

Nawshirwan Mustafa

نەوشیروان مستەفا

Keşey

Partî w yekêtî

کێشەى

پارتى و يه كێتى

گوردستانیۆست

نهوشیروان مستهفا

بیره و هری به کانم

له په راویزی شه نجراردنی به که مدا

کیشه ی

پارتی و یه کیّتی

کوردستان

ناماده کردنی:

لوقمان عه باس

۱۹۹۵ هانکۆ - فینلانده

ناماده‌گردنی نام کتبیته بریتی به له کوکرده‌وه و نویسه‌وهی
ژماره‌یه‌گ نوسراو و تارو چاوینکه‌وتتی ته‌له‌فیزیوتی و روزنامه‌نوسی
کاک نه‌وشپران مسته‌فا، که مه‌لپه‌ندی رنک‌خستنه‌گانی ده‌ره‌وهی
به‌کتیی نیشتمانی کوردستان بلامان کره‌ورنه‌ته‌وه. بانه‌گان
مه‌مه‌لپه‌ته‌ن، به‌لام قورسایی به‌که‌ی نه‌که‌وتنه‌سه‌ر شه‌ری ناوخری
کوردستان له‌نیوان به‌کتیی و پارتی ۱۹۹۵ - ۱۹۹۵، کاک نه‌وشپروان
مسته‌فا هوته‌گانی هه‌لگیرسانی دواییترین شه‌ر به‌شپوه‌به‌کی
سه‌ره‌کی ده‌که‌رنیته‌وه بو به‌تله‌گانی رنک‌که‌وتننامه‌ی پاریس، له‌به‌ر
ته‌وه رنک‌که‌وتننامه‌ی پاریس ره‌کو پاشکوویه‌گ له‌گوتایی
کتیبه‌که‌وا دیت.

کوردستان

بیری هەلبژاردنی گشتی چون هاته کایه وە؟

له وێژانی راپه‌ڕین دا کوردستان چوه قوتانگی تازه وه. هه سوو که س
چاره‌روانی نه وه بوو دام و ده‌زگای به‌عس له به‌غدا ژێروزه به‌ری. نه و
کاته که س به‌بیریا نه‌نه‌هات پاش نه و سه‌رکه‌وتنه گه‌ورانه تێکشکان و،
نینجا کۆچی به‌کۆمه‌ڵی خه‌لکی کوردستانی به‌درا دا یی.
له کۆبوونه‌وه‌یه‌کی سه‌رکردایه‌تی به‌ره‌ی کوردستانی دا، کاک مه‌سه‌ودیش
تیا به‌شدار بوو، به‌ریار درا! هه‌رو مه‌جلیسی ته‌شریعی و ته‌نزیسی
ده‌ستنیزی به‌عس هه‌لبوه‌شینه‌رتنه‌وه، له‌ ماره‌یه‌کی کورت دا هه‌لبژاردنی
گشتی بکری. نه‌م به‌ریاره له‌ راده‌بۆگانی نه‌ و کاته‌ی لایه‌نه‌کانی به‌ره‌ی
کوردستانی به‌لا و کرایه‌وه. چه‌ند وێژگی که‌س یی چو هه‌یزه‌کانی به‌غدا
به‌لاماری که‌رکوک و به‌هه‌یناتیان داو داگیریان کردنه‌وه. دوا‌ی نه‌دیش
هه‌ولێر نینجا سلیمانی گرتنه‌وه. به‌ریاره‌یه‌کی سه‌رکردایه‌تی سیاسی
به‌ره‌ی کوردستانی له‌ ناو کاره‌ساته‌کانی کۆچی به‌کۆمه‌ڵ دا له‌ به‌یر چوه‌وه.
کورد که‌وتیوه هه‌له‌وه‌رجینگی زۆر ناله‌بواره‌وه، خه‌ریک بوو نه‌بوو
به‌گه‌لێکی ناواری یی نیشتمان. له‌م هه‌لومه‌رحه‌هه‌ ناله‌بواره‌دا

سەرکردایەتی بەرە ی کوردستانی بپاری دا؛ گفتوگۆ لەگەڵ پۆلێم بکات. خولی یەكەم کە بەسەرۆکایەتی مام جەلال بوو کورت بوو. یاسە کشتی بەکان کرابوو. خولی دوویم بەسەرۆکایەتی کاک مەسعود بوو. منشیان لەگەڵ بیووم؛ چوار پۆز زینتاری خپایاند. لەم ساڵەدا هەلومەرجی نالەباری کورد لەسەر ناشتی دنیا بەتەواری گۆرا. بۆ یەكەمین جار لە میژوی نەتەو بە کگرتووەکاندا نەنجومەنی ناسایش بپاریزکی دەریارە ی پاراستنی کورد دەرکرد کە بپاری ٦٨٨ یوو. هیزی نەمریکی، فەرەنسی، بەرتانی، ئیتالی، ئیسپانی، هۆلەندی... هاتتە ناو کوردستانەو. دەستیان کرد بە گێڕانەوێ خەلک و دامەزراندنی «پەناگی نەمین».

گۆڕا ئینکی بنەرەتی گەورە بەقازانجی کورد، بەسەر کێشە ی کوردا هات. کورد نیتەر نەو گەلە ناوارە لاوازه نەبوو ناچار بی بەهەموو شتی رازی بی. نەوێ بەعس نامادەبوو بۆ کوردی بەسە ئیشتی، زۆر کە مەتر بوو لەوێ دالوای نەکرد. مام جەلال چەند جارێ بە بیروسکە و بە نامە و بە گفتوگۆی بیشتەل دالوای نەکرد؛ کە بۆ راپۆرتو گفتوگۆ وەفدە کە مان بگەڕێتەو بۆ کوردستان، چونکە هەلومەرجی پۆزی چوونمان بۆ بەغدا لە چار مانەو مانا لە بەغدا زۆر گۆرا بوو. بەلام کاک مەسعود سوور بوو لەسەر نەوێ تا گفتوگۆکە بە ئیستاز کردنی پێککەوتننامە ی بەرە - پۆلێم تەواو نەبی خوی و نەندامانی وەفدە کە هەر لە بەغدا دەبن. نەمە یە کە مین درزی کردە ناو ریزە کانی بەرەو، بەتایبەتی ئیوانی یە کێشی و پارتی. لەگەڵ دیزۆ کێشانی گفتوگۆدا درزە کە زلتر نەبوو... بەناشکرا جیازوی دیار بوو لەباری سەرنجی هەردوو سەرکردەو هەردوو لادا

دەریارە ی رەوشی گفتوگۆو، خواستە کانی کورد لە بەعس و دالاکانی بەعس لە کوردو، هەلەنگاندی هەلومەرجی ناوچە یی جیهانی. من لەو ساڵەدا کوردستانم بەجێ هێشتبوو. لەدەرەو چاوەنیری رووداوە کاتم نەکرد.

جیازوی هەلۆستنی پارتی و یە کێشی لە کشانەوێ هیزە کانی بەعس خەریک بوو بیشتە هۆی هەلگیرسانی شەر لە ئیوان نەم دوو هیزەدا. گەمارۆدانی نابووێ کوردستان و دروست بوونی بۆشایی دەسەلات و یە پۆرە بەرایەتی شایش، ناکۆکی یە کانی قۆلتر کردن. چەند جارێ کاک مەسعود زۆری بۆ سەرکردەبەتی بەرە هینا پێککەوتننامە کە پەسەند بکا، کاتی زانی سەرانی بەرە ی کوردستانی نامادە نین بچنە ژێر نەو بارە گرانیو پێشپاری کرد کە؛ پەنا بیڕێتە بەر «ئیستیفنا» بۆ نەوێ بزاننێ ناخۆ زۆرایەتی خەلک پۆرۆی پێککەوتننامە کە پەسەند یا رەت نەکاتەو؟ نەساش، بەهەلە، کاک مەسعودیان وا ئینگە پاندیوو کە هەموو کورد پێکھانن لەگەڵ بەعس، هەرچۆنێ بی، پەسەند نەکا. لایەنە کانی ناو بەرە ی کوردستانی، بەتایبەتی یە کێشی، پێشپاری «ئیستیفنا» پان قۆستەرە بۆ گۆرینی بە «هەلباردن». کاک مەسعود جارێک وشە ی هەلباردنی لای پۆزنامە ی «الحیاء» ی لەتەنی، لەدەم دەرچوو. نیتەر لایەنە کانی ناو بەرە لە سەریان کرد بەمال. لە هەموو جێ نەوترا هەلباردن پێشپاری کاک مەسعود بۆ نەوێ لێ ی پەشیمان نەبیتهو.

خوش نهوی نهوساگه نزیکهی ۲ سال بو ناگام لیبان نه بوو. هدی سه فوم بز ره خسا. چرام وه درگروه هه لآتم بز نه وروپا.

نه و ماهه پهی لهوی بوم له گه ل خیزانه که ما زیانکی ناسوده م به سه ر نه برد. یه کن له و کتیبانه ی به ده ستمه وه بوو ته واور کرد. هاروی و دوست و ناسپاو چ له کوردستان چ له ده ره وه تیتنگی زوزبان بز نه هیشام بز گه رانه وه. به راستی خوم نک حه زم به گه رانه وه نه نه کرده. به لنگر زوریشم بین ناخوش بوو، چونکه نه و به رنامه پهی بز پاشماوه ی زانی خوم دانا بوو، نیک چوو. نه و ساش وه کو نیستا. به نه مای هیچ پله و پایه پدی کی چیزبی یا حکومتی نه بووم. به هه رحال به ستنی به که مین کونگره ی په کیتی نیشتمانی هاته پیشه وه. هه ولتیکی زورم دا خوشی لن لایه م. که لکی نه بوو، له ژیر گوشاری هاورنیکانما به نابه دلی گه رانه وه بز کوردستان.

سه رکر دایه تی به ره ی کوردستانی برپاری دایوو هه لیزاردن بکرت. هیشتا فانونه کانی به نه واری دانه نرابوو، وه گو سه ره تا بریاره دایوو نه نجومه نی هه لیزاردو له ۱۰۰ نه ندام پتکی سی.

کونگره ی په کیتی له سلیمانی نه کرایه وه. کاک مه سعود یارزانی بانگ کرابوو. بز ناصانه برون له کونگره دا هاته سلیمانی. له گه ل مام جه لال چون بز پیشوازی لن کردنی. له گه لی چونه باره گای لقی سلیمانی. دوی گه رانه وه م بز کوردستان شه وه جاری په که م بوو بیستم. هه وانی هه ره وه ی لن پرسیم. منیش بز ماس کرد:

— کورد له دنیا دا دوشی زوری په پیدا کردور.

— نه و قسه پهی که نه لن. ده و له دانی پنداوا رنگا به کورد ناده ن له

تا له نهفالی دا مال و باره گاکانمان داگیر کرا خیزانه که م له به رگه لو له گه ل خوم نه زیان. دایکی مناله کاتم له شوکتوسبیل وه رگه رابوو، نه رکی قورس من و هه سوو مناله کانی پی هه ننه نه سووا. «چرا و چیا» که دروانه برون و هیشتا ساوا برون له سلیمانی لای خرمان جیبان کرایه وه. دوی نه فمال که نیشتر له نار کوردستانی عیراق دا شوکتیک نه مابوو. مال و باره گای نیا دایه زرتین، «نما و دایکی» م وه وانه ی به ریتانیا کرد. خیرومه ند خه بریان له درانه که ی سلیمانی دا. به هوی نه وانه وه زوری که سرکارم گیران. له نار شه وانه دا دایکم، خوشکم، زوام، خه سوم و خه زورم کچ و کووو خرمه نزیکه کانیمان. ته مه نی دایکم له حه فتا سال زساترو، چرا و پیشاش له ۳ سال که متر بوو. هه مویان له «نه من» ی سلیمانی کوکرده وه و پاشان بریایان بز «نه من» ی به غدا. دوی ماهه پدی که به هه وانی پیواجاکنی نازاد کران. له وه هه له دا پیشاش گه پیشته ده ره وه نه ویشم وه وانه ی لای دایکی کرد. چرا له سلیمانی به جی مابوو.

دوی رابه رین به چه ند مانتگی، وه کو پیشتر به ناگاداری هاورنیکاتم برپارم دایوو. ریشتم نیشتر له زبانی سیاسی و گشتی بکشینه وه و خه ریکی زبانی تایبه تی خوم بم. منیش. وه گو هه ضرر که سیک کی که خیزانه که ی خوم

نوٹونومی زیائر و دیگر کی قسم یہ کی کوئی۔

– دوستہ کافی دہرہ وہ، بہ و سرحدی پارٹیز گاری یہ کیتی شہری عیراق
بگری، صابیعان نیہ کورد له نوٹونومی زیائر هرچی ہیں ورنه گیری
به دستہ بیینی.

له سر هه لیبزاردن و جزوی به شلاریونی پارٹی و یہ کیتی و حیزه کافی تر
رہی منی پرسی، ووتم؛ له بهر نه وهی کورد له م قوتافه دا پیورستی
به «ایستقرار» هه به، «ایستقراری سیاسی، نابوری، نفسی» چاکتر وایه
دور حیزه گه وره که «سوانه سهی» به کتر نه کهن و، پینکه وه
نهرک و نوئیانی نه م قوتافه چاره نوس سازه ی میزوری کورد هه لیبزن.

پرسی: رهن خوت چی به؟ له تاو قسه کاتم ووتم؛

– هه سوو دوسته کافی دهره هه لیبزاردنیان ہیں باشد.

– یہ کیتی و پارٹی به ایستیکی هاربهش به شلاری هه لیبزاردن ہیں.

– له تینکرای ۱۰۰ توننه ره که، با ۳۵ توننه ریان به کیتی و ۳۵ توننه ریان
پارٹی دایان بیئن و ۳۰ توننه ره که ی تر پینکه و تن له بهینی هه ردولا
له که سانی شاره زای سر به خه هه لیبزاردن، بز نه وهی هه رکات نه و دور
فراکسیونه ناکوک بیون له ده ننگدان، بین لایه نه کان هارسه نگی به که راست
بکه نه وه.

نه و کاته حرکمی به رهی کوردستانی و صافی لیتوی نه ندانه کانی،
کوردستانی تروشی پاشاگه ودانی کردبور. بز قانیع کردنی کاک مسعود
زودم به هانه هینایه وه. کاک مسعودی کوری کاک مسعود، که نیستا
له واشیتوتنه، به خوبی و کامیابیه کی فیلیپوه هه میشه له که گئی باوکی دا.

بیور، هه مسوو نه م قسانه له «باره گای سلیمانی» دستم ہیں کرد و
له تونیلی «ته بر سه نا» نه واپم کرد به کامیابی فیلیپو گرتجوی. له تاو
قسه کاتم ۱ پاسی نه ووم کردبور که هه لیبزاردنی گشتی و نه و لیسته
هاربهشه ییه کیتی و پارٹی له «تیبینزازی» حیزه به چوو که کان پرکار نه کا.
هه ندائی قسه ی تریشم کرد. که چی بز هانغانی نه و حیزه بانه دزی من
وینه به کی نه م شریته فیلیپوه ی به سرگرداپه تی هه سوو حیزه کان دایور.
من نه رسا به ده گمن نه چوم بز کوپونه وه کانی سه وگرداپه تی به کیتی،
به شلاری کوپونه وه کانی هه ردو مه کته بی سیاسی نه شه بیوم، بز
کوپونه وه کانی سه وگرداپه تی به رش نه شه چوم، هه وائله کاتم
له به شلاریونی کوپونه وه که نه ایسته وه.

له چند کوپونه وه به کی هاربهش هه ردو مه کته بی سیاسی دا چندین
چار پیشتیاری «لیستی هاربهش» دوراره کرابوره وه. سه رانی پارٹی لایان
وایور به کیتی له لاوازی به وه، له ترسی دوزاندن شه و پیشنیاره نه کات.
له بهر شه وه هه سوو چاری به له خوبی بیوننه وه ره نیان نه کرده وه.

له راستی دا به کیتی نه نه وسوا نه نیستاش، ترسی دوزاندنی هه لیبزاردنی
گشتی نه بیور. چونکه به کیتی باورپی به دیموکراسی هه به، له حالته شی
برنده وه و دوزاندن دا حورمه تی ویستی گه له گری، ترسی نه وهی
هه بوو شه گه پارٹی بیفوزینی، حورمه تی نه نجاسی هه لیبزاردنه که
نه گری و شه ری ناوخو هه لیبزاردنی، چونکه دنیا بیان و اینگه یانده بو که
نه وان له هه لیبزاردنی دهاستوردا ۷۵٪ی کورسی به کانی په رله مان
ورنه گرن نه دانته کاک مسعود خوبی نه مه ی به روزنامه ناسروره کانی

له ندهن راگه پانتهو.

که هه لێباردن کرا پارشی له سه دا چل و چواری کورسی په کانی هینا. دوست به نه ننازی په کیشی. نه وهی تری حیزه کانی تر هینا بوویان. کاک مه سعود هه لته بزیردا به رابه. پارشی وستی هه موو شتیگ نیک بدا. بۆ هه لێباردن داهاوو چه نندین جار گفتوگۆی دوو لوتی له سه ر کراوه. چه ند جارتیکیش بریاری کردنه وهی درلوه. له پاریس هه دروولا وا رینک که ونبوون که:

– سه رژیمی ر گشتی بکری.

نه و کاته سانگی ته مووز بوو که نه و رینککه و تنه نیزا کرا، وا بریار درا که له سانگی تشریحی په گه م دا سه رژیمیره که ته داو بیی. تا کونایی کانسونی دووه میش لیستهی ناوی ده نگه دران شاماده بکری. فه ره نسی په کان به لینی یارمه تی یان دا.

– نه وسا هه لێباردن له کانی قانونی خویا بکریته وه.

– هه ر لایه ک به ته نیا به شکاری هه لێباردن بیی. نه یی هه دروولا ریزی بگری.

– به گوێره ی نه نجاسی هه لێبارده که هه دروولا حکومه تی لیتیلانی پینک بهینن.

پارشی بۆ نیکدانی نه مه له لایه که وه کارنکی جاسوسی کردو. هه ر له گه ل که وانه وهی وه فدی هه دروولا له تورکیاوه. نیکستی رینککه و تننامه که ی پاریس. که به گوێره ی رینککه و تنه که و مه رجی فه ره نسی به کان ته بوو به نهینشی بهینینه وه تا کانی نیزا کردنی له لایه ن سه رکرده ی هه دروولا وه له پاریس. پارشی به دزی په کیشی و فه ره نسا، دای په قزکیا. نه ویش بۆ

هه لته شانده وهی. هه م پرۆتیستی دا به فه ره نسا به بیانوی نه وهی جیبه جیکردنی رینککه و تنه که هاندانه بۆ دامه زراندنی ده ولته ی سه ره خوی کوردو. هه م حکومه ته کانی نیران و سوویشی لێ ناگادار کردو هانی دان بۆ دزایی ته کردنی. له هه مان گانا کوردیشی ناگادار کرد که تورکیا رازی نیه هه لێباردن بکری. به م جوژه رینککه و تننامه که ی له پینککه دا خنکانه.

له لایه کی تروه به بیانوی ناسایی کردنه وهی هه لومه رجی کوردستانه وه په کی کاره کانی «کابینه ی دوهه م» ی خست و نه شی ههشت «کابینه ی سی هه م» دا به زری. کوردستانی خسته هه لومه رجیگی زۆر ناسایی په وه.

نه وسا و نیتاش. پارشی له دوو شت زۆر نه ترسی: په کینکیان. سه رژیمی گشتی په. نه وهی تریان. دووباره بوونه وهی هه لێباردن گشتی په. چونکه نه گه ر سه رژیمی ووردی دانیش توانی کوردستان بکری و ژماره ی نه وانه ی صفای ده نگدانیان هه به دیاری بکری. نه وسا پارشی ناتوانی پاری به ژماره ی ده نگه دران بکا له هه لێبارده ی داهاستووا. کاک

د. رۆژنوری شاهه یس نه نداسی مه کته بی سیاسی به دگ و هاوتای سه روکی وه زیران. سالتیک زیاتره سه روکی کۆمیته ی نه نجاسدانی سه رژیمی گشتی په. لایه نه دژواوه کانی نه نجاسدانی سه رژیمیره که پلانی بۆ دانرا بوو. بۆ که س لێ ی ناپرسی بۆچی نه بکردووه آ شاخۆ که مته رخانه ی خوی بووه یان فه رمانی حیزه که ی آ سه ره رای نه مه ش. له هه لێباردن گشتی رابردووا پارشی بۆ برنده وهی کارتی گرتگی به ده سته وه بوو. له وانه هاوکاری و یارمه تی حکومه تی به عس. گۆزیش

سه‌رکه‌دابه‌تی به‌ره‌ی کوردستانی برپاری دابوو که نه‌نجومه‌نیکی
 نیشتمانی به‌هه‌لیژاردنی گشتی دابینی، بۆ نه‌سه‌ش که‌رپاوه‌وه بۆ
 به‌رنامه‌ی به‌ره، له‌هه‌مان کاتنا برپاری دابوو که‌ریشه‌ری بزوتنه‌وه‌ی
 بزگاری‌خوازی که‌لی کوردیش هه‌لیژێردی. بۆ نه‌مه‌یان هه‌چ به‌نگه‌یه‌کی
 له‌ به‌رنامه‌وه له‌ نه‌ده‌یه‌ی سیاسی به‌ره‌وه هه‌چ کام له‌ حیزبه‌کان دا نه‌بوو.
 به‌ره‌ی کوردستانی که‌ دامه‌زرا له‌ به‌ر شه‌وه‌ی نه‌توانرا له‌سه‌ر جو‌ری
 سه‌روکایه‌تی پێک به‌ێن، وا‌رێککه‌وتن سه‌روکایه‌تی به‌کی دووانه‌ی
 هاویه‌شی هه‌بێ. نه‌م دووانه‌یه‌ له‌ سه‌روکایه‌تی دا بیه‌وه‌ کۆمپێکی
 که‌ وهری رێکای جولانی کاره‌کانی به‌ره، له‌سه‌روبه‌ری هه‌لیژاردن دا
 له‌یه‌کێ له‌ کۆبوونه‌وه‌کاندا، سه‌حمود عوسمان پێشنیاری کردیه‌وه که
 «شوان» پێک بۆ کورد هه‌لیژێرن بۆ شه‌وه‌ی له‌ کێشه‌ی سه‌روکایه‌تی
 هاویه‌ش رزگاریین. نه‌م پێشنیاره‌ی د. سه‌حمود سه‌رکرده‌ی هه‌ردوو
 حیزبی که‌ وهر؛ مام‌جال و کاک، سه‌حمودی هاویه‌شته‌ ئاوا مه‌یدانی
 «نه‌حه‌دا - تهلدی» کردنی به‌کتری به‌ره، هه‌ر به‌کێکیان قبو‌لی
 نه‌کردایه‌ به‌وه‌ تاواتیار نه‌کرا که‌ ترسی دۆزاندنی هه‌یه‌ له‌ هه‌لیژاردن دا.

سه‌ره‌که‌ب، نه‌زویری ده‌نگدانی با‌دینه‌ان و هه‌ندێ فرۆقێکی تری
 هه‌لیژاردن... نه‌ه‌جاره‌ نه‌وانه‌ی بۆ ناچێته‌ سه‌ر.

له‌یه‌کێ له‌و کۆبوونه‌وه‌ نا‌زداران‌ه‌ی هه‌ردوو مه‌کته‌به‌ی سیاسی که‌ کاک
 نێچیر بارزانی تیا به‌شار بیه‌وو بۆ گفتوگو له‌سه‌ر دوا رێککه‌وتنی
 ستراتیجی، دێبوی؛ نه‌و جو‌ره‌ هه‌لیژاردنه‌ شه‌رعیه‌ت نه‌دا به‌شه‌ری
 داها‌توو، چونکه‌ لایه‌ک نه‌یه‌باته‌وه‌ لایه‌ک به‌ئێ‌دۆزینی، هه‌چ لایه‌کیش
 نه‌و برده‌نه‌وه‌یه‌ ناسه‌ ئێ‌نی، لایه‌ براره‌که‌ په‌لاماری لایه‌ دۆراوه‌ که‌ نه‌دا،
 به‌م جو‌ره‌ شه‌ری تا‌وخوا شه‌رعیه‌ت په‌یدا نه‌کا.

د. فرناد سه‌عصوم، بێ‌ پرسی مه‌کته‌به‌ی سیاسی پێشنیاره‌ کۆنه‌که‌ی
 دووباره‌ کردیه‌وه‌وه، نه‌وانیش موافقه‌تیا‌ن له‌سه‌ر کردیه‌وو. نه‌مه‌ پیش
 سه‌قه‌ری کاک سه‌عه‌ود بۆ بۆ ئێ‌زان، دوا‌ی ها‌ته‌وه‌ی له‌ ئێ‌زان نه‌مه‌ی
 هه‌له‌وه‌شانه‌وه، بریاره‌را هه‌رلایه‌ به‌جیا به‌چێته‌ هه‌لیژاردنه‌وه.

پارتی هه‌چ جازیک‌وه هه‌چ کاتیک‌ جێدێ نه‌بوه‌ له‌ نه‌ه‌جامدانی
 هه‌لیژاردنی دووه‌م دا، به‌لکو هه‌میشه‌ با‌سی هه‌لیژاردنی بۆ
 «نیشیازی» به‌کێشی به‌کار هێناوه. نه‌گینا که‌ به‌ها‌تاپه‌ته‌ سه‌ر دانانی
 رێ‌دۆشونی راسته‌قینه‌ی نه‌ه‌جامدانی هه‌لیژاردن، هه‌چی به‌ده‌سته‌وه
 نه‌بوایه‌ بۆ ته‌گه‌ره‌ ئێ‌دانی «نا‌رازی بوونی تورکیا»ی نه‌کرد به‌بیانی
 نه‌کردنی.

هه‌لێژاردنی راپه‌ری بزوتنه‌وه‌ی رزگاربخوازی گه‌ل به‌هه‌لێژاردنی گشتی له‌ راپه‌ردووی گه‌لان دا نمونه‌ی نه‌به‌ووه. به‌بیربووچونی من نه‌مه‌یان له‌گه‌ڵ ژبانی سه‌رده‌م و نه‌ری شارستانی نه‌ته‌گوجنا. راپه‌ر کاتی خۆی ناوی ده‌سی هینله‌ر، موسولینی، و دوایه‌تر له‌زافی و سه‌دام بووه. راپه‌ر به‌هه‌لێژاره‌ن دروست نابێ، به‌هه‌نگو له‌ په‌روه‌سه‌یه‌کی هه‌یووه‌ی دا هه‌لته‌گه‌وی. کوردی عه‌یراق له‌ قوتناشه‌دا پێوستی به‌راپه‌ر نه‌به‌ووه. پێوستی به‌«حاکم» یان «سه‌روک» یکی قانونی خاوه‌ن ده‌سه‌لاتی دیاریکراوه‌، بۆ ماوه‌یه‌کی دیاریکراوی سه‌روکایه‌تی بوو. من ده‌نگ به‌مه‌سه‌له‌ی راپه‌رم زانی که‌ سه‌رگرده‌یه‌تی به‌ره‌ برپاری لێ دابوو. بێ نه‌وه‌ی نوینه‌رانی په‌کێشی له‌دژی به‌هه‌ستن. هه‌ر نه‌و کاته‌ دژی راهه‌ستام، چونکه‌ به‌شێکی له‌ک هه‌ر کۆنه‌ په‌رستانه‌ به‌هه‌نگو به‌شێکی فاشیسته‌یه‌م نه‌زانی.

سه‌رگرده‌یه‌تی به‌ره‌ی کوردستانی برپاری پێکه‌وتناتی کۆمیسێۆنیکی قانونی دا بۆ دانانی قانونی هه‌لێژاردنی گشتی نه‌نجومه‌نی نیشتمانی ی کوردستان، راپه‌ری بزوتنه‌وه‌ی رزگاربخوازی گه‌لی کورده‌. زۆری نه‌ندامه‌ کاتی نه‌و کۆمیسێۆنه‌ی داترا به‌وون له‌پارنی په‌وه‌ نزیکتر به‌وون تا په‌کێشی.

هه‌رده‌و قانون داترا. نوینه‌رانی پارنی نیشترانیکی بێ نه‌ندازه‌یان به‌خه‌رج دابوو له‌ گفتوگۆکاتی سه‌رگرده‌یه‌تی به‌ره‌ی کوردستانی دا بۆ په‌سه‌ند کردنی قانونی راپه‌ر، ته‌نانه‌ت به‌گه‌رێگه‌ریان دانه‌نا له‌هی نه‌نجومه‌ن. نه‌وساش وه‌ک نیشته‌، سه‌رچاوه‌ درۆزنه‌ کاتی هه‌وآل و ناگاداری په‌کاتی پارنی ده‌نگویاسی درۆیان دابوو به‌سه‌رگرده‌یه‌تی پارنی. وایان له‌کاک

مه‌سه‌ود گه‌یاندیوه‌: ده‌نگه‌رانی کوردستان بێ مه‌نت نه‌و به‌راپه‌ر هه‌لته‌به‌زێرن. ته‌ویش هه‌یه‌نی به‌به‌عس دابوو که‌ هه‌لێژاره‌دا به‌راپه‌ر رێککه‌وتنه‌نامه‌ی گه‌یه‌ت له‌گه‌ڵ به‌عس نیشته‌ بکات، هه‌ر لایه‌ک پازی نه‌بوو بێهه‌یه‌یه‌وه‌.

له‌به‌رده‌می په‌وه‌ی هه‌ قه‌یوونه‌دا چه‌ند کۆمیسێۆکی دژوار هه‌ بوو! — ته‌به‌وونی سه‌رژمێرێکوه‌ ووه‌ی دانیشتانی کوردستانی عه‌یراق بۆ زانیانی ژماره‌ی نه‌وانه‌ی مافی ده‌نگه‌یان هه‌ بوو، به‌تایبه‌تی نه‌وانه‌ی به‌هۆی پێشه‌رگایه‌تی په‌وه‌، بێ به‌هۆی نه‌وه‌ی له‌ناوچه‌ کاتی ده‌ره‌وه‌ی ژێر ده‌سه‌لاتی رژێم دا به‌وون که‌ له‌ده‌وا سه‌رژمێره‌ ناویان کۆژێنرا به‌وه‌. یان به‌هۆی نه‌وه‌ی له‌دوا ئاشبه‌ تاله‌وه‌ په‌ناپان بۆ نیشتران و لاتی تر برده‌بوو.

— نه‌به‌وونی هه‌کاتی گه‌باندن و په‌یه‌ندی. — هه‌کاتی گه‌یانه‌وه‌ی ده‌نگه‌ران له‌ شوینه‌ کاتی ژبانیانه‌وه‌ بۆ شوینی سنه‌دی ده‌نگه‌ران، نه‌له‌فۆن و بینه‌ل بۆ نه‌وه‌ی سنه‌دقه‌کان ناگه‌یان له‌په‌کتری و ناوه‌نده‌ کاتبان بێ. — نه‌به‌وونی ده‌زگای کۆمیسێۆته‌ر بۆ هه‌لێنجانی نه‌نجامه‌ کاتی ده‌نگه‌ان له‌ ماوه‌یه‌کی کورتا.

کوریسی مدره که بی شه آیزاردن

بەر له نه نجامدانی هه آیزاردنی گشتی به ماوه بهک ، کۆنگره ی په کیشی نیشیمانی کوردستان به ستره ، نوینه رایه تی سکر تاریه تی سو سیالیست نینه رنایسبونال ناماده بون . ده سته ی نوینه رایه تی پشکهاتیوو له جوامیرتیکی سویدی وه ، خانیشکی فدره نسی و ، خانیشکی شیتالی . دای به شار بونی نوینه رایه تی به له کۆبونه وه گشتی به کاندای به خویندنه وه ی وناری پیرۆزبایی و چ به گوئی گرتن له میوانه کانی تر ، ئیتر کاره کانی نه وان گه پشته ته واو بون . داوای دایشیتنیکان له گه لێ مام جه لال کرد . مام جه لال منی له گه لێ خوئی برد . پاش هه نئێ گفتوگۆی سه ره تایی ، له مام جه لالیان پرسى ؛ ئیمه ته تواتین چ پارمه تی به کتان پهن بدهین ؟ پاش پاس کردنی هه لومه رچی کوردستان ، پاسی هه آیزاردنی کرد . له سه ره هه آیزاردنی خوئی شه داوای هه روى قسه ی به ره و من کرده وه . منیش دژواری به دنایی و نیقیسی ، ناوخوئی ، ئینجا ته کنیکه کانی هه آیزاردنی گشتی نه نجومه ن و رینه زه - بۆ روون کردنه وه . وا ئیگه یشتن ؛ دژواری به ناوخووسی به کان و دژواری به شه کنیکه کان زۆرتر بون له دژواری به سیاسی به نیقیسی و دنایی به کان .

هه دروو خانمی فدره نسی و شیتالی و جوامیره سویدی به که به په رویشیکی

زۆره وه هه وانده کانیان وه رگرت . جوامیره سویدی به که ووتی ؛ من له چه ند ولایشیکی وه کو ولایشی نینه که سه رۆمیری دایشنوانی تیا نه کراوه چاودیری هه آیزاردنم کرده وه . ئیستا نامه یی هیچ بلیم که گه رامه وه پرسی هه نیک شاره زا نه که م و ناگادارتان نه که مه وه .

وه کو به ئینی دا ، پاش ماوه بهک وه لاشی لێ گێرینه وه که ؛ سه رۆمیر نایینه کۆسی رتیگی هه آیزاردن چونکه سوئی به جوۆی له مه ره که ب له ده سته ی شه وانده بونی که ده نگ شه دن تا 18 سه عات ناچینه وه . نه مه ش دوو که لکی هه به ، به که میان هیچ که سی ناتوانی له جارێ زیاتر ده نگ بهات . دووه میان نه گه ره ده نگان به بهک پۆژ ته واو نه بوو ، نه تواتری پۆژی دووه م ته واو بکری .

نه م پاسه له سه رکه رایه تی به ره ی کوردستانی دا کرا . له و کانه دا کاک مه سعود به ته مای سه فه ری نه وروپا بوو . مه سه له که ی گرتنه ته ستوی خوئی که له و سه فه ره ی نه وروپادا سوواخی شه و مه ره که به بکات و ، نه گه ره هه بسن مشوری په ییدا کردنی پخوات ، کاک مه سعود له سه فه ره که ی دا له گه لێ کار به ده ستانی نه ئمانی پاسی کردیوو . نه ئمانه کان دووپاتیان کردیوه وه که مه ره که بی وا هه به و ، به ئیشیان داوو که مه ره که ب و کافه زی به شی هه آیزاردن دا بین بکه ن .

رێ وشوونی نه نجامدانی هه آیزاردن بۆ پششه وه نه چوو . لیژنه ی بالای سه ره به رشتی هه آیزاردن له لایه ن حاکم نه میر حه ویزی به وه سه رۆکانه تی نه کرا . نوینه ری پارته ی له لیژنه که دا کاک که ریم سنجاری و نوینه ری به کیشی کاک جه مال تاپه ر بوو که نه فه ری پۆلیس بوو . شاره زای فره ویتی هه آیزاردن نه بوو . پارته ی به ووردی له هه سوو تازچه کانی

گوردستانی عزیزانی کۆتیبوووه بو دپاری کردنی ناوچه کانی نفووزی خوئی و ناوچه کانی نفووزی یه کیشی. که ریم سنجاری توانیبوی وا بکات له ناوچه کانی نفووزی پارٹی دا سندوقی دهنگان زۆر دابهری و له ناوچه کانی نفووزی یه کیشی دا هی کم، بو شهوی هه سوو لایه نگرانی یه کیشی نه توانن دهنگ بدن. به تایبتهی ماوهی دهنگان له به پانی یه وه بوو تا سه عات ۱۲ ی نیوه شهو. ثم فیلّه به سه ر نوتهری یه کیشی دا نیپه ریبوو. کانی یه کیشی به مهی زانی داواي کرد چهند سندوقیکی تر له چهند جینگایه کی تر دابهری. بو شهوی ثم داوبه سه ر نه گری پارٹیش داواي دانانی چهندين سندوقی زیاده کی کرد. له نهجامدا لیژنه ی بالآ دلاواکای هه ردوولای په تکره وه به بیانیوی شهوی له روی ته کتیکیه وه پییمان هه لئاسوی. چونکه به و ژماره یه حاکم نه.

پۆزی هه لێژاردنی گشتی نزیک شه بووه وه، بیانگه شهی هه لێژاردن ماوه کی ته واو بوو، شه شهوی مه ره کاب و مۆز له لیژنه ی بالآی هه لێژاردنه گه یه ئرابوووه حاکم شیخ له تیف شیخ ته ها سه روکی لیژنه ی هه لێژاردن له پارێزگای سلیمان و حاکم نیراهیم عه لی سه روکی لیژنه ی هه لێژاردن له پارێزگای که رکوک بو شهوی دابه شی بکه ن به سه ر ناوه نده کانی هه لێژاردندا، بویمان ده رکوت که شه مه ره که به ی بویمان هاتوووه زۆر به ناسانی شه سپردیته وه. له بهر شه وه دابه شیان نه کردبوو، به لکو پێککه و تهبوو که پێککه وه سه ردانی من بکه ن و د. پۆزیش بانگ بگری بو شهوی هه ردوو لامان ناگادار بکه ن له و کیشه گه ووه یه.

دوای مانه و بوونیکی زۆر شه و شهوه من زۆر مه نگ نوستبووم به ته ما بووم به پانی تا درهنگ ته رخا بکه م بو شه مه لی. به پانی زۆر زوو

له ده و هه لیان سانه م، ناگاداریان کردم که میوان هاتوون. چووم بو به خیرهانیان روانیم حاکم شیخ له تیف و حاکم نیراهیم. دوای چاک و چوئی لیم پرسین: خیره وا به م به پانی زوو ته شریفیان هیناوه. وتیان: کیشه یه کی گه ووه روون داوه یا د. پۆزیش بیته ته وسای شه که به ن د. پۆزیش گه بیته. نینجا باسی مه ره که به که پان کردو نمونه شیان بو تاقیکرته وه له گه ل خویان هینابوو. به راستی کیشه یه کی گه ووه بوو چونکه هه لێژاردنه که به نده بوو به م مه ره که به وه. حاکم نیراهیم بو ناگادارکردنی لیژنه ی بالآ به پی کتوت به ره و شه قلا وه. له ویش به خرابی مه ره که به که پان زانیبوو، دوو پۆز هه لێژاردن داخوا بو دۆزینه وه ی چاره په ک.

مه ره که ب له نه لمانیا کاک مه سهعود به ته نیا خوئی بی ناگاداری هیچ که سیک لایه نه کانی تر به رادانی داووو. دوایی تریش نه لمانه کان مه ره که به که پان هینابوو دابووینه ده ست کاک فاضل میرانی. ته ویش له دهوک لای خوئی بی ناگاداری یه کیشی و هیچ لایه نیکی به ره تا دوو پۆز پیش هه لێژاردن، گلی داوووه وه و نینجا نارده بوویان بو لیژنه ی بالآ له شه قلا وه و ته وایش دابه شیان کردبوو.

نه گه ر له په وشی هه لێژاردن دا باسی «ته زویر» بگری نه بی له پیش دا باسی گۆزین و ته زویری مه ره که ب بگری که خه ریک بوو به بیته هوی هه لگیه رسانی شه پی ناوخوی کووه. یا هه لوه شانلنده وهی هه لێژاردنه که. ناشکراش بوو کی و کام لایه ن مه ره که به ی ته زویر کرد؟

له پیش هه‌ئێزاردندا خه‌ئک په‌زاره‌یه‌کی وه‌ایان هه‌بوو. شه‌ترسان هه‌ئێزاردن بیه‌شه‌ هه‌ئێگه‌یسه‌نی شه‌ری ناوخه‌. شه‌په‌تپه‌رسی چی ده‌سته‌به‌ری نه‌وه‌ نه‌کات که هه‌مه‌و لاکان، به‌تاپه‌شی په‌کێشی و پارشی، نه‌نجامه‌کانی هه‌ئێزاردن ئیوان بکه‌ن؟

سه‌رکرده‌په‌شی هه‌ردوو حزبه‌ی دوا چه‌ندین کۆبوته‌وه‌ پێکهاتن له‌سه‌ر نه‌وه‌ی؟

— هه‌ردوو لا به‌ی نه‌نجامه‌کانی هه‌ئێزاردن حکومه‌تیکی ئیشتیلاقی پێک به‌یشتن.

دواپه‌یشتیسه‌رانی به‌ره‌ی کوردستانی «په‌یمانی شه‌ره‌ف» بیان په‌نیه‌زاکرای به‌گه‌لی کورده‌ها که: نه‌نجامی هه‌ئێزاردن هه‌ر چۆنیک بی ئێزی وستی گه‌ل بگرن و، له‌سه‌ر به‌رده‌وه‌و دۆزاندن کێشه‌و شه‌ر دروست نه‌که‌ن.

سه‌به‌ر نه‌وه‌ یوو سه‌رانی پارشی زۆر مه‌غرور بوون. په‌کێشیان به‌لاز له‌زانای. په‌کێشی هه‌ر پێشینه‌یاریکی به‌شی بکرده‌یه‌ به‌گومانیکی ئیوانه‌وه‌ ئیسان نه‌کوئیه‌وه‌. هه‌رگیز نه‌وه‌یانیان بو‌ په‌کێشی به‌دئسۆزی. په‌رووشی

قازانجی نه‌ته‌وه‌یی، و، ناسپه‌شی نه‌ته‌وه‌یی کورده‌دانه‌نه‌نا، به‌ئێکو به‌تسه‌ و لاواری یا له‌باشترین حاڵه‌تا به‌ناکتیک و فێلبازی حساب نه‌کرد.

بو‌ به‌یاردانی راست زانیاری پیوسته‌، له‌سه‌ر بنچینه‌ی زانیاری و ده‌نگوباسی ناراستی پێاری ناراست شه‌دۆ.

په‌کی له‌ گه‌روگرفته‌کانی په‌کێشی له‌گه‌ئ سه‌رکرده‌په‌شی پارشی یا ووردتر له‌گه‌ئ سه‌روکی پارشی نه‌وه‌یه‌؛ به‌شیکێی زۆری شه‌و زانیاری و ده‌نگوباسانه‌ی له‌سه‌رچاوه‌ به‌وه‌په‌تکاره‌و کانیانه‌وه‌ پێشان نه‌کات ناراست و بی‌په‌ناغه‌ن. بگه‌ر زۆر جار هه‌له‌سه‌رتراو دروست کران. شه‌مه‌ش بو‌ته‌ هه‌وی سه‌رئێشوان و سه‌ر ئێشیکچوونی سه‌رکرده‌په‌شی پارشی. راست و ناراستی ئی تیکه‌لا و نه‌بی، به‌ی هه‌یج مه‌لامه‌تیکی به‌جی پێاری چه‌رت نه‌دا. پێاره‌کانیش کار له‌هه‌لومه‌رجی کوردستان نه‌کا. کار له‌پاشه‌روزی گه‌لی کورده‌ها. باجه‌گه‌شی شه‌بی خه‌ئک و په‌کێشی و حیزبه‌کانی تر بیه‌د. وه‌کو نه‌ئین شه‌مه‌جاره‌ش له‌شکرکێشی بو‌سه‌ر شه‌قلاوه‌ له‌نه‌نجامی ده‌نگوباسیکی درۆدا بووه‌ ده‌به‌اره‌ی کورده‌وه‌ی هه‌یزیکێی په‌کێشی له‌هه‌ران. دوا هه‌ئێگه‌یسه‌نی شه‌ر ئینجا بو‌یان ساغ بووه‌ته‌وه‌ ده‌نگوباسه‌که‌ درۆ بووه‌.

شه‌مه‌رچاوه‌ نا شه‌میانه‌ هه‌ندێ واهیمه‌پان له‌لای بنه‌مسانی بارزانی و سه‌رکرده‌په‌شی پارشی دروست کردووه‌، که گوایه‌: په‌کێشی ئیشتیانی له‌بنه‌وه‌تا بو‌ دۆزنامه‌تی و له‌ناوهرده‌نی ته‌وان دامه‌زرێتراه‌. چه‌ندێ هه‌ولێ دراه‌ شه‌مه‌ واهیمه‌ بی‌په‌ناغه‌یه‌پان له‌لا به‌وه‌په‌تیه‌وه‌، که‌لکی نه‌بوو.

سه‌رگروشته‌ی «قیاده‌ی سلیمانی» و «قیاده‌ی هه‌ولتیر» و «میزیانی
 علملتینی مه‌رگه‌ جی‌جی‌جی‌کاتی قه‌رار» ی ناو به‌گیتی له‌ و زانیاری به
 ناراست و هه‌له‌ب‌ستراوانه‌ن که بوته‌ هوی سه‌رلێشپوانی سه‌رگردایه‌تی
 پارسی و پریاره‌ چه‌وته‌ کاتی.

ئه‌م سه‌رچاوه‌ نا نه‌مینه‌ی ناگاداری درۆ نه‌ده‌ن به‌سه‌روک و
 سه‌رگردایه‌تی پارسی. قه‌واره‌ و هیژ و ترانی چه‌ماه‌ره‌ی پارسی زۆر زیاتر
 له‌وه‌ی به‌راستی هه‌یه‌ پێشان نه‌ده‌ن. هه‌ر ئه‌م سه‌رچاوه‌ درۆزانه‌ بوون
 له‌ کاتی هه‌له‌ب‌ژاردن دا، له‌ کاتی گه‌ڕۆی و پێشک‌دانه‌ کاتی
 چه‌مجه‌مال و ناگرۆ، له‌ فێشته‌که‌ی مایسی ١٩٤٠، له‌ فێشته‌که‌ی ئه‌م
 پدژانه‌ دا ... پارسی‌یان توشی ده‌رسی «ژوو» هه‌له‌نگاندن» ی
 هیژه‌ کاتی خۆی و «ژیر» هه‌له‌نگاندن» ی هیژه‌ کاتی به‌رامبه‌ری کرد و،
 نه‌و به‌لا‌پانه‌ی به‌سه‌ر خۆی و، میله‌نه‌که‌ هینا، که‌ خه‌ریکه‌ هه‌م‌وو
 شت له‌ده‌ست گورد ب‌دا.

هه‌له‌ب‌ژاردن ده‌ستی پێکرد، هه‌ر به‌پانی ده‌رکه‌وت مه‌ره‌که‌یی دروه‌میش
 نه‌چێشته‌وه‌. گوێی به‌وه‌ نه‌ده‌را هه‌له‌ب‌ژاردن درۆزێی پێشدا. رێزی
 راوه‌ستاره‌کان په‌نگی حیزبه‌که‌یان به‌ناشکرا پێوه‌ دیار بوو. د. مه‌حمود
 بروسکه‌ی لێدا بو‌ لیژنه‌ی بالا‌ داوای راگرتن و هه‌له‌وه‌شاندته‌وه‌ی کردبوو.
 به‌دک و شوع و حسک و هه‌سوک و گه‌ل له‌سلیمانی به‌پانگیان ده‌رکرد،
 نه‌وانیش داوای هه‌له‌وه‌شاندته‌وه‌ی هه‌له‌ب‌ژاردنیان کردبوو. کاکه‌ مه‌سه‌ودیش
 که‌وتبوو هه‌ره‌ش‌ه‌ی نبع‌تیراف نه‌کردن به‌ نه‌نجامه‌ کاتی هه‌له‌ب‌ژاردن.
 به‌هه‌ر حال هه‌له‌ب‌ژاردن درۆزێی پێشدا تا کاتی دیاری کرا، که‌ سه‌عات

١٢ ی شه‌و بوو. له‌ ناوچه‌ کاتی له‌وی به‌گیتی دا که‌ له‌سه‌ره‌تاره
 سندوقیان که‌م بو‌ دانرا‌بوو ده‌یان تارا کس فریای ده‌نگان نه‌که‌وتن،
 له‌وانه‌ چه‌ند پانێروانگی لیستی به‌ز وه‌کو ماموستا‌ میان که‌مال جه‌لال
 غه‌ریب و حسین عارف، لیژنه‌ی پانێروانگی درۆز نه‌کرده‌وه‌.

لایه‌نه‌ کاتی نه‌ندامی به‌ره‌ی گوردستانی له‌وه‌ پێش خۆیان له‌ناو
 سه‌رگردایه‌تی به‌ره‌دا به‌یه‌کسان نه‌زانی. ته‌وسا ده‌هاته‌ کاتی گومرک
 نه‌ده‌چوووه‌ خه‌زێنه‌ی حکومه‌ته‌وه‌ به‌لکو به‌سه‌ر نه‌ندامانی به‌ره‌دا دا‌به‌ش
 نه‌کرا. هه‌رلایه‌ک به‌هۆی ئه‌ ده‌رامه‌ته‌نامه‌ شروعه‌وه‌ هه‌زاران
 چه‌کداری به‌گه‌ڕی گیراو و لایه‌نگی هه‌له‌ب‌رستی له‌خۆی کوکرده‌بووه‌وه‌،
 مووچه‌ و نیشبازی پێ نه‌دان. به‌نه‌ما بوون له‌هه‌له‌ب‌ژاردن دا نیشبه‌تی
 ده‌نگه‌کانیان له‌ نیشبه‌تی گومرکه‌که‌یان زۆتر بو‌.

نیشبه‌تی به‌شی حیزبه‌کان له‌گومرک دا و نیشبه‌تی ده‌نگه‌کانیان
 له‌هه‌له‌ب‌ژاردن دا به‌م جۆره‌ بو‌!

له‌هه‌له‌ب‌ژاردندا	له‌گومرکدا	
٤٤,٥١	٢٠	پارسی
٤٤,٠٢	٢٠	یه‌گیتی
	٠٤	زه‌حمه‌تکێشان
٥,١٠		ئیسلمانی
٢,٥٨	١٢	سۆنیالیست
	٠٤	پاسوک

شیوعی	۱۰	۲،۱۹
گل	۰۸	۱،۰۲
ناشوری	۰۱	

نیسه‌تی ده‌نگه‌کائی هه‌رده‌و لا که کاک مه‌سعود و هه‌شپار زه‌بباری و
 قسه‌کره‌کائی تری پارتی له‌هه‌سوو هه‌نگه‌گایه‌ک نه‌په‌شپه‌ننه‌ن که گویه
 له‌سه‌دا په‌نجاویه‌کیان هه‌ناوه به‌م جزوه‌ بوو !

پارتی ۲۲۸۳۹
 په‌کیتی ۲۲۳۶۸

له‌به‌رنه‌وه‌ی هه‌چ کام له‌لیسته‌کائی تر له‌سه‌دا هه‌وت ده‌نگه‌کائیان
 نه‌هه‌ناوو ده‌نگه‌کائی نه‌وانه‌ش به‌سه‌ر هه‌رده‌و لیستی زه‌ره و سه‌وزدا
 دابه‌ش کرایه‌وه .

نه‌نجاهه‌کائی هه‌له‌بازدن له‌گه‌ل چاره‌روانی هه‌چ کام لاپه‌نه به‌شداره‌کان
 نه‌نه‌گونجا. هه‌سوو لاکان به‌ته‌مای ده‌نگی زوره‌تر بوون له‌وه‌ی
 هه‌ناووویان .

— په‌دک له‌زوه‌وه به‌هه‌سوو دنیای راگه‌یانبوو که خوئی به‌ته‌نیا
 له‌سه‌دا هه‌فتاوه‌په‌نجی ده‌نگه‌کان ده‌هینی . به‌م پی‌یه نه‌بوو کاک
 مه‌سعودیش به‌سه‌وگه‌ری به‌رابه‌ر هه‌له‌بازدرایه .

— ی.ن.ک پش چاره‌روانی شه‌ره بوو به‌لایه‌نی که سه‌وه ۵۰%ی
 ده‌نگه‌کان وه‌ریگرئ .

— حه‌ج و حه‌سک و پاسوک و گه‌ل و نه‌سه‌لامه‌ش چاره‌ری نه‌کراوانه وای کرد
 هه‌سوو لایه‌نه‌کان، جگه له‌په‌کیتی . شه‌ره په‌یسانی شه‌ره‌فه‌ی دابووویان

به‌گه‌لی کورد ، ده‌ریاره‌ی ره‌زگرته‌نی نه‌نجاهی هه‌له‌بازدن هه‌ره‌چوئیی بی
 هه‌راموش بکه‌ن . په‌که‌مین ته‌جرویه‌ی دیسه‌وکرانی کوردیان به‌ر
 جه‌نیو و تواج و په‌لاردا . کاک مه‌سعود خوئی نه‌شکانه به‌ته‌نجاهی
 هه‌له‌بازدن رازی نه‌بوو له‌به‌ر مه‌سه‌له‌ه‌تی کورد قیوئی کرد . له‌هه‌سوو
 دنیا‌دا به‌لایان کرده‌وه که نه‌وان له‌سه‌دا په‌نجاویه‌کیان هه‌ناوه له‌به‌ر
 خاتری کورد وازی له‌کوری په‌ک هه‌ناوه و به‌نیو رازی بوون !

کوئونه وه به کی پر هه راهوریا، له پوژی هه لێژاردن دا دهیان چارهئیری
بێگانه و په یامئیری ده زگاگانی راگه یاندن له سه رانه سهری دنیاوه هاتبوونه
کورستان. دهیان هه زار که سیش له شه قام و شوئنه گشتی په کاندایا
چاره روان بوون.

هه لێژاردن ته وایو بوویو، هیشتا به ته وایو دهنگه کان جیا نه کرابوونه وه،
دهنگی ناره زایی له هه سوو لایه نه کانه وه بهرز بووه وه. کاک مه سعود
هه ره شه ی ده کرد که شیعیراف به و هه لێژاردنه ناکات، چونکه سه ره نای
دهنگو یاسه کانی جیا کردنه وه ی دهنگه کانی سلیمان و که رکوک و هه رتیری
به دل نه بوو.

من له سلیمانی بووم. له سلیمانی چند که سنی لای په یامئیرانی
ده زگاگانی راگه یاندنی دنیا قسه یان دژی ره وتی هه لێژاردن کردبوو، له ناو
ته وانه دا د، مه سعود عوسمان و مه لانه حمده ی بانیهیلانی، من خۆم
به قسه ی هه نده ئی که س ناره جهات نه ده بووم، زۆر له وانه ی قسه یان
کردبوو که سئینکه بوون نه وه نده ی ئیستیا زانی تایبه شی خۆیان مه به ست
بوو، پاشه روژی کوردیان به لاره گرنگ نه بوو. به لام زۆرم پین ناخۆش بوو
ته مان قسه ی وه ها به کن چونکه هیچ قازانجیکی تایبه شی یا

حیزبایه‌تی بیان نه‌بوو له‌به‌دناوکردنی به‌که‌میین ته‌جرویه‌ی دیسوکراتی کورد دا .

سام‌جەلال به‌په‌له‌ داوای لێ‌کردم بچم بۆ هه‌ولێر، له‌گه‌ڵ کاک شێرکۆ بێنکەس پزیشتیی بۆ هه‌ولێر. جەوی سیاسی سه‌رانه‌ری کوردستان گه‌ژ و ئالۆژ بوو، خه‌ڵک له‌لایه‌که‌وه‌ مه‌ترسی نه‌وه‌یان هه‌بوو لایه‌نه‌کاتی به‌شداربووی هه‌لبۆاردن ته‌نجامه‌کاتی قبوڵ نه‌که‌ن و شه‌ر هه‌لبێگیرسێ. له‌لایه‌کی تیره‌وه‌ به‌ته‌مای دامه‌زرانی په‌رله‌مان بوون بۆ نه‌وه‌ی کوردستانیان بۆ بکا به‌به‌هشتی به‌ریسن .

کۆبوونه‌وه‌ی سیاسی سه‌رکه‌راپه‌شی به‌ره‌هه‌بوو، کاک مه‌سه‌ود سوور بوو له‌سه‌ر هه‌لوه‌شاندنه‌وه‌ی هه‌لبۆاردن . له‌ناو کۆبوونه‌وه‌که‌دا مشتومڕی توندوتیژ له‌نیوان نوێنه‌رائی (پ. د. ک) و (ی. ن. ک) دا، هه‌روه‌ها نوێنه‌رائی (ح. س. ک) و (ح. ش. ع. ا) و (پ. د. ک) له‌ته‌نجامی هه‌لبۆاردنه‌که‌ ژۆر توپه‌ بوون، ژۆریان قسه‌ی توندی کرد، به‌فازانجیان نه‌بوو ده‌سه‌لا‌تی حه‌کومه‌تی قانون دروست ببێ، دیانویست حوکمی به‌ره‌ی کوردستانی به‌یتن، چونکه‌ به‌دامه‌زراندنی حه‌کومه‌ت ده‌سه‌لا‌تی حومه‌رکاتی شاره‌کان و داها‌تی گوهرمکیان له‌ده‌ست ده‌دا .

ته‌م کۆبوونه‌وه‌یه‌ ژۆر قه‌ره‌بالغ بوو . نامه‌وی پروده‌وه‌کاتی ته‌م کۆبوونه‌وه‌یه‌ به‌درژی بگێرمه‌وه‌ چونکه‌ ژۆر که‌سی تیا بوو . هه‌شتا هه‌مویان ماون له‌سه‌رکه‌راپه‌تی حیزبه‌کاندا . با نه‌وان له‌ «یاده‌داشت» ه‌کاتی خۆیاندا به‌نوسن . نه‌گه‌ر تیاپاندا هه‌بێت «یاده‌داشت» بنوسی . من به‌لامه‌وه‌ گرنگ نه‌بوو کێ له‌هه‌لبۆاردن ده‌بانه‌وه‌، به‌لامه‌وه‌ به‌ک شت گرنگی ژبانی هه‌بوو، نه‌ویش نه‌وه‌ بوو له‌کوردستانی عه‌راق دا بژشایی ده‌سه‌لا‌تی

حکومه‌ت پێ بگرێته‌وه‌؛ بژشایی حه‌کومه‌ت به‌هه‌موو لایه‌نه‌کاتی، به‌رپه‌وه‌ به‌راپه‌تی، ناسایش، گه‌ژه‌ران، بۆ دنیای به‌سه‌لێشێن کورد ده‌توانی خۆی به‌رپه‌وه‌ به‌یات .

مه‌ترسی راسته‌قینه‌ی هه‌لوه‌شاندنه‌وه‌ی هه‌لبۆاردن بوو، چونکه‌ ته‌گه‌ر هه‌لبۆاردن هه‌لبه‌وه‌شێراپه‌ته‌وه‌؛

- داوای نه‌وه‌ی هه‌ر حیزبه‌ قه‌واره‌ی راسته‌قینه‌ی خۆی بۆ ده‌رکه‌وتوه‌وه‌
- کێ ده‌سته‌به‌ری نه‌وه‌ ده‌کات چارێکی تر هه‌لبۆاردن بگرێته‌وه‌؟
- چارێکی تر چۆن نه‌وه‌ هه‌موو چاودێرو په‌یامنێرانه‌ کۆ ده‌بنه‌وه‌؟
- چارێکی تر چۆن نه‌وه‌ هه‌موو خه‌ڵکه‌ به‌په‌رۆشه‌وه‌ له‌به‌رده‌می سندوقی ده‌نگه‌کان دا ریز ده‌به‌ستن؟

- حه‌کومه‌تیکی که‌ به‌هه‌لبۆاردن، ته‌نانه‌ت ته‌گه‌ر ته‌زویرش کرابێ، ده‌سه‌لا‌ت بگرێته‌ ده‌ست باشتر نیه‌ له‌بژشایی ده‌سه‌لا‌ت و نه‌بوونی حه‌کومه‌ت؟، به‌تایبه‌تی نه‌وانی ناویان له‌لیستی حیزبه‌کاندا نوسرابوون ژۆریان دلسۆزو نیشتمان په‌رهر بوون .

گه‌ژاری دۆستانی ده‌ره‌وه‌، دانیاکردنی کاک مه‌سه‌ود له‌وه‌ی که‌ ده‌یان هه‌زار ده‌نگی زیاده‌یان هاوێشوتنه‌ ناو سندوقه‌کاتی بادیانانه‌وه‌، که‌سی کاک مه‌سه‌ودیان هه‌ینم کرده‌وه‌ .

له‌وه‌ کۆبوونه‌وه‌یه‌دا پێشیارکرا نیسه‌تی له‌سه‌دا حه‌وت که‌ یاسای هه‌لبۆاردن وه‌کو لایه‌تی که‌م لایه‌ری و، هه‌ر لایه‌کی به‌شاری هه‌لبۆاردن به‌گه‌ڕه‌ی نه‌وه‌ نیسه‌ته‌ی هه‌ناویه‌تی به‌شدار ببێ . حیزبه‌کاتی تر به‌مه‌ رازی نه‌بوون . نه‌گه‌ر رازی بوونایه‌ زیاتر له‌ ۱۰ کورسی په‌رله‌مان به‌ر نه‌وان ده‌که‌وت و، حااله‌تی نیوه‌به‌نیوه‌ ته‌ده‌بوو .

له پراويزی کوټونه وای سرگردایه تی به رده، کوټونه ویه کی دووقوئی سرگردایه تی په کټی و پارتی به ناماده بونی مام چه لالو کاک مسعود کرا بو به لاناختنی کټه ی هه لټواردن. هه رده وولا پټکھانن له سر ته وای :

— نه نجاسی هه لټواردن قبولی بکړی.

— دواي ۶ مانگی تر هه لټواردن دووباره بیته رده.

— پښتیار بکړی بو حیزبه کانی تر نسیبه تی له سه دا حدوت لاجیری بو ته وای ته وانش به و نسیبه تی ده نگیان هیناوه به شداری بکن.

— نه گه حیزبه کانی تر ناماده نه بون ته و پښتیاره په مند بکن، ته وای په کټی و پارتی پټکه و په رله مان و حکومت پټک بهیشتن. نوښه ری حیزبه کانی تریش له واره واره و به پټوه به رایه تی دا به شداری بکن.

— سرورکی په رله مان له پارتی بی و سرورکی حکومت له په کټی بی.

— نه م پټکه و تنه خرایه به رده م سرگردایه تی به رده ی کوردستانی. به نابه دلی په کی زوزه و په سه ل کرا.

— نه نجاسه کانی هه لټواردن له کوټونکی پوژنامه وانی دا له لایه ن حاکم نه میر حه ویزی و په ناماده بونی مام چه لالو کاک مسعود پلا و کرایه و. ده نگی حیزبه کانی تریش دابه ش کرایه و به سر هه رده وولا دا به کوټی ده ننگه کانی هینا بویان.

— گزی سیاسی ذور زیادی کرده و. سه ترسی ټیک به ریونی چه کنار له ناو شاهه کان دا زیادی کرده و. بو خار کرده وای گزی به که. نه و پټکھاننه به برسکه پلا و کرایه و. منیش به په له چورمه و بو سلیمانی. له پټشه و

چوم بو ته له فیروزن درباری پټکھانسی په کټی و پارتی په یامینکم نوسار کرده داوام له هه رده وولا کرده وه کو نیشانه ی برابه تی نالای سه و زو زرد ټیکه لا و بکن. له زیوه راسته وخو چوم بو سه ردانی باره گای لقی ای پارتی بو دلټیا کردنیان له نیازی پاکي په کټی. هه رده وولا نالاکانیا ن ټیکه لا و کرده.

— د روزه که نه ویا سه ریشتی لقی سلیمانی ده کرد نالاکانی بی لټیک چیا کرده وه.

— سه رانی به ری کوردستانی. له سه رو هه موویانه و کاک مسعود. نه و په یمانی شه ره فه مان به چی نه هینا که درباری ریتر لټگرتی ویسی گلو قبولی کردنی نه نجاسه کانی هه لټواردن دابویان به میلته. هه موو هه لټواردنه که بیان خسته ژیر پرسیارو گوسانه و وه که و تنه تانه لټمانی و سوکایه تی پټکردنی. هه له بهر ته وای ده نگیان که مشر هینا ووه ی چا وهدنی بون.

— کاک مسعود به یانټکی ددرکرد درباری نه نجاسه کانی هه لټواردن. بو ته زمونه که نه و تنه خراب بوو ده زگا کانی راگه یانندی به عس به فراوانی وه کو خزی بلاویان کرده و. جگه له ووش وای به دنیا راگه یاند که پارتی له سه دا په نجاریه کی کورس په کانی په رله مان هینا و. به لا م له پټناری مه سه حه تی کوردا ته ضحیه ی به مه سه حه تی حیزب داره !

ژماره / 35

لقبي چوار

بەرۆژ 1992 / 5 / 26

سڵاوێکی شۆرشگێڕانه

وا دهقی بروسکە (م.س.ی) بەرێز بەشی ڕێکخستنان بۆ شەڕین، تکایە وۆژ بەڵە بکەن لە جێبەجێکردنی بەبەجێ ناوهرۆکی بروسکە. پێوستێشه هەر لێژنه ناوچهیهک تەقیبێکی تەلوی نوێنەرکاتی پارێمان که لەسنووقه کانی بوون لەسنووی چالاکیان و ئاگاداران بکەن و بەهەڵە. شێر بۆ پیشاوه.

وینەبەک بۆ /

- م.س.ی بەرێز بەشی ڕێکخستن بۆ ئاگاداریان تکایە.
- بەشی ڕێکخستی لۆمان بۆ ئاگاداریان و متابەهە پێوست تکایە.
- فایلی گشتی.

دهقی بروسکە

بۆ / گشت لۆمان

له / م.س.ی بەشی ڕێکخستن

دەبیت استغلائی ئەم وەضە بکەن که ی.ن.ک ئەم هەموو ئەزۆبەری کردووه. لێمانی هەبێژاردنیان نەهێشتو و نیان هێشت گەلی کورد سوود ئەم هەڵە شێڕووییە وەرگیرێت. ئا گەتووش لایەتە کاتی تر لە دەوری خۆتان کۆ بکەن و هە

تەبیت هەم نازاری بوونی جەماوەر لەسەر ی.ن.ک نوێنەر بکەن که ئەبەبێشت هەبێژاردن بەشەرعیەت بڕوات. تکایە ئاگاداری ناوچه کانی بکەن پێوست وۆژ بەلاروانی استغلائی ئەم موضووه بکەن بەتایبەتی لۆمان حەزبە کانی.

پارٹی دیموکراٹي کوردستان

ژماره / 1

لقبي چوار

بەرۆژ 1992 / 5 / 26

تایبەتی و نێبیتی

بۆ / گشت لێژنه ناوچه کاتی سنووی چالاکیان

سڵاوێکی شۆرشگێڕانه

وا دهقی بروسکە بەرێز سەروۆکی پارێمانتان بۆ شەڕین که بۆ ئاگاداریان و هۆشیارکردن و هەڵمان و زێتەر جولانان، بەلام بەهەج شێوێک بەلا و ناگرتن و هە، ئەنبا بۆ ئاگاداری خەطری تنظیمە کاتمان و بەرەو پێش بردنی حەزبە کەمان و لەشەبەب کردنی جەماوەری گەلە کەمان.

وینەبەک بۆ /

- م.س.ی بەرێز بەشی ڕێکخستن بۆ ئاگاداریان تکایە.

- بەشی ڕێکخستی تێکشەری لۆمان بۆ ئاگاداریان تکایە و متابەه.

- فایلی تایبەتی و نێبیتی.

بۆ / ھەموو ئەمکان

لە / م.ب

مەلۇم بوو کە پارێشی ٥١* مەمەدی ھیناوە وە ی.ن.ک ٤٩* بەلام بۆ ناوەی بەرزومندی گەلی کورد پارێزێن. پەرلەمان بەنبووی بەکەین و لەساوەی پێنج ساگی دھالوودا ھەبێژاودیکی تر بەکەین تکیە ھەروەتان لەئاستی مەسئولیتی بەزوی بەنەرەتی خۆتان.

ملاحظە / ئەم بۆ پلاوکردنەو نە تەنبا خەطرلی تنظیمی ئەکەن.

(نەپێشی و تاییەتی تەنبا لەناوچەکان نەبێنیتەو)

بروسکی ھەژالی خۆشەویست کاک مەسوود بارزانی

بۆ / ھەموو لۆو ناوچەکان / ھەموو مەرقە / م.ب

لە / م.ب

١- ئەمێ پەرۆزبایی لەمۆمان بەکەین کە گەلی کورد بەمەپەری ئێلێزاسەو ھەبێژاودنە ئێزۆویس بەکە ی ئەبجام دا بەینی موشکیە، و ئەمێی سوباسی گەلی کورد بەکەین.

٢- بەلام بەداخەو تەزۆبێکی ژۆر کراو سبەختو شەرعیەتی ھەبێژاودنی نەھبشت وە ئەو لایەتی ئەم ناوێی لەسەر ئێسپات بێی ئەمێ رەسا بەکێرتو گەل بێناسی گەورترین زەربای ئەلێندەدی کورد و کۆردستان دا.

٣- پاش ئەم تەزۆبە ناگەوت ئەنجامی ھەبێژاودن بێوول بگوت. ھەلوی

کۆرتەوێکی سەرکردایەتی سیاسی بەرە دەکەین بەمەلە.

١- ناوی بەھج جۆزیک تووشی ناوێندی و دروونگی بێین وە ئەم خەبەرەو فەرھە ئێم ھەول بەدین سوود ئەم ھەلانی کراون وەرگیرین بۆ ئێیندە.

٥- لەگەل لایەتکاتی کە ئادەن دزی تەزۆب بوەستن تۆبک بێزو تەنسێق ھەن ئەوێستان دا.

٦- ھەموو ئێسپاتکات وەرگیرن.

٧- چاوەڕوانی تەعلیماتی تالابن.

٨- بەک بەک لەرۆرداوەکان ناگادارمان بەکناوە.

پارێشی دیموکراتی کوردستانی

ژمارە / ٢١٣٧

ئێمی چوار

بەرۆر / ٥/٦٩ / ١٩٩٢

بۆ گشت لێزەناوچە ئێکۆئەسەرەکانی سنوری چالاکیان

سلاوێکی شۆرشگێرە

وا لەگەل نوسراوەکاندا تەعلیماتی (مەکتەبی سیاسی) بەرۆز بەشی وێکھستنان

بۆ ئێتیرین بەژارە (٨٠٠) لەبەرۆری ١٩٩٢/٥/٢٣. تکیە پەمەرەوی

ناوێکەکی بەکەو بەشێوێ شەھۆی ناگاداری زێنکەرەکانی سنورتان بەکەن

پاش پەتەرۆری تاییەتی ناوچەمان بۆ ناوەی لەوێگەنێ ئوێنیشەو گشت ھەژالو

پاڻوڻو لائيمنگرو دوستاني پارٽيمان ناگاداري پڪڙين.

شهر بؤ پيشابو

وڻبهاڪ بؤ /

- بهئي ڀڻڪهستي ڀڻڪهشري لقمان بؤ ناگاداريانو متابعا نڪايه.

- قبلي گهستي.

(دهلي بروسڪهڪه)

بؤ / گشت لقهكان

له / (م.س.) بهئي ڀڻڪهستن

- بهئي ڀڻڪهستي ڀڻڪهشري لڙنهى ناوچمان بؤ ناگاداريو چاودڙي نام بروسڪهڪه دهست بهجيهه جيڪڙهنى ناوڙوڙڪي بههه.

پاڻي ديومڪرتي ڪوردستان

ڙماره / ٩١٢

لڙنهى ناوچهي سلجماني

روڙي / ٢١ / ٥ / ١٩٩٢

تريپت ڻيسنفلالي نام وضعه بڪهن گه ڀنڪ نام هموو تيزوري ڪردوه ليماش همگير لڙنهيان نههڻشت وهنهيان هڻشت گهلي ڪورد سوود نام ههه تيزووي به وههڻگرت تا نهوتان لائيمنگهڪاتي تر لهدهوري خوتان ڪوڻيڪهتوهو تريپت نام نارڙي بوني جهاموره لهسو ڀنڪ توند بڪرتي كه نهائيهڻشت همگير لڙدن بهشهرجهت برون. نڪايه ناگاداري ناوچهگان بڪهن پڙسته ڙو بهفلوشي ڻيسنفلالي نام موضوه بڪهن بهتايي شي لهگال حزمهگان.

(اڻيئي و تاييئي)

بؤ / گشت ڀڻڪهخراوه ڀڻڪهشهرهڪاتي سنوري ناوچمان

پاڻي ديومڪرتي ڪوردستان - جيراڻي

سلاوڻڪي شوڙشگيرڪ

وا دهلي بروسڪهي (م.س.) بهڙي بهئي ڀڻڪهستن بؤ تهڙين نڪايه ڙو پهه بڪهن له جيهه جيڪڙهنى بهيئي ناوڙوڙڪي بروسڪهڪه.

شهر بؤ پيشابو...

وڻبهاڪ بؤ /

- لقي چواڙي بهڙي نيشانه بهنوسراوتان ڙمار (٦٠٣٥ روڙي / ٥ / ٦١ / ١٩٩٢)

بؤ ناگاداريان نڪايه.

ڙماره / ٨٠٠

مهڪهئي سياسي

روڙي / ٦١ / ٥ / ١٩٩٢

بهئي ڀڻڪهستن

بؤ / گشت لڙو ناوچهڪاتي ڀڻڪهشهر

بؤ شوہی هموو هه قاراو پشهمرگه نهمزه کاشی لهشکری شورشگری
گوردستانو دؤستو لایمگری پاریمانو گشت جمهاری گوردستانی
خوشبوست لمرستی نهمجلی هه کیزاردنی رۆزی ۱۹۹۲/۵/۱۹ بؤ نهمجوسنی
نیشیمالی گوردستان ناگادارین، بونه نام نهمیمه به فراوانی بلاویکنه موبو
بهمر هموو دئسوزاتی پارتیو کاکه ماسعود پارزانی شمیرؤ دئییلان بکنه
که نهمجلی هه کیزاردنه که بهمراکوتی پاریمانو کاکه ماسعود پارزانی نولو
بووو. به لاقم لیمبر بهرزه موندی گشتی پارتیو شورشو گهلی گوردستان وا
بهیمسند زاترا که کورسی به کاشی پهلسمان له لیوانی تیمو به کاشی به نهمجوسنی
دایش بگریت وهکو چون له لیوانی گم تله لیوانی بلاوگره وهوو بیستان، له کینا
هه کیزاردنه که به شیوهی خاروهیوه که پشراهه له گال نهمراهه کی.

همروهها چونکه حربه به چونکه کان هه چیمان نهمبستی له سدا هموتیان نه چناره
بؤ هه چیمان نابنه نهمجالی نهمجوسن، به نهمبست نهمجوسنیمهوه چونکه
پاریمان دهنگی زیاتر بووه مهورؤکی نهمجوسن پارتی دایم دیمیتو جیگره که
سدر به (ای.ن.ک) دهیبت، همروهها نهمضاق کراره که رهئسی مجلسی
نهمنیزی (ای.ن.ک) دایم دیمیت جیگره که له پاریمان بیت. له سمانه کاشی
همروهها به شیوه دایمیش دهگریت له لیوان همردو لایمندا. نام نهمجوسنیش
شمسی دهیبتو له مارهوی چوار مانگدا هه کیزاردنی نهمجوسن مهورلنؤ
نه کریتموه به نهمبستی رله مروه، چونکه ههچ لایمیتک له سدا به نهمجالی زیاتر
نه چناره. ههرا چمنده مهورؤکی پاریمان له سدا چلوه هشتی پشر هیناره
سام تالمانی له سدا چلوه نهمج. بؤنه له مارهوی دوو مانگدا نهمجاره هه کیزاردن
نهمپا له لیوان همردو کینا دهگریتموه.

شیر بؤ پشیموه...

ئی جمهاری خوزراگری شاری همتو قورمانی ..

ئی نمو قارمانانه که به مخونی ناگی خوتان رله مپنی گهله که مانتان گه پاشده
نوو تاکانهی که جمهاری تا ۸۸ مهورله کاشی خوتان به مخونیان هه کیزاردن، بؤ
دایین کردنی نهمجوسنی رووناکترو گشت بؤ گهله زوریکراوه کسان.

تیوه به مانهنگو به ماری دلهغشی به به مهور هه کیزاردن چوون نواتو تالمانی
خوتان به مالو مندلو هموو گهله که مانتان له م هه کیزاردندا به دی ده کرد.

به لاقم وهکو نالشکریه له لای همروان که نام هه کیزاردنه به گشتی به شیوهی که
نارتکو نپوخته لیمبر چمنده دست تپوره دایمیتو چمنده ههله به مکی تکیکی که

بوونه هوی دوست کردنی نارهوه ماری نهمروو لایان له ماسای هه کیزاردن چ
به هوی خوزراز کردن به مهور جمهاری چ به هوی فروقی نابهمچینه.

چا نام کردهوه نادره مانه همیمان تالستهی سهر کردلیتهی سیاسی بهری
گوردستانی کردهوه، بؤ شوہی نهمان به مینهمیتک که نارهوه کوشتا ده سلائی

شهری له گوردستانو دایماری پالی هه کیزاردن بتوانن به مپار به مهور له مهور
نهمجاو چارنوسی نام هه کیزاردنه.

خوشکو بریالی به مپز ..

ههوادارین ناره مپز چاره مپالی به مپاره کاشی سهر کردلیتهی سیاسی بهری
گوردستانی به بؤ شوہی رهئسی سده مانگو خیمانو تیکر دانتان به مپز

نهمچینو رینگا بگرین له مهور ده سلائی تیکدهرو ههویک که دوزمانی
گال که ممان ههول نهمدن بؤ زینده به چال کردنی نارهوه کاشتانو تیکدلی
نهمجالی هه کیزاردنو شینوالدنی شهمای دیموکراسی که روهی کردهوه

تیمه‌ی نیشهرانی نام لایحه‌ای خوانده به‌گرمی به‌وه سوباسی هفت‌نستی
تیوه‌ی به‌شرف و دگسز ده‌کهن سهارت به‌شادجوستان بو دنگدان و
دستیشان کردنی گیلک لهو دست تیوه‌ره‌لایه‌ی له‌لایه‌ان له‌ایه‌ن تیوه‌ی
بازیزه‌وه، که دیسه‌لینن چمنه به‌پوشو تله‌روزی تنه‌لایکی دوستی
ینگه‌رو عابلاتن.

تیمه‌ش بو بیروباوه‌رو گیلک به‌ده‌بی‌یه‌ی به‌وه‌مان پیشی ده‌ساروت
چاره‌ساری نام گیشمه به‌و شیوه دوست به‌کین که دوژمانو ناحه‌زلمان پی
ناخوش یستو شایجو سبمستی راسته‌ینه‌ی هه‌بازده‌تیکی شازادو
دیوه‌کرسی‌یه به‌یینه‌ن ده‌و به‌زه‌گانی به‌ره‌ی کوردستانی پی پنه‌و کهن.

بزی به‌ره‌ی کوردستانی

بزی رای راسته‌ینه‌ی دوستی جه‌ماوه‌و

حسک- پاسوک، حزبی شیوعی، پارتی گه‌ل، پ.د.ک

۱۹۹۲/۵/۲۰

پارتی دیموکراتی کوردستان

ژماره ۲۰۲۶

قلمی به‌وار

به‌رواز ۱۹۹۲/۵/۲۶

بو / گشت لیزه‌ناوچه تیگه‌تالی مسوومان

سلوانکی شوارشگیره

وا ده‌قی هه‌روو بروسکه‌و به‌روژی پاریمان بوژان نه‌ه‌تیرین.

تکلیه به‌پی‌ی ناوه‌روژی به‌که‌کان به‌شیوه‌یه‌کی زور فروان به‌سته ناو
جه‌ماوه‌و راستی‌ان بو بیگه‌نه‌وه.

بهر بو پیشه‌وه.

وینه‌پک بو/

به‌شی دیکستی تیگه‌ی لقمان بو ناگاداریتان تکلیه.

به‌شی عسکری تیگه‌ی لقمان بو ناگاداریتان تکلیه.

فایلی گشتی

(ده‌قی بروسکه‌ی ۱)

بو / لق / ۱ / فاضل / ۲ / د.جرجیس / ۳ / د.جوهر / ۴ / د.روژ / ۵

م س

له / پ

نه‌نجاسی فهرزی ده‌گه‌کان له‌ده‌ه‌و‌کو نه‌په‌ناوه‌وه‌و‌لیر، تیمه زور به‌الی
ساره‌و‌نوویزو تا تیمه‌نه‌نجاسی که‌کو‌کو سلیحاتی نازانین. گه‌وره‌ترین غلما
نه‌وه بوو براده‌مان مسووله‌کان بو (ه‌ان.ک) به‌چی نه‌ه‌نن. یار جه‌ماوه‌ومان
هه‌سویان بزانی که تیمه له‌سه‌ته‌و‌ای کوردستان ده‌ونه‌چوین نه‌که‌و فهرزی
ده‌نگه‌کان کرنا به‌ره‌لمی هه‌سو شه‌وری کراره‌و زور گرینگه هه‌سو خه‌نگ
به‌شی که یان که وستوبه‌به‌ه‌و‌و-هه‌جیرنه‌و یه‌زور خو‌یان فری به‌کن، بیره‌دا

به رژیم نه‌نظامی ده‌زگای ناره‌لای راگه‌یاندن . به رژیم کاربه‌دهستانی ؛
نه‌له‌فیزیکالی گه‌لی کوردستان . راه‌بوی ده‌نگی گه‌لی کوردستان .
رژیم‌نامه‌ی کوردستانی نوی . حقه‌نامه‌ی اتحاد ؛

پاش ده‌یمان کۆونه‌وو ده‌پان سه‌عات گفتوگۆ پر له‌مستورپی دووقژی
هه‌ردوو سه‌کته‌بی سیاسی ی-ن-ک و پ.د.ک له‌هه‌ولێرو
سه‌لاحه‌دین و پاریس . گه‌لا‌له‌ی رێککه‌وتنه‌نامه‌یه‌کی نوی ناماده‌کرا .
پدژی 11/22 به‌رێز جه‌لال تاله‌پاش له‌به‌انی ی-ن-ک و به‌رێز سه‌عه‌ود
بارزانی له‌پاشی پ.د.ک رێککه‌وتنه‌نامه‌یه‌کیان له‌به‌رده‌می نه‌نظامی
نه‌نجومه‌نی نیشیمانی و وه‌زیره‌گانی کابینه‌ی دووه‌م . نویشه‌رانی
لایه‌نه‌گانی به‌وه‌ی کوردستانی و بزوتنه‌وه‌ی نیشلمسی . کۆنگره‌ی
نیشتمانی عیراق و هه‌ندێ لایه‌ن و که‌سی تره‌ا لیمزا کرد .
نه‌نجومه‌نی نیشیمانی کوردستان رێککه‌وتنه‌که‌پان په‌سه‌ند کرد . هه‌مو
آیه‌نه‌گانی به‌وه‌ی کوردستانی و بزوتنه‌وه‌ و نه‌نجومه‌نی نیشیمانی
عیراق پیرۆزاییان لێکرد . به‌خۆشی به‌وه‌ چونکه‌نومینه‌وار بیرون کۆتایی
باشه‌ری ناوچه‌ی هه‌ینی ؛ به‌گومانه‌وه‌ چونکه‌ نه‌ترسان چاره‌نوسی نه‌میش
له‌پانی تر به‌ختیار تر نه‌بی .
به‌وه‌ی نه‌م رێککه‌وتنه‌ش به‌به‌رده‌ی نه‌وانی تر نه‌چی . گه‌ره‌که
له‌پاره‌وێزی نه‌م رێککه‌وتنه‌دا هه‌ندێ بیرو بو‌هه‌ون ده‌بره‌م . نه‌مه‌به‌ته‌نیا

بیروبوونی خۆم نیه‌ . می تاقم له‌ سه‌رکرده‌و کادرو نه‌نظامی به‌کیتی
نیشیمانی و که‌سانی ناچه‌رسی به‌که‌ پێکه‌وه‌ له‌ «مینه‌بو» پێکدان
مینه‌ری دیفاع له‌ «شکه‌وته‌گانی گه‌لی کورد دژی هه‌لپه‌و
ده‌ستریزی خۆپه‌رست . شه‌خۆرو کۆن خانێن .

به‌پێانی نه‌وه‌ی که‌ په‌یوه‌ندی هه‌ردوو رێکخه‌راو ؛ ی-ن-ک و پ.د.ک
گرژی ئی نه‌که‌وئ و ، به‌وه‌ی سیاسی کوردستان نه‌تالۆژی و . نه‌شپۆن .
زۆچار سه‌رکرده‌پاشی هه‌ردوو لای پێکه‌هه‌وون له‌سه‌ر نه‌وه‌ی به‌ناشکرا و
له‌تار ده‌زگا گشتی به‌گانی راگه‌یاندن‌دا یاسی که‌سه‌رکوری به‌گانی په‌کتری
نه‌که‌ن . به‌لکه‌ له‌کۆبون وه‌ی دووقژی‌دا . په‌خته‌ له‌په‌کتری به‌گرن .

ی-ن-ک زۆتر پێه‌وه‌ی له‌م سیاسه‌ته‌که‌دوووه‌ . به‌لام پ.د.ک نه‌وه‌نده
کۆنی نه‌داوه‌تی . هه‌ر کاتێ ده‌نگ کردن به‌فازانجی بیوی هه‌لته‌ته
ده‌نگ و . چی و پستین بۆ شکاندن ی-ن-ک و سه‌رکرده‌گانی وتووێه‌تی ؛
ته‌نانه‌ت گه‌پاندویه‌تی به‌موهاته‌رات و جێبه‌دان و بوختان هه‌لپه‌ستن .
له‌ده‌وه‌ی کوردستانیش دژی‌ی پان نه‌کره‌وه . له‌هه‌ر کۆژو کۆمه‌لێکدا .
لای هه‌ر رژێم‌ه‌وان و سیاسو کاربه‌ده‌ستیک هه‌لێکیان بۆ
هه‌لکه‌وتیت . چه‌رونکی خۆیان گرتوه‌ .

سیاسه‌تی «بزه‌ به‌ده‌رخۆنه‌کردنی راستی به‌کان» هۆیه‌کی سه‌ره‌کی
هه‌لگیرساندن شه‌ری ناوچه‌ی بوو . که‌له‌که‌بیرونی گله‌یی و گزارنده
له‌په‌کتری سه‌ره‌نجام بوو به‌هۆی ته‌قیته‌وه‌ . ناشکراکردنی راستی به‌کان
بۆ کۆمه‌لانی خه‌لک . به‌لام دوور له‌مه‌به‌ستی فیتنه‌ هه‌لگیرساندن و
دوو له‌موهاله‌راتی شه‌خسی . یاره‌ستی خه‌لک نه‌دا . بیروپای گشتی

درباره‌ی کاری باشو کاری خراب دروست بکات. یارمه‌تی حیزبه کانیش
نه‌دا بؤ نه‌ودی به‌کاره کانیش خویان‌دا بچنه‌وه. نه‌گه‌ر چه‌وشی یه‌ک
قه‌ومایی راستی بگه‌نه‌وه.

شارنده‌وی راستی له خه‌لک زاره‌ر له رده‌وشی جن‌یه‌جن گرده‌نی
رینککه‌وتنناسه‌گه‌وه، چه‌سیاندنی ناشتی وناشایش نه‌دات‌وه. چارپوشین
له‌کاری چه‌وشی په‌کتی. سه‌رله‌نوئی زه‌مینه‌ی شه‌ر خۆش نه‌کاته‌وه.

هه‌ر له‌م روانگه‌په‌وه تکام وایه له‌هه‌موستان بوارم بدن چه‌ند
راستی یه‌ک روون بگه‌مه‌وه، نه‌گه‌رچی له‌گه‌ل سیاسه‌تی ی‌ن‌ک و
ده‌زگای ږاگه‌پاندنیش نه‌گونجی.

یه‌کئ له‌و باشی پاته‌ی له‌سه‌ره‌تاوه له‌ناو په‌کتی‌دا هه‌بووه؛ نه‌ریشی
ده‌رپیشی بیروبوچوونی جیوازو، له‌یه‌ک‌له‌چوو بووه. له‌سه‌ره‌تاوه ی‌ن‌ک
که دامه‌زرا له ۳ رینکخستن ینگ هاتبوو. هه‌ر په‌کتیکیان رینکخستن‌وه،

سه‌رکرده‌نی‌وه، شوژگاتی تابه‌تی خوی هه‌بوو، دیانتوانی په‌نازادی
بیروبوچوونی خویان به‌قسه له‌کوئونه‌وه‌ی فراران‌داو، به‌نورسپین
له‌بلا‌و‌کراوه‌کانیاندنا ده‌رپسین، ینگه‌پشتن وگه‌شه‌گه‌رش شینه‌یی ژمانی

ناوخوی په‌کتی سه‌ره‌نجام نه‌وه ۴ رینکخسته‌ی کرد به‌دووان‌وه، ده‌ویی‌تر
به‌یه‌ک، نه‌ویش نه‌م په‌کتی‌به‌ی نیشابه، نه‌وی من له‌بیرم مایی
له‌کوئنگه‌وی گشتی‌دا سه‌رله‌نوئی داگیرپه‌وه له‌سه‌ره‌لاندنی نه‌ریشی

نازادی ده‌رپیشی بیرووا، نه‌نانه‌ت هه‌بوونی مینه‌ری جیواز. بویه
داواتان لئ نه‌که‌م سه‌پاره‌ت به‌م سافه‌ هه‌ر نه‌ندامینکی ی‌ن‌ک
هه‌په‌تی‌وه، سه‌ره‌دای نه‌وده‌ش کاتی خوی وژژنامه‌ی کوردستانی نوئی

له‌ناو سه‌دان نوسه‌رو وژژنامه‌نوسی گه‌نج وپیردا نه‌م به‌نده‌پان له‌گه‌ل
چه‌ند که‌سینکی که‌دا هه‌ل‌ب‌وارده‌کارشی ریزانستان، پان بؤ تارد «نیشانه‌ی
به‌ده‌وری ده‌پاری .... له‌بلا‌و‌کرده‌وه‌ی په‌پیلی راسه‌نی کوردی»‌دا.

نه‌م پیشه‌کی به‌م بویه بؤ نوسین بؤ نه‌وه‌ی «سقه‌ستی ره‌قیب» نه‌خه‌نه
میلی نوسینه‌گان. دیاره‌نه‌مجاره‌ش وه‌ک جاری‌تر نه‌م‌توانیوه نه‌مانه
بگه‌م به‌رده‌نی راسه‌نی په‌کتی. وه‌کو هه‌ندن کس ووتیانه، بویه به‌ناری

خۆمه‌وه له‌سه‌ره‌ه‌ستولییاتی خۆم نه‌نوسم، لیره‌دا نه‌مه‌وی دوو
نونه‌تان له‌سه‌ره‌ بیرواری خۆم که نه‌م‌توانی بیگه‌م به‌رده‌نی راسه‌نی بؤ
بوسم:

... یه‌که‌میان سه‌رده‌س حوکه‌رانی به‌وه‌ی کوردستانی، هه‌موو له‌بیرانه
چ پاشاگه‌ردانی یه‌ک بوو. پیشیارم کرد بؤ هاوړینکاتم، وه‌کو ده‌رپیشی
ناره‌زایی له‌باری گشتی ولات‌وه، وه‌کو گوشارینک بؤ چاک‌کرده‌نی

هه‌لومه‌رچی نارینگی نه‌وه کاته، ی‌ن‌ک نه‌ندامینشی خوی له‌به‌وه‌دا
راپه‌گرئ‌وه، له‌و لیزانه‌ه‌کشینه‌وه که حوکه‌س شاره‌کاتی کوردستانیان
به‌ده‌ست بوو، بؤ نه‌وه‌ی په‌کتی نه‌بئ به‌هاویره‌شی به‌ره له‌هه‌ل‌نگرتنی

نوئیالی نه‌وه نارینگی به‌دا، جینه‌جینگرده‌نی نه‌م پیشیاره‌ زه‌ره‌ری له‌زوژ
کادو نه‌ندامی په‌کتی نه‌داو، بئ به‌شی نه‌کردن له‌و نیشیارانانای
نه‌وسا هه‌پانیو. پیشیاره‌گه‌م سه‌ری نه‌گرت .. منیش بئ ده‌نگ بووم.

... دووه‌میان، دوا ینگه‌کینانی کابینه‌ی په‌که‌م‌وه، هی دووه‌میش که
کاره‌کاتی حکومه‌ت و خه‌لک وانه‌وه‌ستان به‌هوی «اره‌ک‌به‌گی وه‌زیر و
وه‌گیل‌وه، سه‌ره‌دای لیره‌به‌لیره» پیشیارم کرد بؤ هاوړینکاتم، په‌کتی

له حوکم بکشیته وه، حوکم نه سلیمسی پارنی بگانو، په کیتی بیته
سوعاره زه یه کی نیجایی. جینه جیکردنی شه م پیشیاراش زه راری له زۆر
کادر و نه نداسی په کیتی شه داو، بیجیسی نه کردن له و نیمتازاتانه ی
هه پانیوو. پیشیاره که م سه ری نه گرت .. منیش بی دهنگ بووم.

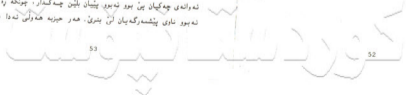
ته جروبه سه لهاندوریه نی و ساغی کردوه ته وه، بی دهنگ بوون هه سو
جاری باش نیه، بۆ نه م جاره به پیوستی نه زانم، که رساوگه رم، بی
له بیروبوچونه کانی خۆم و هاوینکاتم ده بریم، له مهش مه به ست
خۆشکردنی ناگری ناکوکی و شه ی نیه، به لکو جینه جیکردنی
پیکه و تننامه که، که من خۆم هه و ئینگی زۆم داوه بۆ ده و له مه ند کردنی
ناوه و که کی و دارشتن و به ستن و نیمز کردنی.

له گه ئی سوپاسی و پۆی بی شه نلازی

نه وشیروان مسته فا

له سه رده مینکا که چه نگی عیراق و چه نگی کورد .. به عس له کابه دا
بوو، کوردستان بویروه سه ربارزه به کی گه ووه، هه رکه سه به جوۆی چه کفار
بوو، به شیکسی، به ناوی جیابیاوه، له ریزی هیزه چه کفاره کانی عیراق دا
بوو، به شیکسی له ریزی هیزه چه کفاره کانی حیزبه کوردی به کان بوون .
له رۆژانی راپه رین دا چه کفاره کان، نه وانیه له گه ئی به عس بوون و
نه وانیه له گه ئی حیزبه کوردی به کان بوون، هه سوو شیکه لا و بوون .
سه دان باره گای چه کفار به ناوی حیزبه کانه وه له شه فام و کو لانی شار و
نۆردوگاگان کرلیه وه، هه به وون و هه ئنگرتی چه ک، به سووک و ناوه نجی و
فورسه وه، بوو به شیکسی ناسایی، له بهر نه وه ی لاپه نه کانی ناو به وه ی
کوردستانی خه ریکی ششی تر بوون، نه بیان په رزایی سه ر نه وه ی
پۆ و شوینی له بار و گوئجاو دایین بۆ پخستنه وه ی چه کفاره کان و
به کاره بنانی چه که کان بۆ پارێزگاری نیشتمان له هیرشی چاره و دان کرادی
دوژمن .

له دوا ی راپه رینه وه پشسه رگاپه نی مه عنا پیروژه که ی نیشتر ته واو بوو ..
نه وانیه چه کیان بی بوو نه بوو بییان یئین چه کفار، چونکه رها
نه بوو ناوی پشسه رگه بیان لێ بترئ، هه ر حیزبه هه و ئی نه دا بۆ

کوکردنه‌وی زۆرتین ژماره‌ی چه‌کدار به‌ناون پیشمه‌رگه‌وه. له‌و
مملاتی‌یه‌دا بۆ راکێشانی خه‌لک هیچ پێوانه‌به‌کی شوێنگیرانه‌ یا
نیشتمانی پا نه‌خلاقێ لێک نه‌ته‌درایه‌وه.

دیاره‌ی چه‌کداری له‌به‌رچاری خه‌لک ناشرین یوو. خه‌لک تێیان بۆ
هه‌ممو لایه‌نه‌کان نه‌هێنا، که‌ چاره‌سه‌رێکی نه‌و به‌رده‌ ناشرینه‌ بکه‌ن.
هه‌له‌بۆئێوه‌ گشتی بوو، نه‌تجووه‌نی نیشتمانی و به‌که‌مین کایینه
دامه‌زران.

سه‌رکردایه‌تی هه‌ردوو حیزب پێکهاتن له‌سه‌ر پێکهاتنی وه‌زاره‌تی
کاروباری پیشمه‌رگه‌وه، به‌که‌ختی هێزی پیشمه‌رگه‌وه، دیاریکردنی
وێ‌دشوێنه‌کانی هه‌بوون و هه‌له‌گرته‌ی چه‌ک. نه‌تجووه‌نی نیشتمانی
قانونی بۆ هه‌ممو ته‌عانه‌ دانا.

به‌لام له‌پاشی نه‌مانه‌ جێگه‌ی خوێبان بگین، وه‌زاره‌تی پیشمه‌رگه‌به‌تی
هه‌له‌وه‌ شایه‌وه، سوپای یه‌که‌گرتوی هه‌ردوو حیزب له‌یه‌که‌تری جیا بووه‌وه
که‌وتنه‌ شه‌په‌وه. قانونی هه‌بوون و هه‌له‌گرته‌ی چه‌ک کاری پێ نه‌کرا.
بۆچی که‌س ناپرسی نه‌مانه‌ بۆ سه‌ریان نه‌گرت؟ شایا کو‌رده‌ پێوستی
به‌هێزی چه‌کدار نه‌ی؟

پارتی به‌ناشکراو له‌به‌ر چاری خه‌لک نه‌پێوانی دژی شه‌م هه‌نگاره
شارستانی‌بانه‌ رابوه‌ستی. به‌لام هه‌وایی شه‌مدا کو‌رسپ به‌هێشته‌ رنگای
جێبه‌جێ کردنیان. ته‌گه‌ره‌ی لێ نه‌دان بۆ شه‌وه‌ی سه‌رکه‌وتوو نه‌بێ و
سه‌ر نه‌گرت. چونکه‌ پارتی نه‌ی نه‌ویست هێزی پارێزگاری نیشتمانی، که
دانسۆز نه‌بوو بۆ گه‌لی کو‌رده‌ و خاکی کو‌رده‌ستان نه‌ک بۆ حیزب و

سه‌رکرده‌، دروست بێی به‌لێکو نه‌بووست مێلیشیاکه‌ی خۆی به‌هێشته‌وه‌ و
زیادتری بگا.

لێوه‌دا به‌بیریه‌تانه‌وه‌ی شه‌م سه‌ پێوسته‌ چونکه‌ نه‌جروبه‌به‌کی تازه‌ی
پێکه‌خته‌وه‌ی هێزه‌ چه‌کداره‌کانی کو‌رده‌ستان له‌به‌رده‌م‌دا یه‌هه‌ بۆ شه‌وه‌ی
پارتی نه‌پێوانی نه‌وه‌ش وه‌کو شه‌وه‌ی پیشو له‌پارییات هه‌روه‌کو
سه‌رگرتن و سه‌رکه‌وتنی شه‌وانی پیشو نه‌بوون به‌ده‌سه‌که‌وتنی پاش بۆ
گه‌ل. سه‌رگرتنی نه‌میش شه‌پێته‌ ده‌سه‌که‌وتنێکی گرنگی خه‌لک.

به‌گوێره‌ی پێکه‌وتنی پارێس نه‌بێ نه‌جێدی نیجباری بکێن، به‌م
سه‌ریازانه‌ی که‌ له‌مه‌له‌به‌نه‌مانه‌وه‌ کو‌ نه‌کرێنه‌وه‌ سه‌ره‌له‌نوێ هێزه‌کانی
له‌شکرو پۆلیسو ئاسایش دروست بکێنه‌وه‌ بۆ پارێزگاری له‌ هه‌رێس
کو‌رده‌ستان و ئاسایش سه‌روسامانی دانێشتوان. شه‌م هێزانه‌ شه‌پێ
دانسۆزی نیشتمانی یوو، به‌فه‌رمانی حکومه‌تی هه‌رێم‌پن نه‌ک شه‌م حیزب یان
نه‌و حیزب. شان‌به‌شانی شه‌مه‌ شه‌پێ ژماره‌ی پیشمه‌رگه‌ که‌م
بکێنه‌وه‌وه‌، مێلیشیای حیزب‌کان هه‌له‌وه‌شپێرته‌وه‌، بۆ شه‌وه‌ی توش
بیکاری نه‌پن گوزه‌راتیان دا‌پین بکێن.

له‌دوا پێکه‌وتن‌دا ده‌سه‌انه‌وه‌ پێی داگه‌ڕاوه‌ته‌وه‌ له‌ جێبه‌جێ کردنی
پێکه‌وتنه‌مانه‌که‌ی پارێس. هه‌روه‌ها هه‌ردوولا پێک هاتوون له‌سه‌ر
شه‌وه‌ی ژماره‌ی چه‌کداره‌کانیان تا کو‌تایی ۶۱ که‌م بکێنه‌وه‌ بۆ ۱۵
هه‌زار.

شه‌وه‌ی جێگه‌ی سه‌رنجه‌، پارتی له‌دوای هاتنه‌وه‌یان بۆ ناوچه‌کانی ژێر
ده‌سه‌لانی په‌کێشی که‌وتوو نه‌هه‌وه‌وه‌ی دروست کردنی ده‌پان فه‌وجی

**پارسی بویچی «نیستیلانی»
سهیری رینگه و تناسمه کان نه کا؟**

هه سوو جابو، له هه مر کوژونه وه هاربه شه کانی هه ردوو مه کته بی سیاسی دا هه رچه ند باس له ناسایی کردنه وه نه کرا، نه وئرا نه سایی کردنه وه نه بی «کامل و شامل» و له هه سوو ناسته کان» دا بی. ناستی سیاسی، پیشمه رگه بی، به رتبه به راپه تی. نه بی ناسایی کردنه وه له زاخووه هه تا کفری وه کو یه ک بکری، نابی هیچ جینگه پک لئی بیوردی وه هیچ مه سه له یه کی لئی ده ربهئیری، نابی هیچ لایه ک رینگه به وی تر بدات «استقانی» سهیری به نده کانی رینگه و تناسمه کان به کا، که ی به قازانجی بوو جینه جی بی بکار، چی به دل نه بوو پشتگوئی بخا. نه سانه سه ره تایی گشتی بیودن زورتر نوینه رانی پارسی پشیان له سه ر دانه گرت و، نه بیان وته وه، که چی ئیستا خویمان وا ره فشار نه که ن. کامی به قازانجی پشی له سه ر دانه گری و، هه رچی به کیش به قازانجی نی به جینه جی تا کا.

هه ره سه ره تاوه ته شه نه ی ناگری شه ره له سه ر بادبندان بوو. پارسی مه به سشی نه بوو نارچه کانی سلطانی و که روک ناسایی بگریته وه، یه کیتیش مه به مستی بوو بادبندان ناسایی بگریته وه. چونکه بادبندان

کومانندی نوی. له هه ندی شوین له نوکه ره دلسوزی کانی رژیم. نه ناته ت یه کتیکان به شانازی به وه وتیروی! هه رچی (ته زکیه ی سواره بی) نه هینی وه رناگیری. له دواي نیمه زاکردنی دوا رینگه کوه تن تازه برپاری دامه زانندی (کولیه ی جهنگی) داوه.

جا نه گه ر پارسی به نه مای سه پانندی شه ره نیه به سه ر کردایه تی به کیتی بویچی تازه به تازه دواي نیمه زاکردنی په یمانی ستراتیجی تا سالی ۲۰۰۰ له باتی نه وه ی هیزه کانی که م بکانه وه، هیزه کانی زورتر نه کات و کولیه ی جهنگ دانه مه زیننی؟ له باتی نه وه ی به هاوکاری لا کانی تر مشوری کردنه وه ی مه لئه ندی ته جیندی نیجباری بخون، بو نه وه ی ناکوکی هیزی دلسوزو به رفه رسانی حکومتی هه رژیم دایمه زینن، هه ریکی کوژدنه وه ی هیزی به گریگیرای دلسوزی خوینه تی؟

له مړېدا گه روی کوردستانی غیراڅه . به پریز جه لال تاله بانې و هاوړېنگانې ،
 سهوانی کوټگرې نیشیمانی عراق ، به ته هیبری پروڼگرده وه ی
 قسه گدی به پریزی مه کته یی سیاسی پارټی ډیموکراتی کوردستان -
 په کگرتو له سوریا که «چتی» بوون . له بهر نه وه نه بوو تورک ریڼگای
 پری نه دان ، به لکو له بهر نه وه بوو هیزی چه کداری پارټی بادینانی داگیر
 کردبوو . نازادی هاوچوژ ته نیا بو نه وانه هه بوو که پارټی ریڼگای پری
 نه دان . به لئی له سهر سنوری قوژی بادینان دا راوه ستا بوون چاوه روانی
 به جیپشانی به لئینه که ی به پریز مه سهره بارزانیان ته کرد . که شتیکی
 هاو به ش نه وسای به پریزان تاله بانې و بارزانی له بادینانه وه نا که ره میان
 هور نه و کانه ته پترانی کوټایی به شه ده که به پریزی . که به پریز بارزانی
 نه پترانی به لئینه که ی جیبه من بکا ، ښنجا به هه لیکوټپتری شورکی
 به ناسمانی بادینان دا که رانه وه .

به پریش کوی وه وایه تاله بانې په ک هه موو ته معنی له ریڼگای په دپه پشانی
 کوردستانیکې نازادا به بخت کرد ، سهر کرده ی که وره ترین هیزی سیاسی و
 پیشمه رگه یی کوردستانی عراق ، نه توانی به نازادی به ناو بادینانی نازادا
 بگه ریڼه وه بو باره گاکه ی خوژی له هه ولیر بو شه وی ناوی کوژاندنه وه ی
 به کجاری بکا به تاگری کلپه سه ندوی شه ری ناوخوا ؟ نه وه بوو
 به گه پشتنه وه ی برپاری راگرتنی په کلپه نه ی شه ر دراو ، برپاری
 کیشانه وه ی په کلپه نه ی هیزه گانی په کیتی دا . نه وانه ی پشیان واپوو
 په کیتی خاوی نه توانی له ناسایی کرده وه ی هه لومهرجی سلیمانی دا
 په ننگه نیشا بویمان ده رکه وندی ، که په کیتی له سهر هق بوو ، کانی

دواي ناسایی کرده وه ی سهرانه وه ی و گشت لاپه نی نه کرد ، چونکه به و
 شاره زایی په ی به کیتی په پدای کردبوو له پارټی ، دنیا بوو له وه ی پارټی
 انتقانی سه پیری ریڼکه ورتو ناسایی کرده وه نه کات . باسی نه وه نله پریزی
 په پیمان و به لئین و گفته گانی ته گری که سودی تاپه تی خوژی تیاپه .
 نیشا ش دواي ناسایی کرده وه ی هه لومهرجی سلیمانی و که رکوک ،
 پارټی له بادینان هیشنا هیچ هه شگاریکی چیدی نه ناوه بو
 چاره سه وکردنی کیشه سهره کی په کانی نیوان په کیتی و پارټی .

سه چاره کاتی داهانی حکومتی هر یم ناشکرايه کامانه ن. گرینگيرينيان گومرک، به ناييه تي داهانی گومرکی نبراهيم خليل له زاخو. له سه ره تاي مانگی مایسه وه تا نشتا. پارسی به بيانوی هه لگيرسانی شهروه دهستی به سه ردا گرتوه، هه سوو داهان کدی بۇ خوی نه بات. سه ره رای شه مهش، به درزيایی شه و ماوه يه، هاويهش بووه له خه رج کردنی شه و پاشه که وتی حکومتی هه یم کردبووی و له بانگی هه یم دا دازابوو.

شه کاره جگه له وهی زه ره له به ره زه وه ندی نه ته وه بی کوورد نه دا چونکه حکومتی هه یم و خه لکی کوردستان بی به شه نه کا له داهانگی گيرنگی خوی، پيچه وانهی شه و رتيکه و تنانه شه که به دوروقلی نيزا کراون.

به گوتري رتيکه و تنانه که ی پارسی که دوا رتيکه و تنانه تکيدی له سه ر «نيلتيزام» و «ته تقيز» ی کردوو. نه بی هه سوو داهانه کاتی گومرک پيچه خدزيه ی حکومتی هه یم وه. سه ره رای شه مهش نه بی هه ردوو حيزب حيساباتی خويان پيشکه شه به حکومتی هه یم بکن که له ای

مایسه وه تا نشتا چه شه پاره يان له داهانه کاتی حکومت بردوو.

هه رووه ها نه تجربه نی نيشيمانی کوردستانیش له بریاری ناسایی کردنه وهی هه لسه ره یی کوردستان دا داوای گيرانه وهی داهانه کاتی حکومتی کردوو. له وانه گومرکی نبراهيم خليل.

خه لک چاره روانی شه وه يه کاييه ی شه م گوزه رانيان باش بکات، فه رسانيه رانی حکومت به ته مان موچه کانيان زياد بکری. خانه نشينه کان به ته مان موچه يان به ريشی. که سوکاری شه هيدان به ته مان حکومت موچه ی مانگانه يان بۇ به ريشه وه. کريکار و جوتيار به ته مان حکومتی هه یم پرزوی ناوا کرده وهی کوردستان داپنی و هه لی کار بۇ خه لک به خيشی.

پارسی به ج هه قی به شیکي گيرنگی داهانی نه ته وه بی کوورد به به رچاوی دنياوه زه وت شه کاو حه و آله ی بانکه کانی نه وروپاوه شه مه ريکای شه کا، له کاتيکا زوزايه تی که له که مان له و په ری هه ژاری و نه داری دا نه ژين؟ نه گه ر منه تی شه وه به سه ر کووردا شه کات له کاتی راپه رين دا نبراهيم خه لیلی له سه لا نی به عس ده ره شه واره، خه لکی بادينان له بييرانه سه ورکراپه تی کام لايه ن نامه ی بۇ هه سوو «موسسه شاره کان» نووسی و داوای هاوکاری لی کردن بۇ راپه رين. راديه یی کام لايه ن بوو «شيعاز» ی دا به شانه چه کداره کانی بادينان بۇ راپه رين. مه ستولو و هيزی کام لايه ن بوو، بۇ دانپاکردنی خه لک، له پيش هيزه دوو دله کانی ترا که يشته دهوگو و شاره کانی تری بادينان.

له کاتی شه ره کان دا يه کتيکان «وشوی» يه کتيبی شه و باوکه ی مرد

پارسی بزجی نه په ووی
 نانه بیسی بظانه ناوچه کی سوزانه وه؟

جارتکی تر له گوسرکی نیبراهیم خه لیل به شی بدوئ. نه م
 «فسه نه سته قه» یان درایی له وتارتکا نوسی. وادیاره هیشا جزوی
 بیرکړه نه وی سرده می شوی ناوخو ژاله به سره عیشکی هندی له
 سره رگړه کانی پارسی. نه معش پیچه وانده گیانی پټککه وتته که ی نه م
 درایی به په .

پارسی نه په ووی خه لکی ناوچه ی سوزان هه ژارتین. نه په ووی به کیتی
 نابووت بی. به و پارویه ی که له که ی کرده نه په ووی خه لکی پی
 بکړی و هیزی تازی پی دابه زرتی. جا نه و خه لکه ی شه یکرڼ نه و
 هیزی دای نه مع زرتین بی سه پاندی شه یتکی تره به سره په کیتی دا ؟
 یان بؤ هه ژاردنی داهاتوره ؟ پاشه پوژ نه مه یان روون نه کاته وه .

دانشترانی کوردستان به خوشحالی به کی زوره وه هه وائی ناگریزی شه ی
 نیوان پارسی و بزوتنه وه - په کیتی یان وه وگرت نومییدیان وایو که نیر
 جارتکی تر شه پرونه دانه وه ، ناشتی و شاسایش بکه ویتنه ولا ته وه .
 شه ی به ناشکرا راوه ستا. به لام له ده وروبه ی نیترا کړدنی
 پټککه وتننامه ی دووقوسی ی. ن. ک - پ. د. ک زنجیره یه که تاوانی
 پټکخراو دژی ټیکو شه رانی ی. ن. ک نه نجام درا. نه وه بوو له رنگای
 چه مچه سال ۸ که س له به ربرسه کانی ی. ن. ک له بیوسه په کی پټکخراو
 بریندار کران. بکوره کانی نه م رووداره له لایه ن کاربه ده ستانی پ. د. ک
 نه وه گوئیزانه وه بؤ هه له بچه و دانده دوران. هیشا خوینی برینداره کانی
 رووداره که وشک نه به یوسه وه له ناو شاری هه وایردا زنجیره یه که تاوانی
 پټکخراوی تر دژی ټیکو شه رانی ی. ن. ک نه نجام درا. ۲ پاریزه روو
 پشمه رگه و. زانایه کی نلیسی پروته قوریانی. دوی راوه ستانی شه ی
 ناشکرای نیوان هه ۳ لایه نی سیاسی. نه بی کئی له پیشی نه م شه په
 نه نیسی به وه بی دژی ی. ن. ک ؟
 خه لک به هیوا بوون درای شه و پټککه وتنه شیر نه شه ی ناشکراو

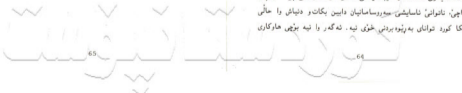
نه شه‌ری نه‌ینتی نه‌مینتی. به هیوای نه‌وه بوون ناسایشی سه‌روسامانی
 هاوولاتیان له‌رانه تیکۆشه‌رانی حیزبه‌کان پارێزراوی. هه‌ردوو حیزب
 رێککه‌وتوون له‌سه‌ر هه‌رام و تاوانبارکردنی کوشتنی تیکۆشه‌رانی
 په‌کتری، تیکدانی کاری په‌کتری، دروستکردنی کێشه‌ و گێچه‌لُ بۆ
 په‌کتری. هه‌ردوو حیزب پێکهاتوون ده‌زگای زانیاری رێکخه‌ستی تابه‌ت
 تیکه‌لایه‌که‌ن.

به‌ر له‌کردنه‌وه‌ی بابه‌ر گاکانی پارسی له‌سڵیمانی، دانیه‌شتوانی شاری
 سڵیمانی شایه‌تن چۆن ناراسی و ناسایش راگیراوه‌. تاوان که‌م بووه‌وه‌.
 کوشتن، ماله‌برین، فراندنی ئۆتۆمبیل، دیاره‌ی چه‌کداری له‌پاره‌ی
 نه‌بوودا بوون. به‌لام راسته‌وخۆ داری کردنه‌وه‌ی بابه‌ر گاکانی پارسی،
 تاوان ده‌ستی پێ کرده‌وه‌. دزی و کوشتن و ئۆتۆمبیل فراندن و سه‌رانه
 سه‌ندن بوه‌ ته‌رورداوی پوژرانه‌.

له‌هه‌ولێر ناسایش به‌چۆری تیک چووه‌ هیچ که‌س له‌سه‌روسامانی خۆی
 نه‌مین نه‌.

چینگه‌ی داخه‌ سه‌رچاوه‌ نه‌ینتی په‌ ناگاده‌ره‌کان وا نه‌گه‌یه‌تن پارسی
 به‌به‌رنامه‌ نه‌یه‌وێ ناراسی و ناسایشی شاره‌کانی ناوچه‌ی سوژان.
 به‌تابیه‌تی سڵیمانی و ده‌وریه‌ری تیک‌بناات، خه‌لک له‌ترس و په‌ژاره‌ و
 نانه‌مینی دا بێن. نه‌یه‌وێ هه‌لومه‌رجی سڵیمانی وه‌کو هه‌ولێر لێ
 بکا. نه‌یه‌وێ خه‌لک وا تینگه‌یه‌نی که‌ی. ن.ک. و لاتی پێ به‌رتوه‌
 ناچی، ناتوانی ناسایشی سه‌روسامانیان دا‌بین بکات و دنیاش وا حالی
 بکا کورد توانای به‌رتوه‌بردنی خۆی نه‌. نه‌گه‌ر وا نه‌ بۆچی هاوکاری

پارێزگان هه‌ولێر ده‌زگا حکومه‌تی په‌کان ناگه‌ن هه‌لومه‌رجی ناوشاری
 هه‌ولێر پاک بکه‌ن، له‌سڵیمانی نیش هاوکاری ی پارێزگار ناگه‌ن کاره‌کانی
 نه‌تجام‌بناات آ هه‌ر پوژر بیاشویه‌کی پێ نه‌گرن. هه‌رده‌مه‌ هه‌رشیکه‌ی
 ناره‌وار نه‌که‌نه‌ سه‌ر. نه‌گه‌ر وا نه‌ نه‌ی بۆچی به‌شدارانی ناوانی
 بۆنه‌ی چه‌مه‌مال له‌پانی شه‌وه‌ی بگیری و بدزین به‌دادگا، له‌زیر پانی
 خویانا نه‌ه‌ویننه‌وه‌؟

پارسی بۆچی بوته
چه تری پاراستنی پیاوهراپان؟

– پشمه رگه به کی شه هید و زیندانی به کی هه لولاسراو و جاسوسینکی کورژاو له پەک لیست دا بنوسرین .

پارسی بۆچی بێ گۆنەدانه هیچ بێوانه به کی نیشتمانی دالدهی هه سوو جوژه که سینگ شه دا ؟ به هه ق و به ناهه ق . له سه ریان نه کاته وه و هه ئه دانی ؟ له ناو له شکر و ریکه خسته کانی دا پشپان نه خات ؟ کاری گشتیان بێ نه سپیری ؟ له ده زگار دائیره کانی حکومهت دا پله و پایه پان بێ نه دا ؟

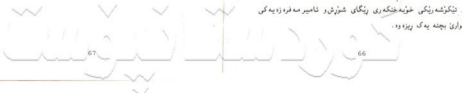
ئه م کارانه رهنگه له گه ئی ده سه کوهی حیزبی بگنوجین ، به لام به هیچ جوژی له گه ئی قازانج و ده سه کوهی نه ته ره بی ناگونجی . پارسی بۆچی گوئی نادانه قازانجی نه ته وه بی .

سالانی درژی شه ری به عس - کورد ژماره به کی زۆر له نیکۆشه رانی رینگای کورده به تی کورژان و سه قهت بوون و زه ره مه ند بوون . له به رامبه ره شه وشا ژماره به کی زۆر له ئاواتبارانی نوکه ری به عس ده سه لآتدار بوون .

بینگومان لیبورن له رابردوو کارنکی باش و به چی و پیوسته . هه ر ی . ن . ک . پیش بوو پیش راپه رین له ده نگی زولانی رادیوکه به وه «ناشنبوونه وه ی نیشتمانی» راگه پانده داوی له هه سووان کرد به گیانی لیبورن له گه ئی په کتری ره فشارکه ن . و له هه ر سه نکه رنکا هه ن هاوکاری په ک بکه ن .

جینگای داخه پارسی به جوژنکی خراب که ئکی ئه م مه سه له به وه رگرت . به و کارانه ی که بو ده سه کوهی ته سه کی حیزبایه تی و راکیشانی نه لدام و لاپه نگر له ؛ سالی رابردوو دا کردی خه ریکه هه سوو پشوانه نیشتمان په کان هه ئه گه رته وه . خه ریکه وا نه کات ؛

– نیکۆشه رنکی خۆبه خته کهری رینگای شوێرش و شامیره مه فزه به کی طواری بچنه په ک ریزه وه .

پارسی بوجی تھینتی گوزہ رانی خدنگک باش بکری؟

لہوئی ریٹسی بہ عس و دہزگا جہ ہتہ مسی بہ کانی لہم ولاتہ ہاریان کردووہ، هاوولانیپانی کوردستان توشی تہ نگوجہ لہم میہ کی کوشندی دوسرہ ہون۔ سہ ریٹکیان تہ نگوجہ لہم می گوزہ ران و، سہ رگہ کی تریان تہ نگوجہ لہم می سہ لامہتی سہ روسامان، چنگی داخہ نہ سہ رده می حوکمرانی بہ رہی کوردستانی و، نہ سہ رده می حوکمی کابینہی بہ کم و، نہ سہ رده می حوکمی کابینہی دوہم نہ یانتوانی تہم تہ نگوجہ لہم میہ چارہ سہ بکرن پا ہیچ نہ بی رئی و شریٹی (تہ زہری) چارہ سہ رگہ رندی لہ سہ راکشہ ز) دابین۔

ہتا کہی هاوولانی کوردستان لہ ترس و پہ زلہی گوزہ ران و ناساپش دا بی، لہ کانیگا خوی وا دانہنی بہ خہ بات و راپہ رینی نہ سان دہزگا جہ ہتہ مسی بہ کانی بہ عس لہ کوردستان راپہ ران و، نہ وانی نیستا سہ رگہ رادیہتی نہ کہ نہ بیلاوی لاسٹیکہ وہ گہ ہشتنہ کوردستان، کہ چی نیستا نہ سان لہ برسانا دہرگا و پدنجہ رہی مائلہ کانیان تہ فروشن، تہ وانیس ہہ ندیکیان لہ شاہہ نشا باشتر نہ زین و، کورہ کانیپیان لہ کورہ کانی قہ سہ ریٹکی فہرئی راپردو خوشتر رانہ ہون آ۔

تہم بی عہدالتسی یہ لہ بہ ر چی؟

بوجی حیزہ کان بہ دہستی خویان نازاری میللہ تہ کہ بان تہ دہ و؟ آ بوجی بڑ دابینکردنی ریٹکیان ہہ زارنہ، زن و بیای میللہ تہ کہ بان بہ گہنج و پیروہ، ناچار تہ کہن ریٹگی ناقانونی فہر ہیں۔ لہ کانیگا سہ روت و سامانی کوردستانیش بہ شی ہہ سوویان نہ کات کہ بہ سہ رہ روزی بہ ریٹگی قانون ہون۔

ی۔ن۔ک لہ سوری ریٹکشتنہ کہ پدوہ تا شاتہ کانی خوری خواوہوی تہم بی عہدالتسی یہی ہی خوش نیہ۔ تہ گہر پارہ شی بہ قہد پارسی لہ حکومت وہ رگرتسی، بہ شی زوری داوہ تہ وہ بہ خدنگک، بہ ناوی جوڑاوجوزو بہ ریٹگی جیاواز، پارہ شی تاواکردنہ رہی سہ دان مزگہ وت و گوندی داوہ، پارہ شی نہ خوشخانہ و زانگو و سہ عہد، پارہ شی مانگاہی سہ دان خوندکارو، ہہ زاران مائلہ تہ ہیڈ لیکہ و ماوی داوہ۔

بہ کیتی لہ دہیان بوزی خیر و چاکہ دا بہ پارہ بہ شاری کردووہ۔ تہ مہش سہ پیدانیکی گریگی موافقہ سہ بہ؛ تہ وان پارہ کہ بان بڑ خویان تہ بہ دن تہ پیگوزنہ وہ ہانکہ کانی تہ روپیا و تہ امریکا، پا تہ گہر شتیکیان لی داوہ بہ خدنگک یا ناشکرای بکن۔

یہ کیتی تہ بہ وی حکومتی قانون و نیزام دروست ہیں۔ دہ رامہتی ولات بچیتہ خہ زینہی حکومتی ہہ ریٹہ و، بکری بہ پروژی باشکردنی گوزہ رانی خدنگک و ناوہ دانگردنہ رہی کوردستان، تہ نانت تہ و پارانہی نیستا یہ کیتی نہ بان دا بہ پارہ متی لہ بوزی جوڑاوجوزو، تہ ویش ہہر لہ ریٹگی حکومتہ تہ بہ ہری۔

پارسی بۆچی ناهیلین
باندەکانی مافیا لەناو بیریڤ؟

بەلام پارسی ئەبەوی حکومەتی میلیشیا بیهێنێ، دەسکەوتی دارایی بەنارەزوی خۆی، بێ چاوەڕێی، چۆنی بۆی، بەکاری بیهێنێ.

لەبەستی ئەبەوی یەکیشتی و پارسی ئەو پارانە وەرگیرێ، هەر لایەنە بەنارەزوی خۆی بەکاری بیهێنێ؛ لایەک بۆ استشاری نایبەتی، لایەکی بۆ کاری دیعانی، یا هەردوولا بۆ خزمەتی خەڵک بەکاری بیهێنن.

یا هەردوولا ئەو کارانە بکەن بەلام لەرێنگای دلم و دەزگای حکومەتەوه، پارە وەرگرتن و پارە خەرج کردن لەرێنگای داسودەزگاکانی حکومەتەوه بێ، بەلام رێگری گەورە لەم رێنگەدا پارسی بە.

یەکیشتی لەپشتای بەرژەوندی گشتی دا حازرە واز لەهەموو ئیستیزاتی خۆی بیهێنێ.

بۆچی پارسی گوێ نادانە بەرژەوندی گشتی و نامادە نێه واز لەهیچ ئیستیزاتیکی خۆی بیهێنێ؟

بەهۆی ئەو هەسۆو چە کدارەوه کە لە کوردستان دا هەبۆوه، دوایی بەهۆی بۆشایی دەسەلات و، ئینجا حەملاتی دەسەلات، چەندین بانگی چە کدار لە کوردستان دا ئەرتانین ئەکەن. تانوان ئەکەن، پاسا ئەشکێنن، خەڵک ئەکوژن، دزی ئەکەن، ئوتۆمبیل ئەفرێنن، سەرمانە لەخەڵکی بێخاوەن ئەستێنن، مەکیئە و داسودەزگا ئەکەن بەبەبۆی سەنرا، دەستدزیی ئەکەن سەر بەنگە سنووری یەکانی گومرک، سامانی نەتەوه بێ کورد تالان ئەکەن.

دانیشتوانی هەولێری پایتەختی حکومەتی هەرێمی کوردستان چەند سائە بەدەست ئەم باندانەوه ئەناتێنن. بەبەرچاری گەورە کاریبەدەستانی حکومەتەوه، دەست دزیی ئەکەن سەر مافی هاورولایتییان، کەچی کەس دەستیان لێ ناداو، کەس رێنگاپان لێ ناگرێ.

پارسی لەپەنای ئاسایی کردنەوه دا ئەبویست سەلمەنیش، وه کو هەولێر بەغائە ژێر حوکمی بانەکانی مافیاوه.

با پارسی و یەکیشتی پێکەوه دابنیشن، هەق و حساب لەگەڵ یەکتەری بکەن، ئەو باندانە مافیا چەندیان سەر بەپارتین و چەندیان سەر

به یه کیشین.

یه کیشی ریفراندوم که خدایات بوز دامه زواندن ژیا لیک شاریستی نه کا، بوز چه سپاندن حکومتی قانونی تی نه کوشی، هه وی نه دا ولانیک دامه زوان مافیسی هه سوو که سیکسی تیا پارلیتروویسی، ده سه لانتارو بی ده سه لانت وه کوی یه ک ریژدارو پارلیتروویسی. یه کیشی دزی سه ده تای حوکمرانی حیزب و حکومتی میلیشیایه. له بهر نه وه یه کیشی دزی بانده کانی مافیسیایه و، دالوای له ناویرونیان نه کا.

بوزچی پارسی ناهیلکی ده سه لانتی حکومت و داموده زگا قانونی یه کانی بچه سپی بوز نه وه ی کورد له حوکمی میلیشیا ریژگار بیی و، هه سوو که س بیتوانی بی حیمایه و حه ره س بزی. نه وسای بانده کانی مافیسیای نانتوانن خوتیان له ژیر چه تری سیاسی هیچ حیزبیکا حه شار به دن ؟.

ده رده دلی ژوزه، به لآم جاری نه مه نده به س بی، شکاشم له بریانی پارسی نه وه یه، وه لآسی سیاسی نه وه هه سوو «بوزچی یه سیاسیانه» به ده نه وه، برسیاره کان و شتییهامه کان له ناز ته پرتوژی موهاته رانی شه خسی دا گوم نه که ن، نه کینا به بی ی شه رعیه تی نیسلام؛

السن بالنس، والعین بالعین، والبادئ الاظلم) نیمه ش ره فنار نه که بین.

چاوپیکه وتنی ته له فیزیونی

19.1.1995

کوردستان ئێـڕێـکـ

له‌برواری ۱۹۹۵/۱/۱۹ تەلەفزیۆنی گەلی کوردستانێ گەنالی هەولێر
 چارێنکەوتنێکی تەلەفزیۆنی ئەگەڵ هەژاڵ نەوشیروان مستەفا ئەندامی ئەکسێ
 سێسی ی. ن. ک ئەنجامدایو ئەو دەیادەدا بەئێزی وێرایی وێزو سلاوی یۆ
 خەلکی خۆزراگری شاری هەولێر چەتەین راپێاردو پێشبینیاری پێشکەش کرد
 یۆ چۆنی بەتێ پارلستو و پێکستتەوی بارووخێ ناو شاری هەولێر بەجۆزێک
 کە ژێشی هەلووئەتیان و سەرەوتو سەنایان پازۆزداو یۆ و دەزگا حکومی بەکەن
 کارەکانی خۆیان راپێرتن. ئەمەش داتی دەیادە تەلەفزیۆنی بەکەپ:

کرنکه دیارده‌ی چه‌كداري له‌شاره‌كان نه‌هه‌ترنوت و شاري
 هه‌ولير له‌سېم به‌هه‌كومه‌ت بگه‌رنوتو گه‌ر پارێزگاري
 ده‌وامه‌يشي گه‌ر ده‌بين هاوكاري بگه‌ن

• كاك نه‌وشیروان ئیسه له‌هه‌موو چارێنكەوتنه‌كانمان دا له‌گه‌ڵ
 چه‌ناپتان هه‌روه‌ها نه‌وه روه‌شی خه‌لكه‌شه كه چه‌ناپتان زۆر صه‌رحه‌ن و
 به‌ئێوه‌یه‌گی واقیعه‌تیه‌ ته‌ساشای شه‌كان ده‌كهن، به‌لام به‌داخه‌وه
 هه‌ندێ جار ده‌زگاكانی راگه‌یاندن پارتی ئه‌م هه‌لته‌ ده‌قۆزنه‌وه به‌م ئاز
 به‌وای شه‌به‌ن پان نه‌په‌وه‌ی چه‌واشه‌ی مه‌سه‌له‌كان بگه‌ن، یۆ نمونه
 هه‌ندێ له‌و شتانه‌ی كه یۆ چه‌ناپتان دروست كرده‌بو كه گوايه‌ شاری
 هه‌ولیر مەسائلی تیا ئیه. هه‌ژ ده‌كه‌م ته‌مه‌ بێشمه‌وه پاری چه‌ناپت وه
 نه‌گه‌رچی من موقفی خه‌لكی هه‌ولیرت یۆ راده‌گه‌یه‌شم كه ئه‌م
 مه‌سه‌له‌یه‌ هیچ ده‌وری نه‌بیتوه، به‌لام هه‌ژ ده‌كه‌م چه‌ناپت له‌و
 پرۆیاه‌گه‌ندانه‌ی كه ده‌زگاكانی راگه‌یاندن پارتی یۆ به‌ئێرتان نه‌كرد
 چیتان هه‌یه‌ یۆ خه‌لكی شاری هه‌ولیر پاس بگه‌ن به‌تایبه‌تی و كوردستان
 به‌گشتی.

به‌ئێوه‌ سه‌بره‌ كه سه‌رگه‌ردایه‌تی خه‌زینك خۆی به‌په‌شتره‌وی
 بپه‌لله‌نێك ده‌زانی بچن نه‌خه‌وه پیلانی له‌و بابته‌ داينن
 كه ژيان نه‌یصلیح بگا له‌ناو ئاره‌كاندا!

نه‌وان سێله‌یه‌یه‌كه‌یان له‌وه‌دايه‌ نینه‌ لێره له‌سێتانی
 به‌سه‌كه‌تی به‌رێمان كرده‌ن یۆ هه‌له‌بچه‌و تاكو ئیستا من
 جار هه‌ترشیان كرده‌وه‌وه ناوچه‌كه‌یان خستوه‌ته
 ئاره‌هه‌تی به‌وه.

۵۵ بهائی جاری نه همه له پيشهوه قسه به يکي هدهبه ستراي پارتی به ، من له هيج جنگله ک شتی وام نوتووه ، نه گار له شونښکا شينکي وام گوتووه يان نوسيمه من نه هدهاي پارتی ده کم بيهيښته پيشهوه پيشانم بدات. شاری هدهوتير دياره بديککه له شاره هدهه کونه شاهه دلو کاشي دوتيا، ينجگه له وه شازنگه که رابره وويه کي روښنيري دورره درېزي هديه ، خدنگي له بادت (ابن المستوفي) تپيدا بووه په کيکه له و شاراندي که نيستا پاته ختي حکومتی گوردستانه ، جنگاي پدوله ماته ، جنگاي باره گاي مه کته بي سياسي ي. ن. ک ، جنگاي زوزي سه رکړديه تي حربه کانه ، نه ماته هدهووي واي لي ده کا که هدهوتير شونښکي تپيدتي هدي له گوردستاني عيرالا نه ک به و شکلي که پارتی به زماني منده نه و درويهي کردووه. شاری هدهوتير شازنگي خوشه ويسته شازنگي پيروزه، ينجگه له مه چاکه و پياوختي شه خيسان به سه ر منده هديه. له سالي ۱۹۷۵ له دوي تاپيدتال شو کاشي که حکومت کس وکاري پيشمه رگه يان نه گرت من له ده ستی دامه زينه ري به کيتي بووم له دايي به پيشمه رگله تي گه رامه وه بو گوردستان ، دايک ، خوشکه کاشم ، براگه م ، هده مويان له هدهوتير بوون له ۱۹۷۵ تا ۱۹۷۹ ، چونکه له هدهوتير بوون به هوي خدنگي هدهوتيره وه پارتيزانو بوون و نه گيران ، نه راولتران و نه نه زيمت دران. نه که سينگ زماني ليدان، نه جاسوسي يان به سه رده وه کردن. ماته وه له ۷۹ که خويان گوترايانه وه بو سيماني دويسي مانگي پي نه چو که ورته شازادان و رانان و هدهه شه لیکون. له تاريخه کي مه جبور بوون حالتته لاي من

له نارهنگ. په عني ينجگه له وهی که شازنگه به نيسبت گورده وه نه هيه تي هديه به نيسبت خزنده وه. به و ماواندي دوليس دايکم له هدهوتير زياره، ماله کيان نيستاش له هدهوتيره. له بهر نه وه من چون قسه ي وا ده کم ، به نيسبت مينشه وه هدهوتير و سيماني و دهوک و فلان و نيسار هيج فدرليکي نه ، من خوم هيج نه هه پيرتيکي تاپيدتيم بو سيماني نه ، من خوم نه هدم ۵۰ ساله له و ۵۰ ساله نه ماته ۶۱ ساله له سيماني بووم ۶۹ ساله له ده رده وي سيماني بووم ، له بهر نه وه راسته که من خدنگي سيماني و باوکيشم و باپيرم و باپيره گوره شم له سيماني له دايک بوونه و له سيماني مردون به لام و کو کاپراهي کي گورد قهت فدرق له به يني نه وه ناکم فلان شازو قيسار شازو يان نه رجه هيه تي شازنگ به سه ر شازنگي ترا بدم ، پيم وايه شه مه له منده دوره .

۵۶ کاک نه وشيروان شاری هدهوتير له و شه ري دايي داو شم روزهاني دايي داي شو شه ره سه پينراهوي به سه ر ي. ن. ک و له و پيشه وه به سه ر خدنگي گوردستان و حکومتی هدرتم سه پينراه شاری هدهوتير به ريه رچي شو زه پروزه ننگي هيزه کاشي پارتی داپه وه. نيستا شاری هدهوتير به ده ست جه ماواري خدنگي هدهوتيره و هيزه کاشي ي. ن. ک تپيدا بلا ده ستين ، هيدی هيمي شته کان به رده و ناسايي بوونه ده چن پديامي تپوه بو شاری هدهوتير پي به داي شو وي که خدنگي قاره ماني

شاری ههولتير توتيان دهزگای درووده لهسهی گولان و لقی دوو ونه و دهزگابانهی کهوا وه کر بوون لهناوبهزان؟

●● ده لئا من پيتم خوشه که ليره نهوه نازستهی هارونکاتم بگم لهشاری ههولتير که نيشه له سلیمانی ماحوسه بهک شتمان مهنج کردوو لهسهر مهنج کردیش بهردهوامین. لهوانه خانوو داگیر کردن، خانوو تالان کردن، سهپاره سدنن، چک سدنن بهی موافقههتی مه لیه ند، توئه سه دنده وه، ده ستیزی کردن بههوی بیروباوهی سیاسی بهوه بز سهر نه ندامان و کابیرانی پارتی، نهوانهی که له ناو شارا ماونه ته وه. من پيتم وایه ته گهر هارونکاتی نیشه له ههولتير هه مان سیاست جی به جی بگم، نه دم بن، مه جالی دزو دروزن و راووروتکه نه دهان که مانی تالان بگم و مانی داگیر بگم، توتومبیل به زور له خدک بستیمن، چک له خدک بستیمن، توئه بگم نه وه. رینگا به هه ده ده کانی پارتی بدن که کاری خویمان بگم و دهوامی نیهتیادی خویمان بگم، نه وه که سانهی که پارتیمن بههوی بیروباوهی سیاسی پانه وه به هیچ لایه کا نه رویشتوون و له مانی خویمان ماونه ته وه ههقی وایه ریزمان لی پینزو کس ده ستیان بز نه بات و ریزمان بگن. بو نه وهی به نیهتیرامه وه شعور بگم که له شاره کدی خویمان نه ریزن وه ههواره سهی کارو نه شانی سیاسی خویمان ته گن. له هه مان کاتدا من نه نیادی حوکمرانی حزب ناگم، پيتم باش نیه. نیشه هه رزو له سلیمانی که به نه زمه به نیشهی ده دهست به جی پيشه ره گه مان له سلیمانی برده ده وه، کاروباری ناو سلیمانمان له سلیم به حکومت و ههولتير

ناسایش و داپرهی پوئلیس کرد وه و پيشه ره گه مان دورخسته وه له حیسابه کردنی جاده و رینگاویان و دانانی سه پته ره و شتی له و بابانه. من بز براده ره کانی ههولتير شیم، نه وانیش ههقی وایه هه ر وا بگم. ته وه له سلیمانیه وه به رته وه وهی پوئلیس سلیمانی ته مرز له گه لی ۲۰۰ پوئلیس هه لیه ره وهی باش روهیشتوون بو ته وهی که ههولتير بگم له گه لی پوئلیس ههولتير، بز ته وهی به ده ههویان بتوان سه پته وه به سهر شاره که دا بگم وه ته من و ناسایش و سامانی هه لکی ته نشین بگم وه. چاران ته گهر به هانهی نه وه هه بوو که شاره که چه کداری جیابیا تیا به. فلهن و ابوو، نه نواخی بانجی چه کدار له ناو شاره که دا هه بوو. نیهتیادی نه وه بیان ده کردو له ریز پردهی سیاسی دزی و راووروت و خدک کوشتن و توتومبیل رهانن، نهوانه هه بوو ... ههقی وایه لیره به دواوه یه کیتی لهوی بهویسهی توتانو توندی به وه ههولتير پدات که مه منی نه وه جوژه شتانه بکات، هه تا ته گهر که سینگ نه ندام یا پيشه ره گه یا چه کداری یه کیتی بوو کارنکی وای لی وه شایه وه نالی چاوپوئشی لی بگم به هیچ جوژنگ و پیتوستیشه سزای قورس بهوئیت. وه من توتومبیل وایه که ته م ته جوژه به له شاری ههولتير سهر که وتووئیت. قسهی تهوانه به درو بخلانه وه که پریان وایه یه کیتی نیهاری نه وهی بی ناکرتیت. من پيتم وایه به که فاته تی براده ره کانی خویمان روزهان ته توان نیهاری ههولتير بگم که هه هوو که سینگ له سهروسامانی خوئی ته نشین بی، له زیمانی خوئی ته نشین بی، بازار به روتک وینکی هه بی، جامعه بگرنه وه، قوشخانه کان و داتیرا کین دوهام بگم.

نومند وایه که ژبان له مواریه کی که ما ناسایی بیته وه، وه من حاز ده که م لیره نه وه بپتم نام چاره سه گهر به زور هه ولیرحان لی بیسته وه، نه گنا نیمه سیسه تمان نه وه که هه موو شاره گوره کان جارنکی که چه کردی هیچ لایه نیکی نیا نه چی. مانای نه سلیمان و نه هه ولیر و نه دهوک و شاره کانی له یاده نی تا کورن چومان و چه مچه مآرو دهره ندیخان و شاری له م بابه تانه نی. نیمه جارنکی که « نه وهی له توانای نیمه دای قیول نا که بین جارنکی که چه کردی هیچ لایه کی نیا بچی و نیمه له مسته قه لیشدا وه عنیان ده دینی که چه کرداره کانی خومان هه موو دور خه بنه وه، به شومینی نه وهی که له فرسه نی ککا نام میلبیلیاته نه مینی و له بانی نه هاته جه پیشی کوردستان درست بیته و نه جنیدی نیجباری بکری و شتی له و بابه تانه بکریته. جا به کی له و شتانی به لاهه وه گرتنه که دیاره دی چه کردی له شاره کان نه حیفرته و شاره که ته سلیم به حکومت بکریته وه. هه تا نه گهر پاریزگاری هه ولیر کاک خورشید لیره هاته ده واسی کره بابی ده واسی خوی بکات وه هه مان شت موره زه هه کانی تری پارتی که له دلیره کانی ترا هه بیون نه وایه کی که دوام نه که ن هه ق وایه ریزانی لی بگرن، ده وام بکن، چونکه نه وانه موره زه نی حکومتن، پیاری حکومتن، پیوسته وه لایان بو حکومت هین نه ک بو حزب. نه وانه کی که دلاوا ده که ن قوتباخانه و خسته خانه و دلیره نه گریته وه... نه وایه ژبانی خدنگ ده خه نه ناخوشی و ناروحتی وه، نه وایه شلونیکی زور زور خرایه و نه وه به کی که له و شیوه کارانه کی له پارتی نه بکات، شعور به

مستویه مت ناکات. یان کاره با برین یان ته له قون برین یان که مین دانان له سهر جلاه و ته قه کردن له م و له وه، نه هاته شازاده خسته ولاته و بیستله ای نیه. من به لاهه وه سه پره که سه کر دایه نی حرینک که خوی به پیشه وی میله نیگ ده زانی، بچی نه خسه و پیالنی له و بابه تانه داینی که ژبان نیطلیح بکا له ناو شاره کاناو خسته خانه و مه کتبه و جامعه و دلیره له کار بخا و کاره باو ته له قون بیری. نه مه کی نشی حرینک له دزی میله ته که کی خوی بیکات. له بهر نه وه نومند وایه که خدنگی هه ولیر هاوکاری له گه ل دام و ده زنگا کانی حکومت بکن. تکاتم وایه له هاو ریکام که به هیچ جوریک رینگا نه دن دزو راو رووت که له په نای به کی نیشانییا چه ک و نومینیل له خدنگ بستین و حال تان بکن، حال داگیر بکن، توله بکن نه وه، نای بهیئن نه و شتانه بکری، نه گهر نه وان نیجرات بکن نیم وایه جنینی و ناسایش ده گرتنه بو شاره که و پیشم وایه ده توان بیگن.

• له م شهردی دایلی دا، شهر له ناو شاری سیاسی رودی نه دا، معامه له ی حیره کانی به کی نیه که گه ل لقی ایا چون بو؟

• نیمه له راستیدا له پیشه وه په یوه نسیان ته بیعی بو، راسته نه وان که هاتنه وه، به شکلیکی بیسترازای هاتنه ناو شاره وه و پشین و ابوو شاره که بیان شخیلال کرده وه. به لام له دوا پیدا په یوه نسی صلیبه ند و لن نیعتیادی بو، پاش نه وهی که باره گاکانیان کرایه وه و دایشتن و گفتوگو

هه‌بوو ، ناتوانی یه که له‌سه‌وه ده‌ستی پیشکرد و له‌سیحانی نه‌بوو .
 له‌واوه ده‌ستی پیشکرد که په‌لاماری شه‌فلاوه درا ، که هرکێ یه‌کانیان وا
 لیکرد ، که رنگی سه‌لاحه‌دین و ، حیزتی زۆریان کوژکرده‌وه قه‌تیل و
 هه‌زیرپان داگیر کرد . له‌سیحانی له‌واوه‌بوو هیچ زووبدات ، له‌سیحانی
 نه‌و براده‌رانه که زۆشتن په‌راستی پشمان ناخوش بوو ، هه‌زمان ده‌کرد
 ئێ و ناوچه‌و کادره‌کانی تریان بیهینه‌وه ، په‌حیمایه‌وه حه‌ره‌سی خوێشان ،
 به‌لام نه‌وان فیکرتکی تریان هه‌بوو . هه‌تقی حیزتی نیرالی یان هینابووه
 ناو شاری سیحانی یه‌وه ، له‌هه‌مان کاتدا له‌هه‌له‌بجوه هه‌جومیان کرد و
 هاتن تاوه‌کو نزیکی کاتی پانکه‌و گریزه‌پان داگیرکرد . به‌ته‌سابوون نه‌و
 دوو خه‌ته له‌به‌کتری بده‌نوه ، په‌خه‌یالی خوێشان و بیستیان سیحانی داگیر
 بکه‌ن . پۆیان نه‌چوه سه‌ره ، که حیزشه‌که‌پان شکا‌په‌ئانسه‌به‌ته‌مشووش
 به‌ته‌مان خیزشکی تر بکه‌ن ، یانی نه‌وان سه‌له‌یی یه‌که‌پان له‌وه‌دايه ١١
 شیشه لێره به‌شول و سه‌لامه‌تی به‌رتمان کردن بۆ هه‌له‌بجه ١١ له‌و
 وه‌خته‌وه تاكو ئیستا سێ که‌رەت خیزشان بۆ سه‌ر شیشه کردووه ، یانی
 سێ جار هاتنه‌ته سه‌رمان له‌جیاتی نه‌وه‌ی چاکه‌مان بده‌نوه . سێ جار
 په‌لاماریان داوین و ناوچه‌که‌پان خسته‌ته‌نازه‌هه‌تی یه‌وه ، ناوچه‌که‌ش
 هه‌مووی که‌س و کاری خوێشان .

خه‌لک له‌ته‌جاسی نه‌و گوهرکی شیراییم خه‌لیل و شه‌ری شه‌فلاوه‌یه ،
 هه‌تقی که‌س له‌ناو شارا نه‌دیگیا پسی هه‌له‌جینیسیون .
 ته‌نگ‌پینه‌له‌جینه‌که له‌رسته‌دا نه‌غیسانی یه‌کیشی نه‌بووه و شیشه
 پشمان خوش نه‌بووه به‌لام جاری وا هه‌یه‌عه‌فه‌وه‌تی جه‌سه‌وه‌ر

هه‌تقی موشکیله‌و شتی وا دروست ده‌کات . نه‌و براده‌رانه له‌پشما
 هه‌قه‌ریگیان چۆل کرد ، وتیان شه‌رمان پسی ده‌فرۆشن و نیستیفرۆزان
 ده‌که‌ن و هه‌قه‌ره‌که‌پان که چۆل کرد ته‌سیسی حزبی شیوعی و نه‌وان
 کرا . له‌دوایی هه‌مویان له‌باکوژی سیحانی و گه‌ره‌کی نازاری له‌که‌لی
 بازه‌گه‌یه‌کی خوێشان یه‌و مه‌نتیقه‌یه‌دا ته‌وزیع بوون و ژماره‌یه‌ک کۆلا‌نیان
 داگیرکرده‌بوو ، دوروه‌ته‌قه‌پان ده‌کرد ، له‌و کاته‌ی نه‌وان له‌مه‌نتیقه‌بوون
 نزیکی (١١) که‌سیان به‌دوره‌ته‌قه‌ گوشت له‌هه‌ولاتی و پۆلیس و
 پشمنه‌رگه ، نه‌مه‌شی زۆریان مه‌تا‌ی بوون ، کۆمه‌لی خه‌لکی تریشان
 بریندار کرد ، چونکه سه‌ریان و کۆلا‌نه‌کانیان گرتبوو ، سه‌په‌ره‌پان تیا
 دانا ، له‌سه‌رمانه‌وه ته‌قه‌پان ده‌کرد ته‌گه‌ر قه‌له‌با‌غیه‌کیان به‌دیبايه . تا
 شایخیری یه‌که‌ی وای ئی هات که شیشه پشمان ووشن پان بچنه‌وه
 هه‌قه‌ره‌کانی خوێشان یان به‌و شیوه‌یه‌پشمان ئه‌سول تا که‌پن ، حه‌زه‌کانی
 دیکه‌ش که‌وتنه‌به‌ینه‌وه به‌تایه‌به‌تی بزوتنه‌وه‌ی شیعایی ، نه‌وانه‌شیشه
 پشمان ووشن کارگیره‌کانی ئێ و ناوچه‌و حیمایه‌وه حه‌ره‌سه‌کانیان له
 شوته‌کانی خوێشان بیهینه‌وه و شیشه وه‌غد ده‌دایین له‌به‌رچاوی هه‌مووتان
 که په‌لاماریان ناوه‌پن و شه‌ریان پسی نا‌فرۆشین و شیحتیرامیان ده‌گرتن و
 به‌هه‌واکاری شیشه‌کانمان چی به‌چی ده‌که‌پن . به‌لام ته‌وان خوێشان ته‌مریان
 بۆ هاتبوو یاخوده‌دا ئه‌تیا نه‌بوون له‌شیشه ، بزیه‌وتیان شیشه له‌سیحانی
 ده‌کشینه‌وه ، شیشه‌ش تۆشته‌ری خوێشانمان له‌گه‌لیان ناردن و حزب
 لایه‌نه‌کانی تریش تۆشته‌رانی خوێشان له‌گه‌لیاندا ناردن به‌دوو سێ قه‌له‌ه
 له‌سیحانی یه‌وه هه‌رچی یه‌کیان هه‌بوو نه‌فتمان کردن بۆ شاری هه‌له‌بجه .

له سلیمانی له راستیدا شهر نه بووه، ته نیا هه نۆی وورد ده تده هه بووه،
 نه ویش هه نۆیک چار نه ک هه مه لیا ئی شه نه بووه، به ئوک دیسانه وه
 نه، هیزی شه خۆزه ی که هه میشه حه ز نه کا شهر هه ئیگهرسی بو
 شه ی له شه ره که دا بچی دزی بکا، تده نۆگی ده ستکه وئ.
 قه نه فه یه کی ده ستکه وئ باخوه شینکی ده ستکه وئ بیبا له بازار
 بپه زشی. نه گیتا هیزی شه نه بوون، هیزی شه نه چوونه ته سه ریان و
 ته عیله ئیشمان به که سه نه داوه بچینه سه ریان و له سلیمانی شهر نه بووه.
 ئیوا خۆتان نه توانن پرسیار بکه ن.

من شوخه دیشم وایه روژێ له روژان به م زووانه ناشتی بکه وئ شه
 ولانه که مان و هه رکه سی بکه وئ شه وه سه ر جیگه و پتگی خۆی و نه م
 شه را کو ئایی یی و مقه ره کانی شه ویش بکه وئ شه وه و کاربه ر کانی
 شه ویش پشه وه بو جیگا کانی خۆیان، به لآ م به ماوه ی زه مه نی ..

• له به داره که مان له گه ل به پتیز مام جه لال، ناما زه ی بو لایه نکی
 عیرالی کرد. تایا جه نابان تا ج راده یه ک ده توانن تیشک بپه نه سه ر
 نه م سه مه له یه ؟

• له راستی دا من خۆم خه به ره که م هه روا لایه لا بیستوه، به عنی
 ده قی هه واته که ی به عظام نه خویندو ته وه تا بزانم چرته. به عنی عیران
 ناما یی خۆی ده ربه یوه بو شه وه ی گوایه ناویزی له به ینی شه وه
 بزانن یا بکا، شه لای خۆمیانته وه .. مین نه مه رانی شه خسی

خۆمه ... له سه رتاسه ری دنیاه هه رکه سی یی بو ناویزی من پیشوازی
 ئی ده که م، ته نه ا پرسی به عفا نه یی. چونکه ته نه ا شه وان ئیستفاده
 نه که ن له م شه روشنوه و نه به وئ به هوی نه م شه روشنوه وه چاریکی که
 پشه وه بو کوردستان.

• به نیسه ت شه وه پرسیارمان نه ماوه، نه گه ر جه نابان شینکتان
 یی یی بیین.

• من چاریکی تر زۆر سوپاستان شه که م بو هاتنه که تان، هه ز
 نه که م خه لکی هه ولێر دانیایی له وه ی من چه نه خه لکی سلیمانیم
 خۆش شه وئ، خه لکی هه ولێریشم خۆش شه وئ شه هه موومان یه ک
 مپله تین، شه چه نه مپله تیک نیین، هه رچی چا که یه کم بو سلیمانی
 شه وئ شه بو هه ولێریشم شه وئ شه. یانی نه گه ر روژێ له روژان، من لیره وه
 باسی شه وه نه که م .. نه گه ر له وئ پیوستی یه ک به من هه بیته من
 ناما ده م بین له وئ دابیشم، خزه مه نی خه لکی شاری هه ولێر بکه م، وه
 شویمم وایه که ژمان به زوو یی له شاری هه ولێر ناسایی بیته وه، ناخۆشی
 شه وئ شه، نه م شه ره کو ئایی یی بیته. ناشتی و ناسایش بکه وئ شه
 ولانه که مان و حکومت سه ره له نوئ ده ست بکات به نیشکره ن، حکومتی
 قانون دایه زوئیت، مپلشیا نه مینیت، نه مه شوینه کانی شه، شویمم
 وایه ئیوه ش سه رکه و شوین، زۆر سوپاس.

پارٹی بوچی نہم شہری ہے نگیر ساندہ وہ؟

پارٹی بہدوای بیانویہ کدا دہ کمر ا بو
ہے ٹوہ تاندنہ وہی ریکھ و نسا مہی پاریس و باشرین
بیانوش ہے نگیر ساندہ وہی شہر ہوو .

بہ کیتس و پارٹی ہوو ہیتری شاوچارہ نووسن . چہندی
شہر لہ کھل بہ کتری بکھن . سہرہ نجام ہر دہین
ہینکھوہ ہرین و ہینکھوہ کار بکھن .

گورنمنٹ پریس

پاش گفتگوئی که دو روز دراز می گزید و در آن روزها که می سیاسی ی. ن. ک و پ. د. ک دو رنککه و تناسه می گزید که نیزاکرا: به کینکان له پاریس و نهوی تریان له پهلله مان. جینه جی کرده نه م دور رنککه و تنه هورکالی هد لگیرسانده وی شهری پهنر ده کرد و بناغهی حکومتی شارتانی نویی دانه مه زانلو، قانون و نیزاسی له کوردستان دا چنگیر ده کرد. نه م رنککه و تنانه چاره ی بو زوی ناکوکی به کانی نیوان به کیتی و پارتی و. گیر و گرفته کانی نه م قونناغی ژباتی خه لگ دانابوو.

جینگی داخه، رنککه و تناسه کان، دوی نیزاکردنیشان، هر له سر کاغذ: مانه وور، جی به جی نه کران، من هارده نگ له گه ل کومه لئ له هاورنککنم، بو جولانندی هه لومه رچی راهوستای سیاسی کوردستان به رده پیشه و، له و تارنکا ۷ پرسیار یا بلتین ۷ شیتیهام ناراستی پارتی کردبوو. له و تاره که دا تکام له برپای پارتی کردبوو که وه لاصی سیاسی بوچی به کان بده نه و، به لام شه وان به گولفه له مه پدانی شه رده و، به جتیوی سوک له ده زگا کانی راگه پاتندنه وه ولانیمان داینه و.

سه رده رای نه ووش من و کاک کوسره نیان ناوانبار کرد به هد لگیرسانندی شه و. به ممش ده پانه وی ده سته خویندای به گه ی خوینان به سه ر نیمه پسرن.

جینه جی کرده نه م دوو رنککه و تنه به هیچ جوژی به قازانجی تلیه تی پارتی نه بوو، هه رده ها به قازانجی خاوه ن نیمتیزاه کانی ناو به کیتی ش نه بوو. له کانی گفتوگوئی که نویته رانی پارتی به کی له و

مه سه لانه بیان نه سه لمانده، منه تیکی گه ووره بیان به سه ر نویته ره کانی به کیتی دا نه کرده، چونکه بی پمشی نه کردن له زور ده سکه و ت و نیمتیزای حیزی. کوسره و ت و من و هاورنکاتی ترمان زور مانوو بووین بو نانتی. هه نئی چار له سه ر حیسابی که راهمی شه خسی خومان. به لام هه سوو جار واپان ته زانی بو ده سته و تنی شه خسی به یا ره نگلته و وی ناکوکی به کانی ناو خومانه. هیچ جارنی واپان حساب نه کرد له به ر خاخی قازانجی کرده.

نیمه نه بووین که شه رمان هه لگیرسانده و، نه وه پارتی بوو که شهری هه لگیرسانده بو بو نه وی له ژیر باری قورسی نیلتیزامانی رنککه و تنه کان ده رچی. والیته ردا چه ند بابیه تیکی سه ره کی رنککه و تنه کان که به قازانجی پارتی نین، بو نمونه شه خسه به ریسی و لیکوئینه و:

۱- کیشده رایه تی

که قانونی هه لیزاردنی گشتی دانرا، قانونی هه لیزاردنی رایه ری بزوتنه وی پرگاریخواری که لی کورده شی له گه ل دانرا. قانونی دووه م شتیکی زور دواکه وتوو بوو، له گه ل ژباتی دیموکراسی و کباتی سه رده م نه نه گونجا. هه ولتیکی زور درا بو گوزیش به قانونی

هه لێبارنهێ سهرۆك یه حاكمی ئهقیلیه یه والی. پارێشی ههچ كام له وه
پێشیارانهی قهبول نه كرده. چونكه به یهێ هه ئهنگاندنی سهرانی
پارێشی. كاك مه سعوده به مسوگهری هه ئه ئه یزدره به «په بهر».

پارێشی دۆر زهره كانه توانی «تیهبهرازی» به كێشی بهكار. ناچار یه بكا نه م
قانونه دواكه وتوووه به تابه دانی قهبول بهكار. هه لێباردن كرا.

سه ره پای شه وه مسوود ته زویهری پارێشی له ده سكار ی كرده
سه ره كه به كه داوه. له ده نگه ئانا. به تابه یه له بادیان كرده. كاك
مه سعوده دهنگی پیوستنی نه هه ئا بیته په بهر. خه ریهك بهو
هه لێباردنه كه هه لێبه شهینه وه. چه وێك ی كهرۆ نالۆزالی وه هه یان
خولقاند زه ریهك بهو له سه رانه وری كوردستانا بیته شه ری نه هلی.

كێشه ی په بهر وه كو گری كۆزیه به كی چاره نه كراو مایه وه. باجی یه ژشایی
نه م ده سه لاته خه لگی كوردستان نه یان دا. هه ره وه كو نمونه له هه مسوود
پارێزگای سلیمان دا نه نیا 6 حاكم هه په. له بهر نه وه ی نه په بهر وه نه
سه رۆكمان هه بهو. كهس نه یه توانی حاكمی تر دا بهی نا كاروباری خه لگ
بایه رێشن.

هه ره دوهولا وا رێككه وتن «ده سه تی سه رۆكابه تی» «په بهر».

په ره له مان بو نه م مه به سه قانۆنیک ی دانا. نه م ده زگابه شه بهر له 8
كهس په بهر یه. ناوی 8 كهسه كه دیاری كرا. هه ئشتا نه ئانه كانی نه م
ده سه یه سوێندی قانۆنیان نه خوارده بوو. كاك مه سعوده به هانه په كی
دۆزیه وه. به په كجاری په كی خست وه نه ی هه ئشت به كه وێنه كار. نه م
ده سه تی سه رۆكابه تی په. هه ره چه شه لاسایی كرده وه ی

«مجلسی قیاده الثورة» ی عیراق بهو. به لام نه گه ره به گه په یه بکه و تابه.
نه په ته توانی له ناستی پیوستنی په كانی كوردستان دا بهیته. چونكه
نه مه ش «نبوه به نبوه» بهو.

بو چاره سه رگردنی نه م كێشه په له پارێشی هه ره دولا وا رێك كه وتن كه:
... له یانی وشه ی ریه ره. وشه ی سه رۆك یا شه ئیكی تر به كار بهیتر ی.

... هه لێباردنی دا هاتنی سه رۆك. نه نه جمعه ی نیشتمانی له كانی قانۆنی
خویدا به كرن. به گۆزیه ی نه نه جامه كانی هه ره دولا حكومه تێكی ئه ئیلاقی
په بهر.

... تا كانی هه لێباردن «ده سه تی سه رۆكابه تی» له سه رۆك كانی هه ره 3
ده سه لاته. ته شه ری. ته نفیزی. له زانی په بهر.

بو نه وه ی كه هه لێباردنه كه له كانی خویدا به كرن. «سه قلی زه مه نی»
دیاری كرا بو نه نه جامه دانی «سه رۆمیری گه ئشی» دانیه شتوانی كوردستان.

ته مه نه هه نگاری گه رگه بوون به ره و چاره سه رگردنی ته نه گه چه له مه ی
«مملاتی» ده سه لاته. به په رتگابه كی دیموكراتی و شارستانی.

پارێشی قازانجی له وه دا بهو هه لومه ره جی كوردستان وه كو هه بهو
بهیته وه. چونكه قازانجی له پاشا گه ردانی مملاتی نا دیموكراتی
ده سه لاته به.

پارێشی بو یانیه ك نه گه را خو ی له رێككه و تننامه كان په رگار به كار.
باشترین بیاتوش هه لگه ر ساكته وه ی شه ره بهو.

له دواى راپه‌ڕینه‌وه به‌خه‌ستنى هێزى پيشمه‌رگه‌ى حياجىاى حيزبه‌كان بوته‌يه‌كى له‌خواسته‌سه‌ره‌كى يه‌كالى چه‌ماوه‌، له‌كاپينه‌ى يه‌كه‌مدا وه‌زاره‌ى كاروبارى پيشمه‌رگه‌ دامه‌زرێنرا، به‌ئىزى له‌ دواى پيشمه‌رگه‌ يه‌ك به‌خاتر هێزى پارێزگارى گورستان يه‌ك به‌ئىن.

به‌هۆى سه‌ره‌تاى «ئىوه‌به‌ئىوه» سه‌پاى يه‌كگرتوو به‌راوده‌ى يه‌كه‌م له‌چه‌كداره‌كانى هه‌ردوولا به‌نه‌نازه‌يه‌كى وه‌كو يه‌ك دروست كرا.

كه‌ به‌و به‌ش به‌، چه‌كلارى هه‌ر ئه‌ك گه‌راپه‌وه‌ لای حيزبه‌كان. بۆ چاره‌سه‌ركردنى نه‌مه‌ له‌پارىس هه‌ر دوولا رێككه‌وتن له‌سه‌ر نه‌وه‌ى كه‌: ... ناوه‌ندى «ته‌جىدى شىجبار» له‌پارێزگاكانى دهوك، هه‌ولێر، سلێمانى، كه‌ركوك بگه‌ڕێته‌وه‌، به‌ئاويدان بانه‌گ بگه‌ڕێ بۆ خزمه‌تى سه‌ربازى، له‌م مه‌وايدانه‌ سه‌پا پارێزگای گوردستان دروست بگه‌ڕێ، هه‌روه‌ها ده‌زگاكانى پوگيس و ئامێر له‌مانه‌ دروست بگه‌ڕێته‌وه‌.

... ميلشيا هه‌لبه‌هه‌ شينرێته‌وه‌، دانێكردنى گوزه‌راتيان بگه‌ڕێته‌وه‌ بۆ دانێره‌كانى شى، نه‌وانه‌ى ناز نايه‌ته‌وه‌ به‌ره‌و پووى دانێره‌ى «ضمانى اجماعى» بگه‌ڕێته‌وه‌.

... به‌شینه‌ى وا بگه‌ڕێ حيزبه‌كانه‌كانو ميلشيايان نه‌ئىن.

... ته‌نیا حكومه‌ت هێزى چه‌كلانى.

ته‌مانه‌ نا چه‌ند له‌گه‌ڵ بىروبوونى ئاجى پارش دا نه‌گه‌نجين!

دواى نه‌مه‌ش هه‌ردوولا له‌ دواى رێككه‌وتندا پێكهاتن له‌سه‌ر نه‌وه‌ى كه‌: ... هێزه‌ چه‌كداره‌كانى هه‌ردوولا به‌ته‌درىج كه‌م بگه‌ڕێته‌وه‌.

... تا كوئامبى ساڵى 1991 هه‌ر لانه‌ك هێزه‌كه‌ى خۆى كه‌م بگه‌اته‌وه‌ بۆ 10 هه‌زار چه‌كلار.

... سه‌ره‌تاى ساڵى 1995 چارێكى تر هه‌ردوولا پێكه‌وه‌ دانېشینه‌وه‌ بۆ دانانى فۆئانگى تى كه‌مكردنه‌وه‌ى ميلشياكان.

كه‌چى هه‌ر راسته‌وخۆ دواى ئىمزاكردنى نه‌م رێككه‌وتنانه‌يه‌ پارتى له‌هه‌موو لايه‌كه‌وه‌ كه‌وته‌ هه‌لېشنى پارو، به‌گه‌ڕێ گه‌رنى نه‌م و نه‌و بۆ دروستكردنى «قه‌وجى كۆماندۆ»ى تازه. له‌پاى نه‌وه‌ دا به‌رپارى دامه‌زراندنى كۆله‌ى چه‌نگى دا.

ته‌مانه‌ له‌گه‌ڵ رێككه‌وتنه‌كان نه‌نه‌گه‌نجان، پارشى بۆ بىانويه‌ك نه‌گه‌را خۆى له‌م رێككه‌وتنه‌ رزگار بگه‌، باشترين بىانوش هه‌لگه‌يرساندنه‌وه‌ى شه‌ر بوو.

3- كِشە ی دارایی

دواى نه‌وه‌ى حكومه‌تى گوردستان دامه‌زرا هېچ بىانويه‌ك به‌ده‌س هېچ لايه‌نێكه‌وه‌ نه‌ما بۆ نه‌وه‌ى ده‌س بگه‌ڕێ به‌سه‌ر سه‌رچاوه‌يه‌كى دارایی گوردستان دا. كانێ نه‌جىوه‌نى نيشتمانى دامه‌زراوه‌ دواى تر كاپينه‌ى يه‌كه‌م، تا چه‌ند حه‌فته‌يه‌ك پارتى برويانوى نه‌هه‌شايه‌وه‌ بۆ نه‌وه‌ى

نه گه را خوئی له م پښکډستانه روزگار بکاء، باشترین بیانوش
هه لږگیرسانده وهی شه پرور.

۴- کیشه ی نیوه به نیوه ی

دامه زرانندی فرمانبهران

له بهر نه وهی سه سرگردایه شی پارسی سالانیکې دریژ، دورو له کوردستانه وه
بنکه په کی فراوانی له ناو چه ماوه ردا نه ماپوو، دواي پاپه پین، که
گه رانه وه، بؤ مشافه سه ی په کیشی، رنگای جوزا جوړی گرت بؤ
پاکیشانی نه نندام و لایه نگر، په کی له و پښکاپانه سه پانندی سه ره نای
«نیوه به نیوه» بوو له هه سوو بواره کانی کاری نه م دوو لایه دا، به نایبه شی
له بوارې دامه زرانندی سرچه خوژدا، هه ره له سه روزکاپه شی وه وزیرانه وه تا
بجوکترین سرچه خوژی خواری.

پارانگړندی دائیره کانی حکومت له لایه نه م دوو لایه وه، جگه له وهی
بیڼ عه داله شی په کی گوره په دره رحه ق به هاوولا تیبیانی دهره وهی نه م
دور هیزه، دامه روزگای به ریژوه به رایبه شی حکومتیش بیڼ به ش نه کا
له که سانی کلوه لئ تواناو کاراومه و لئوه شاره. نیوه به نیوه دائیره کانی
تفلیح کردو کاریان له بهر ناروقی.

گومرکه که ی نیبراهیم خدلیل هه ره له ژیر دهستی خویندا گل بداته وه،
هه رجوتی بوو نه وسا گومرکه که پان داپه وه به حکومتی هه ریژم.

له سه ره نای مایسی ۹۱ وه که شه ری ناوخز هه لږگیرسا، پارسی دهستی
گرت به سه ره داهاته کانی بادینان دا، له وانه گومرکی نیبراهیم خدلیل
په کیشی دهستی گرت به سه ره داهاتی سلیمانی دا، به لآ م داهاته کانی
سلیمانی هه ره له پانکه کانی حکومت دا هه لئنه گیران، هه چپه په کی لئ
ده ره تیرایی دپاره، هه سوو کانی کیش ناماده بوون بؤ چه ردو ته دقیق و
لئیرسینه وه.

بؤ چاره سه کره وهی نه م کیشه په له پاریس هه ردوولا پښکډوتن له سه ره
نه وهی که:

— داهاتی حکومتی کوردهستان هه سووی بگه ریژنه وه ژیر دهستی
حکومتی هه ریژم.

— له ۱۹۹۱/۵/۱ وه حساب له که لئ هه ردوولا پکړی و، داهاتی شه و
ماوه په چند نه بووه، بگه ریژنه وه خه زینه ی حکومتی هه ریژم، نه وه ی
خه رج کراره له پارمته شی مانگانه پان دایکیشیږی.

— دیوانی وه قله ی مالی دایمه زریږیږی.

له دوا پښکډوتن نامه که ش دا هه سوو نه وانه دوویات کراونه ته وه.

به لآ م نه سانه هیچس به قازانجی پارسی نه بوو، پارسی ناماده نه بوو
حسابی نه و ماوه په ی پینشوری له که لئ پکړی، هه ره وه کو ناماده نه بوو
داهاته که بغاته وه ژیر دهستی حکومت.

نه سانه له که لئ پښکډوتنه کانی نه نه گونجان، پارسی بؤ پیلویه که

بؤ چاره سه رکردنی نه م کئشه په له پاریس هه ردولا پئنگ که وتن له سه ر نه وه ی که :

... سه ره تای نیوه به نیوه لایبرئ .

... وه ک په کسی وه زیسو وه کیسل و . به رنوه به رو چنگره که ی هه لئوه شترئته وه .

... «مجلس الخدمة العامة» دابه ره زئئرئ بؤ نه وه ی لئیره به دواوه له سه ر بنجینه ی لئیهاتووئس، نه ک ته زکیه ی حیزس ، سوچه خوؤ دابه ره زئئن .

نه مانه هجی به قازانجی پارسی نه بوون ، چونکه پارسی له سه په ی نیوه به نیوه و . وه ک په کسی به رنوه به رو چنگره که په وه هه زاران سوچه خوؤی دامه ززانده به لای خوئیا رایکئشا . ره نکه په کئیش هه مان شتی کردی . پارسی ته گهر پئنگکه وئتناسه که جئ به جئ بکات ، نه بی واز له م ئیمتیازه بهئنی . نه شی نه ویست ده شی لئ هه لئگری . بویه بؤ بیانویه ک نه گه را که خوئی له م پئنگکه وئتنانه وزگار بکا . باشترین بیانوش هه لئگیرسانده وه ی شه ی بوو .

جگه له و کئشه و ناکوکییانه ، هه ردولا له سه ر زئر مه سه له ی تر پئنگ که وتن وه کو ؛ په کخشئی هه لئوئستی سیاسی له زئیس عیراق ، له حیزبه کوردی په کانی ده ره وه ی عیراق ، له ده وله تانی دراوسئ . په کخشئی ده زگای زانیساری و پئنگخشئی شابهت ، هه رام کردنی کوشئی پئنگوشه وانئ په کتری و . زمانه دان له په کتری ... هه ر زوو ، هه نئدی که سی زئیرو شاره زا که ده فی پئنگکه وئتناسه کانیان

بیئس به دودولئ به وه وئیان ؛ نه سه نیوه شی جئبه جئ بکری باشه . چونکه پارسی ئاچئنه زئیر باری نه و ئیلئیزاماته وه !

ده رکه وت نه وانه گومانه که بیان له جزی خوئیا بوو . پارسی بؤ نه وه ی وزگاری بی له و ئیلئیزاماته شه پی هه لئگیرسانده وه .

لئیره دا به بیئوستی نه زانم دئسوژانه هه ززی سه رکردابه تی پارسی بکه م ؛ په کئیتی و پارسی ، خوئیان پئییان خوئش بی یا پئییان ئاخوئش بی .

دوو هئزی هاوچاره نووسن ، نه رک و لئیرسراوئتی میژووئس نه م قوتانغه بیان له نه شه زدابه . چه نئدی شه ی له گه ل په کتری بکه ن ، سه وه نجام نه بی پئنگای گفتوگوؤ له په ک گه بشتن و پئنگه وه زئیان و پئنگه وه کارکردن هه لئوئئن ، بویه هه تا زووتر نه و پئنگابه هه لئوئئن باشره .

کونگره‌ی رۆژنامه‌نوسی

سه‌رده‌نای مانگی یانزه‌ی ساڵی 1994 له سلێمانی

پرسیارا

کاک ته‌وشیروان، باره‌وه‌خێ نه‌مه‌رۆ دوا‌ی هه‌ولدان بۆ ناسایی کردنه‌وه‌
چۆره‌ سه‌یینه‌یکه‌ و چۆره‌ سه‌ستی به‌کی تیا نه‌یه‌یین، وه‌ زۆر چاره‌یش له‌ملاز
له‌ولا و له‌رووی رۆژنامه‌کان، له‌سه‌ر رووی شه‌ و سه‌نشورانه‌ی که
ده‌رده‌ چن پاسی شه‌وه‌ ده‌که‌ن که ناسایی کردنه‌وه‌ چگه‌ له‌ شه‌ و ده‌ستان
هیچ هه‌نگاوێک نه‌چووه‌ ته‌ پێشه‌وه‌. سه‌ باره‌ت به‌ ناسایی کردنه‌وه‌، نه‌
گیره‌گرفته‌ چین که هاتوونه‌ ته‌ رێ و سوود به‌وه‌ زعه‌ که ناگه‌ به‌ین.

••• به‌عه‌نی شه‌ گه‌ر بێیین ناسایی کردنه‌وه‌ هیچ نه‌چووه‌ ته‌ پێشه‌وه‌،
چووه‌ ته‌ پێشه‌وه‌. بۆ نمونه‌ په‌رتی له‌ ناوچه‌ی سه‌یسانی و که‌رکوک
مه‌سه‌له‌ کاتی خۆیان ده‌رگرتوه‌ ته‌وه‌ و چوونه‌ ته‌ ناویه‌وه‌. له‌شارێکی ده‌ کو

کونگره‌ی رۆژنامه‌نوسی

سیستانی دا هه صوو کارمه ندو هوه زه وږ هوجوه خوږ هه صوو یان
 که راونه توره سهر وږ زغه کاتیان... خانوه کاتیان له سه رجه می ۶۸ خانو
 ۶۶ خانویان دراره توره که داگیر کرابوو، خانوه کاتیان له شوته کاتی تریش،
 له دهوکی مه لیه ندی رنکخستن کراوه توره... هوئی نه چورنه پیشه وه وی
 ووزع له راستی دا نه گه رنجه وه بو پارتی. په غنی پارتی پیشان خوښ نیه
 حکومتی قانون له کورستان دا هه بیته. پیشان خوښ هم ووزعه هم
 شیوه په بښنه وه و حکومتی میشلیا هه بیته. وه پارتی په کیکه له و
 حیزه نای که په داخه و، شحترامی هیچ نیغافانگ ناگرت. له هه صوو
 نیغافانگدا ته نیا نه وانه جبهه چی ده کات که له مه سله هه تی
 خوښی دایه.. نه وی که له مه سله هه تی په کیتی بیته یا
 له مه سله هه تی کوره بیته نه وه په خه پالیا نایته. ته نیا نه وه به ندانه
 جبهه چی ته کات که مه سله هه تی حیزه که ی خوښی، که خوښی پی
 به هیزر نه بیته، خوښی پی به قوت دایه، ده سه لانی خوښی پی زیاد
 نه کات. نه وه سه به یی نه ساسی په که ووزعه که نایخته پیش. نه وان
 گله بسی له وه نه کهن، نه لیس، نه وان له قلاته جیگا
 نه گه راونه توره... مه سه له ن نیمه هه تاکو نیستا خانوه کاتی خوښان
 نه داوینده توره له هه له بجه، هه تا نیستا رنکخسته کاتی نیمه
 نه گه راونه توره بو ته وینله و بیاره، له هه موشی موهم تر نه وه په وختی
 خوښی نیمه له کوږونه وه په کی موشته وه کی هه دروو مه کنه یی سیلی دا و
 رنککه وین که نه وان گومرکی نیراهیم خه لیل ته سیلی حکومتی
 هه رنسی کورستان بکن، به مو قایل نیمه مه قه رانیان به پنده له

سیستانی. نه وان رازی بوون که نیمه هه رده کاتیان به پنده وه و نه وایش
 گومرکی نیراهیم خه لیل به توره به حکومت. نه وای زما تر له مانگی که
 هه صوو رنزیک نه وان وادانی گومرکی بریم خه لیل ۸۱ ملیون دیناره
 له رنزیک دا ۱۰۰۰ هم مانگه حکومتی هه رنیم مه عاشی نیه بیسات
 به موزه زغه کاتی هه رنیم، نا نیستا، نه وان مانیان گرتووه و ده ستیان
 گرتووه به سه ریمدا بو خوښانی هه لده گرن. په غنی به شی حکومتی
 هه رنیمان لری نه داوه و ته سیلی هه رنیمان نه کردووه. په غنی ته تبیح له و
 نوخته نه نایته پیشه وه که پارتی نیستغالی کردووه...

پرسیار:

به راستی نه هوی له بهاری هم ووزعه وه بو خوږ ته سه وری نه وه ناگم
 هاویه پمانی پی په کیتی و پارتی له ته سلا بیته هاویه پمانی پی که
 نای بی ریت هاویه پمانی پی... دیناره هوکاره کانش، با بگه رنجه وه بو
 شه سته گان هه تاکو نیستا به کومه نیک عیلاقی عه شایری و
 نیکه لا ورونی نه وه دوو حیزه له هه ندی روه وه که ناگرت په کیشیان
 له وی تران به عه قلیه نیکي ده عاگیری با عه قلیه تی کون یا خپلایه تی
 له گه له پدک ده گن... بو نه وی شتی بکرنی که به عه قلیه تی نای
 هاویه پمانی پی، پیوسته له سه روه ویش بکرت... جا کاتی که
 نیمه ده لیل پارتی نایه ویت نه وه بکات یا په کیتی نایه ویت نه وه بکات
 شتیگان پی، ده رده گه ویت که خالانین کی تاوانباره سر له راستی هه صوو
 مه ستولیه ته که له سه رشانی نه دوو شه خسه په، و نه نونه شان هه یه بو

نوده، جا ٽيئه ته توتلين نيش بگهين که کار له عد قهله تي نه و دو
زانه بگهين که وه زغ و ته تبيع بو پيشه وه بجي پا نا .

۹۹ کاکه تو چوند مسه له به کت نيشاره کرد .. جاري يه کم ته و
شرانه که هه لنگيرساين له به يني يه کيش يه پارتي دا من پيم وانپه که
له سه ره وه ده ستي پي کردوه . له خوار وه هه لنگيرسان و سه ره وه ي تپوه
گلا .. مسه له ي هارپه يسانيتيش پيم وايه نه گهر حه ز له چاري
به کتريش نه که يين ، وه کو دوو دروا سي حه ز له چاري به کتر نه که ن ،
نه بي پيگوه بوين ... ٽيه دوو حزين دوو نه هجي جياوازين ، دوو
به نامه ي جياوا زمان هه به ، دوو بو جو ني جياوا زمان هه به بو پاشه روژي
کوړه ، بو نيشاي کوړه .. بو چاره سه کوړه ي وه زغي خه لک .. له بهر
نه وه خو نه گهر له هه مسو شينک دا ته تابق له وجهه نه زهري
هه ردو ولا ماندا هه بويه .. نه وا ده بوين به يه گ حيزب .. به لاج له بهر
نه وي ته تابق له وجهه نه زهري هه ردو ولا ماندا نيه ، بوئه ٽيه دوو
حيزين بو جوړونه کانسان جياوازه . هه ندن بو جوړونسان هه به مشتاره که
له يه گ ده چيت ، هه ندن کانسان هه به جياوازه . نه وه بووه به سه به يي که
چاروبار پيگه وه به يه گ سه و قعي مشتاره گ بيسته پيشه وه ، چاروبار
موقفه کانسان زور مه ناقص و جياوازه له گه ل په کتر ي دا . نه وي
له رابوردو دا بروي دا من نامه وي بجسه وه سه ري چونکه له کوړه که ي
پيشو دا باسان کره ، به لاج من پيم وايه له سه ره وه زورتر ته بيايي
هه به ، له يه گ هه به شتن هه به ، له خوار وه زورتر هينه .. به معني

چارينک براده زينک ته شيبه عيلاقي به يني ي ن ک و پارتي کره به
شکلي هه رد ، وني نه و عيلاقه به دوستانه به ، وه کو چون له قيسه ي
هه رد دا ناوا يه گ ده گرته وه ، هه تا دپته خوار وه بو ناو قه وانپه ي
هه ردو حيزبه که ، چون قاعبه ي هه رد فراوان ده يست ، نه وانپش ناوا
فراوان ده يته وه و لنگ دوو ده که وه وه .. له کاتي شو ز شيشا کاتي
شه ده ستي پيگرووه له به يني حربه سياسي به کاتي ناو کوړه ستاني
عيران دا ، پروان يست چار وا هه بووه بي بهر نامه بووه ، به معني
له خوار وه ده ستان پي کردو ، له سهر دوو تفهنگ ، له سهر سه رانه له
دي يه گ ، له سهر نه تجومه ني ناوايي يه گ بووه ، ورده ورده واي لپهانووه
ته نيوه ته وه و گه پيشووه ته سهر کر دپه تي ، سهر کر دپه تبه کاتيش په لاماري
به کتر يان داوه . نه هجاره نه گه پيشووه ته نه وي سهر کر دپه تي به کاتيش
په لاماري به کتر ي بدن . من حه زيش نه کم نه وه بزاتن که
کوړونه وي دوو قولي ماچ چال و کاک سه سهو ده نه بووه به هوي نه وي
شه ر رابوه ستي ، به لکو ته هديدي نه سه ريگي بووه . به معني به کتي
له ترسي پارتي نه بووه که شه ري راگرتووه ، پارتيش له ترسي به کتي
نه بووه که شه ري راگرتووه . ره تگه قه وانپه ي هه ردو ولا پيشان و ابووه که
... به لاج شه ر که راوده ستاره نه وه نيه که نيه تي باشي فلان نيشان ،
پاخود ليکنده نه وي مسله حه ستي نه معني قه و سي کوړد ، به لکو
نه سه ريکايي به کان ته هديدي هه ردو ولا پان کرد که واژ له کوړه ستاني عيران
ده چين و بجي ي ديئل و منظماني نه جه به ي له کوړه ستان ده چنه
ده رد ، سه دام په لامار بدات له سهر سان ناگه نه وه ، له بهر نه وه شه که

رهفتاریان له گه لدا به کین...؟

زاگیره... چاره هه دروو مه کته بی سیاسی دایشتن له سه کوهه نیک
شت رتیکه و تیبیان کرد، نیمه رویشین بو پاریس ئیتیفالیکمان
ئیزا کرد... من وه کو هه رزم کردن پارتی حزینکه ئیتیرام به ئیتیفاله وه
ناکات، ئیجترامی هیچ ئیتیفالیک ناگرتت نه گهر مه سه هه خوی
تیا نه ئیت. یه عنی هیچ به نئینکی جینه بی ناکات نه گهر مه سه هه خوی
خوی تیا نه ئیت. نه م جزیه ئیتر من به خه نیک ده ئیم، چون مامه له ی
له گه لدا به کرتت ؟، یه عنی نه گهر ئیتیفالیک جینه بی نه کات چون
رهفتاریان له گه لدا به کین...؟

پریمیار:

نه و بریاره تی که نه درتت له دروی سیاسی و له دروی ئیداری و له دروی
نه نزیسی یه وه، خه نیکه که نه و ئیجتهامه ی بی نانه، چونکه دوا ئی نه وه
سارده بو نه وه تیا نه ئیت.. باشه نه گهر پریمیاره سیاسی به کان ۰۰ مه خراج
چی به بو نه وه له م بی ئومیدی به بزگاریت..

•• نه وه ش دیسانه وه ده گهرته وه بو پارتی. ۳ مانگ زیاتره پاسی
نه وه ده کرتت که نه عه یلی وه زاری به کرتت.. هه وه کو نه زانن نه م
وه زاره تی که ئیتسا هه به، نه به مه عنای ته دوا وه زاره ئینکی سیاسی به
بئین له پیمیاره ده سه لانه وه کانی ناو هه دروو مه کته بی سیاسی دروست
کره وه، نه نه وه به بئین له عه نکی فه تتی نه کنو کراتی دروست کره وه.
له بهر نه وه ئیشه کانیان له بهر نارووت، پریمیارش هه تا کو ئیتسا به ده ست

وه زاره ت نیه، پریمیار سیاسی له ده وه وه ی وه زاره ت نه دری، هه دروو
مه کته بی سیاسی نه بدات. ۳ مانگ له مه وه ئیش پاسی نه وه هاته
پیشه وه که نه م وه زاره ته به گوزرتت به وه زاره ئینک که پیمیاره
ده سه لانه وه کانی هه دروو لایا تیا به شداری به کین، به نا ئیبه تی مام جه لال و
کاک مه سه وه به شداری به کین له وه رگرتتی بو ئشی سه رو کابه تی
به ره مان.. له پیشا که سیمان رازی نه بوون، له دوا بی دا مام جه لال
فه ناعه تی کرد، کاک مه سه وه ئیش هه تا هه ده ئینک فه ناعه تی کرد،
له بهر نه وه ی نیمه چاره و رانی نه وه مان کرد که سه فه رینکی دره وه
به ده سه ته وه بوو بچن بو سه فه ره که. پاش نه وه ی که هاته وه له هه نئینک
دوست بیرسن که شایا بی که ن یا نه بی که ن، دوسته کان له ده وه وه ولایمیان
دایه وه که بی که ن باشتره.. ئیسه ش هه مووعان پیمان باشه، نه وه نه گهر
بی که ن ده ئیته حکومه ئینکی حه قیقی و په ره له مانیکی حه قیقی... له سه ر
نه وه مابوو نه وه له گوزنه وه یه ک دا دایینشین، کاک مه سه وه بکی
نه یکه م یان نایکه م، بو نه وه ی نه عه یله وه زاری به که بییت، چونکه له و
حاله ته دا نه گهر نه و کردی نه عینکی تر کابینه ته شکیل ده بی، نه گهر
نه یکرد نه عینکی تر ته شکیل ده بی. نه وا ۳ مانگه چاره و رانی نه و
زانه بین نه و وه لایمه بداته وه، تا کو ئیتسا حوایی نه دایه وه ته. ئیتر نا ئیم
له م سن چوار روزه دا وه لایم ته دانه وه یان نا، به کردن یان به نه کردن...
نه گهر ورتی نه یکه م هه ر کامه ئینکیان وه رگرتت سه رو کابه تی کابینه یان
سه رو کابه تی په ره له مان، به نئیه ت به کتشی به وه فه رق ناکات،
به فه ناعه تی من نه و دوو زانه له په ره له مان و وه زاره ت دا به شداری

« من ناتوانم له بانى پارتنى وه لآم بده سه وه ، په كښتى به هه موو
 تواناى خوښه وه هه ولسى داوه هه ول ددات كه حكومت
 سه ركه وتووښت و په رله مان سه ركه وتووښت و بتوانن ښه كالى خوښان
 پكڼ و لاهى تر (پارتنى) خوښان به درپرسپاران .

پرسپارا:

نابا دد كښت گه كاك مسعوديش راژى نه بوو ، نو ا ما م جه لال په كڼ
 له پوښته كالى سه رو كليه تى په رله مان يا حكومه تى هه رڼم پگړښته
 دست و كاك مسعود بخلته به ردم نه مرى واقع ؟

« نه خښ ناكښت ، چونكه نه و كاله پارتنى مه جوسعه په ك و د زيرى
 بو دانه ښت بو نه وى ما م جه لال فده شل بكات ، له به رچاوى خه لگ ، وه
 بوچى ښه به ده ستى خو مان كارښكى وا پكڼ ، چوڼ ښستا كومه لښك
 خه لگى داناره .. نه وسا كومه لښك خه لگى تر دانه ښت بو نه وى
 نه گه وه دروست پكڼ و بډين نه وا ما م جه لال ښ فده شى كرد .. نه گه
 كاك مسعود نه پكا حق ښه ما م جه لال ښ هچ ښښك بكات .

پرسپارا (رؤڼنامه ي الاتحاد):

ناكلى حكومه تى هه رڼى كوردستان به م شپوه لاوازه بښښته وه ، بوچى
 نه و دوو حيزه يارمه تى نانه هه يبه تى بو په پدا ناكڼ .

نه كڼ سه رله شوڼ هه ر وه واژه ښكى تر دروست بښت و واژه ښكى
 راسته ښه نايښت ، چونكه په رله ماښكى هه يقى نايښت ، چونكه ديسانده
 پرپارده تى سياسى له ده روه نه مښښته وه ، وه واژه نه كان ښه كائينان
 ناروا ت ، وه گوو نه م وه واژه نه وى ښستا ئى په سه رديت .. نه م ه ش نه وه
 ناگه په ښت كه نه م وه زير و وه واژه تانه ي ښستا بى توانان ، دياره ښه يه تى
 هه نه يكيان روژ بى توانان ، به لآم عيلاقه ي به توانان بى تواناى نه وانه وه
 ښه و پرپارده تى سياسى به ده ست نه وان ښه ، به ده ست هه كښه يى
 سياسى به كه په ، نه م و كوده وه كو پوم پالى كردن ۳ مانگه ښه رلوح
 ده كڼ له شوڼى خو ماندا له سه ر نه و جوابه ي كاك مسعود
 راوه ستاوين كه نه پكا پان نايكا ، تا وه واژه نه كه گيلى تى پگړښته وه و
 پگړښته وه ښښ .. چونكه نه مانه ي ښستا خوښان به هه وقت ده زمان
 نه گوږين .. له به ر نه وه ښه كان پاش ناروا ت . ما موستا نه هه ده نه وان
 زياتر مبررى قانونى ښښته وه .. نه وه مبررښكى ناراسته ، په رله مان
 سه مخره چيكي قانونى دوزى په وه و الاتحده ي قانونه كه شپان تاماده كړدوو ؟
 نه و دوو جواميره هه روه وكيان له ليستى خوڼى كه (۱۰۰) كده ،
 له هه موږيان زياتر ده نكيان هښاوه . له به ر نه وه هچ مبررښكى قانونى
 ښه ، په رله مان خوڼى مشرعه ، خوڼى نه توانى په قانونيكي تر نه وان بښښته
 ناو په رله مان وه ... نه و پسانوه وه كو ته ډين پسانوى ۱) نالى جوښه .

له ده لآمى پرسپارا ككا :

۱۱۱ پوځي شوهي که وه زاروت به قوت ناکهين . وه کو هرزم کردن نه وه به دست ښه نيه وه به به تي حکومتيش به دست ښه نيه ، به شي زوي ته که ښه سرشاني پرتي .. من وه کو هرزم کردن پرتي هرز ناکات قانون هه پيت . هرز ته کات ښه پيت . هرز ته کات حکومتی ميليشيا هه پيت .. نه مانه قيري شوه نه بوون له شاو ولا ښکدا پرين که قانون و نيزام و شوه له تي پيت .. هرز ده که نه وه داسوه دزگپه ي دروستيان گرووه به شاوه زوي خوځان عيلاکه تي خارجي بگه . به شاوه زوي خوځان گوهرک بهرن . به شاوه زوي خوځان چه کاره يان هه پيت . به شاوه زوي خوځان هه به سخا ته پان هه پيت . به شاوه زوي خوځان زه لام تيرور که نه . به شاوه زوي خوځان که مين داښين خه ښک بکوځي . هه ره شه له عه شايه بگه .. جا نه م حربه چون له فائلي قانون نه دري .. من نازلم . به کيتي لاي خوځه وه پي ي خوځه ده وله تي نيزام و قانون هه پيت . پي ي خوځه هه به به تي قانون هه پيت . حکومت و مونه ساسه کاني حکومت کاروباره کاني خوځان جي به جي بگه .

پرسيار

رتکه و تناسه ي پارس هيو به ک بود لاي خه ښک . به لام وا خه ربه که نه وه هيو به ي لاي خه ښک ناهي پيت . هوي دواکه وتي جي به ؟

۱۱۲ هرز ده که م پيروکي نه م رتکه و تناسه ي به بگيرمه وه نا خه ښک باشتر ناگادارين ... به نه واکي ناگاداري هه ښه ته کان بين و بران چون

بووه و چون نه بووه ..

که شه ر له گوردستان به ده دام بوو ، من خوځ په کښک بووم له وله ي که له ده ره وه . بووم . سام جه لائيش به کښک بوو له وله ي که له ده ره وه . بوو . ښه زور لاسان گرتگ بوو که شه ر رايه ستيت . هه موومان پيشان دا بود شه ر خه تر ښکي زور گه ورده مال و پيران که وه بو گه له که مان و له وله ي به پيښته هوي شوه ي که نه م ته جر به به لره گ ورشه داره پيښتي و پيشان وايه که نه م وه زعه فرسه ښکي ميژووي به بو گه له که مان هه ښک و توره . نه گه ر له کيس پيښته له م قدر نه دا فرسه تي راسان بو ناپه ته وه .

وه نه گه ر نه م ته جر به به مان له تاو پيښته . بروخت . له شه نجاسي شوه که عيراني پيت شه زومان بکات و ده ره قه تي نه يه ين . که س لومه مان ناکات . له شه نجاسي شوه ي توري پيت و لاته که مان داگير بکات که س لومه مان ناکات . له شه نجاسي شوه ي که تيران پيت و لاته که مان داگير بکات که س لومه مان ناکات . به لام ښه به ده ستي خوځان .. خوځان حکومت ته که ي خوځان بروختين نه ک لومه مان نه که نه .. نه جيالي داهاتوو نه غله تيشان ته که نه ... له بهر شوه ښه هه ربه ي بووين . سوز بووين له سه ر شوه ي که نه م شه ره زوو کو تايي پي پيت . له بهر شوه ښه رجاسان کرد که نه م ريکايي به کان وه سانه ت بگه ن له به پيشان دا ، ناريزي بگه ن . روښان وه سانه ت ناکه مين به لام زه دخت نه که مين بو شوه ي شه ره که رابگيرت . به لاشنه وه گرتگ نيه کي هه ستوله . به لاشنه وه گرتگ که شه ره که رابگيرت . دلو امان له ښنگيز کرد . ساسه نه بوون وه سانه ت بگه ن . دار امان له تيران کرد . تيران

ناماده بوو و ده غوډنی امام چه لالو کاک مه سعودیشی کره بو تازان .
 کاک مه سعود نه چوو بو تازان ووتی له م کانه دا ولاته که به جی نایلم ..
 وه نه وان ووتیان نیمه میواندارییان ده که یین وه ووتیان وا ده که یین که
 نیشانییه ک موژ بگدن وه کو نه وهی سالی ۱۹۸۶ له نیوان خوالیخوش
 بوو شیفریس و امام چه لالو دا کرار هه شت سالی خایاند ، هه ز ده که یین
 نیشانیکی وا له به ینتانا بیته که هه شت سالی تر شه نه بیته وه
 له نیوانتان دا ... لایه نی پارتی ، کاک مه سعود حازر نه بوو .

فهره نسی یه کان مباله ره به کیان کره به سه رو کایه نی سه رو کوماری
 فهره نساو چه نه که سکی کووه . په یامینکیان خینا . په یامه که یان پرشی
 بوو له وهی که فهره نسا ناماده په میوانداری نوته رانی هه روولا یکات
 له شوینکی که تاز ، که به شیوه کی نهی نی بهی نه وهی له لای روژنامه
 نیشان بگریت ، چونکه پشیمان وایوو که دوو شیخیمان هه یه ، یه کیکیان
 نه وه یه که نیمه بگه یته نه شیجهی ناویژی کردنی نه وان . شیخیمالی
 دوهم نه وه بوو که نیمه نه گه یته نه نیجام . نه گه یته نه شیجه خوی
 له خویدا نه مه شکسته بو دیپلوماسی یه نی فهره نسی ... چونکه
 فهره نسا مه شهوره له بواری دیپلوماسی یه تدا .

هاتن له گه ل هه رووو مه کته بی سیاسی کۆبووته وه له گه ل هه رووو
 جوامیر (امام چه لالو کاک مه سعود) کۆبووته وه ووتیان که فهره نسا
 ناماده یه ، نوته رانی هه روولا بیته پاریس . گفتو کۆ بگدن ، نه گه ر
 گفتو کۆ که یان به شه نیجام که بیته شه وا له دایه دا هه روو کستان بانگ
 نه که یین بو پاریس به جزوری سه روک میتران هه قله یه کی دیپلوماسی زوو

گه وه ده کریت ، له وه قله یه دیپلوماسی یه دا نیشانییه که نیشان ده کریت
 له بهر چاری وه ساتنی نیشانه وه شیزا ده کریت وه کو نه وهی له وانشیتون
 بووی دار ، شینگ له و به به شانه وه ، نه وه سه روک میتران شه یکا به
 مناسه به نیک بو شه وهی داوا له مجته سععی ده ولی یکات که داوا
 بگریت هه سا له سه ر کوردستانی عیراق اپریت ، خه نی 36 دیتو
 بگرته وه ، بو خه نی 34 ، له هه مان کاتدا به ته له فون له گه ل سه روک
 کلینتون شه ده کریت ، له گه ل سه روک وه زیرای به ریتالیا (جوز میچه را
 شه ده کریت ، نه وایش ده وری خویان به خه نه ده وری سه روک میتران .
 نیمه چووین بو پاریس ... له پاریس پاش چه نه روژ مشهور گه بیستنه
 نه وهی نیشانیکیان شیزا کره . له و کانه دا له به ده خه کووه سه روک
 میتران له خه سه خاله گوت .

به لام پارتی به دلیمان نه بوو یچن بو پاریس . هه ر له ییدایه ته وه که
 چووشین وه کو نیراج چوون ، نه وان ده پانوت نیمه ده بی موشکیله کانی
 خومان له تاز خومان دا هه ل بگین ... نیمه (یه کیشی) پشیمان وایه
 خومان موشکیله کانی خومان بی هه ل ناگریت ، نیمه نه گه ر نیران
 نه بوایه وه خنی خوی له گه ل پارتی رنک نه ته که ویتنه وه ، چونکه تاکو
 نه چووین له گه ل نیران رنک نه ته که ویتن پارتی له گه لمان رنک نه ته که وت .
 له بهر نه وه نه گه ر ته ره فی میبیه می نیداییت هه میشه شینکی باشه ..
 یه عنی که هایشنه پیشه وه به تابه دلی هاکته پیشه وه ، ده پانوت خه شتا
 ته تیبح نه بووه هیچ نابوه نیمه په له مان کردو نه بوایه نه هانتیبه و
 نه بوایه له ولاتی خومان دایه نیشانییه له وی موشکیله کانی خومان هه ل

بگردایه. و ده کو بیستومه کاک چیبرییش له دووسئ شوپن ته سرحی دایوو له لای هه ندرتیک روزنامه نووسی بیگانه. له لای شیرانی به کان وتیوی نیتیفایه ی پارسی سه ر ناگرت، دایوو له به پنی خویاندا برپاریان له سه ر دایوو. له پارسی نجه که نیتیفایه که مان شیرا کرد شه وه یوو سایه وه سه ر شه وه ی تهلان نيمزای بگه ن. شه وه یوو سه روگ ميستران نه خوش کهوت، فه ره نسی به کان داولین ئی کردین وتیان شه وه وه کو وه ئیقه به کی سری لای خوتان هه ئیگرن، شه وه رکه که ی بلاؤ مه که نه وه تاکو تهلان دین بو پارسی تاکو وه کو شتیکی مفاجه توی ئی بگه ن... له که رانه وه مان دا نوئینه ری پارسی له تورکیا که سه فین دزایی به. وه شه وه ش روپته ر بلاؤی کردته وه. نوسخه یه کی له م رنکه که وتتناسه یه که شیرانی من و سامی پیته یه که به زمانی شینگلیزی و فه ره نسی نوسراوه. داوه به تورکه کان... خویان بیستیان له وه سائلی شیعلاصفا تورکه کان چون توره یوون، وتیان کورده به یانه وی ده ولته ت دروست بگه ن. وه نابی نیتیفایي پارسی سه ر بگرت. شه وه نه نتیجه ی شه وه یوو براده رانی پارسی نوسخه یه ک له سه یان دایوو به تورکه کان. وه شه وانیش به ره سه سی ئیجیحاییان کرد له لای فه ره نساو وتیان فه ره نسی به کان شه یانه ویته یازمه تی کورده کان بدن بو شه وه ی جاییته وه ده ولته تی خوی دروست بکات و شه عدش دزی شه منسی قه وحی به وه. له جه مان کات دا کوئونه وه به کی سی قوئی یان له گه ئ سوریاو شیران... هی ده زیری خارجی به کاتبان به ست، له ویش تورکه کان سه رو نوسخه یان داوه به وان. وه وتیویان فه ره سوو کورده کان خویان به دوستی ئیوه شه وانن. شه وه

خه ریکن عیرانی پارچه پارچه شه که ن و ده ولته بو کورد دروست ده گرت، خه تهر بو سه ر هه ر ۳ ده ولته که دروست ده ییت. شه وه یوو به خوی شه وه ی سه قه ره که ی پارسی سه ر نه گرت و فه شه تی کرد... به لام شه که ر پارسی جدی بن خو به بی سه فه ری پارسیش شه توارتیت شیرا بگرت، شه م رنکه که وتتناسه یه شتیکه قازانجی کورده نیتیلایه. شتر له پارسی ئیمزابگرت، له هه رگه وتی گه وه ی شتره ئیمزابگرت، له هه رگه وتی گه وه ی هه ولتیر ئیمزابگرت، گرتگ شه وه یه ئیمزابگرت و ده ست بگه ن به جیبه جی کورن. چونکه قازانجی گه له که مانی تیلایه، قازانجی ناشتی تیلایه، قازانجی فه تیرو هه رازی تیلایه.

پرسیار!

شایا له نیتیفایه ی پارسی دا بایسی شه وه کولوه که هه ر دوو حزب بین به یه ک حزب، شتی وا هه به ؟

☺☺ نه خیر شتی وا نه به وه.

پرسیار!

پارسی شه که ر نیازی پاک شه ییت هیچ له مه سه له کان ده گوتین ؟

☺☺ عیلاقتی ئیوان شه حزاب و ده کو عیلاقتی ژناد پیلاو کورده

کچ نیہ۔ لہ عیلاقتی زور پیادو کوہو کچ سیقہ زور شینگی زوروری بہ۔
 لہ بہینی نہ حزب و دولہ نہ کان دا قانون نہ حدیدی عیلاقہ کہ دکات۔
 نیستا من حدز دکام بزائم مہرکری قانونی مام جہ آلو کاک
 مسعود چہ پہ ۶، تہ داخل لہ ہہ مسووشینکدا دکہن۔ یہ عینی بہج
 سیقہ نیک تہ داخل لہ ہہ مسووشینگی حکومت دا دکہن، لہ نیسی
 پەرلہ ماندا دکہن، لہ عیلاقتی خارجی دا دکہن، لہ مسہ لہی
 گوہرک دا نہ پکھن۔۔ یہ عینی مہرکری قانونیان چہ پہ ۶، بہ لآم نہ گہر
 ہاتنہ نار حکومت تہ وہ مہرکری قانونیان دہیت، یہ عینی تہو
 دہ سہ لاتہی نیستا لہ دہرہ وہی پەرلہ مانو حکومت بہ کاری دینن
 لہ نار حکومت تہ گہ دا بہ کاری دینن۔ یہ عینی دہ سہ لاتہ دہ گوزنہ وہ بڑ
 نار حکومت، بڑ ناو پەرلہ مانہ گہو، تہ ساکہ مہرکری قانونی بان
 دہیت، قانونیش نہ حدیدی کرہوہ لہ عیلاقتی نیوان رہ نیسی پەرلہ مانو
 رہ نیسی حکومت دا، لہ بہینی وہ زمرنگو وہ زمرنگدا، بہ لآم نیستا
 قانونیک نیہ تہ حدیدی عیلاقتی کردیت لہ بہینی یہ کیتی و پارٹی دا یا
 لہ بہینی مام جہ آلو مسعود دا، لہ نیغالیہی پاریس دا نیایہی کہ
 ہہ پندرہ نیکی رئاسی ہہیت کہ پیشہ پنت لہ مسووشنگی ہہ رس سولتہ کہ
 اسووشنگی پەرلہ مانو مسووشنگی حکومت، رہ نیسی مہرکری
 تہ میرا، بہ لآم جیہ جی نہ کرہو۔

پرسیار!

زمان بڑ نہو فہیہ چہ پہ کہ دہین تا سالی ۲۰۰۰ شہر لہ نیوان

یہ کیتی و پارٹی دا نیست، ناپا تہ مہ لہ نیغالیہی پاریس دا ہاتوہ ۶۔

۵۵ کوزہ نیک شت کہ بیئت بہ ہوی تہ وہی کہ تہو دور حزبہ
 پاشقول لہ بہ کتر نہ گرن، مونا مہرہ لہ بہ کتر نہ گرن، تہ گہر تہو دور
 تہرہ فہ تہو زہاوتانہی نیغالیہی کہ نیسرا پکھن، تہوہ گہرہ ترین
 زہمانہ، کہ پیشم باش نیہ لیرہ دا پاسی پکھم۔

پرسیار!

جہ نایت چون تائیندی عیلاقتی ی ن ک و پارٹی دہینن ۶۔

۵۶ وہ لآم پیش سہ قدری کاک مسعود بڑ نیوان، زنجیرہ پہ کہ
 کوپونہ وہی ہہ دورو مہ کتہی سیاسیمان کرد، لہ وہ دا گہ لآم ہی
 پککک و تننامہ پہ کی نوئی کہ ہی بلاؤ کردہ تہوہ نیہ، کہ تہ زمری عیلاقتی
 ہہر دو لاساتہ و تہو زہاوتانہی کہ ماموستا جہ مہ نوری پرسی اونہری
 کہ ن ا جوابم دلیدہ وہ و تم تہو زہاوتانہ تہو زہمانہ پہ کہ تا سالی
 ۲۰۰۰ شہر لہ نیوان ی ن ک و پارٹی دا نہ بیئت، لہ وہ دا پاس کرہوہ،
 وہ تہ گہر تہوہ جیہ جی پکرت، نیسرا پکرت، موہیم نویسہ کہ ی
 نیہ۔۔ موہیم جی بہ جی کردنہ کہ بہی، چونکہ پیش تہم شہرہ ۵ بان ۷
 نیغالیہان مسو کرہوہ، لہ کاتی شہرہ کہش دا ۷ تا ۸ نیغالیہان کرہوہ،
 بہ لآم موٹیکلہ کہ تہوہ پہ پارٹی نیحتراسی نیغالیہان ناگرت، تہم جارہ

که لانهی نهم شیتفادهی که دائراوه و نیرا نه کراوه که پیش شهوی
کاک مسعود پروا بؤ تاران باسان کردوهو نهو شیتفادهو شیتفادهی
پاریس نیرالکرت باشتین عیلاقه له بهینی ین گ و پارتی دا دروست
نه بیشت.

پرسیار:

نهو مخالفه فانهی که له م دوابی به دا رودی دا، وه کو شهوی ناپارزیزو
رتگی چه مچه سال ۱۱ به کیتی چون قبولی ده کات ۱.

۱۱ جری داخله له وه ده پیشت له ناپارزیزو دا شیتفادهی
شه رانگریز تیا هدیشت، من خوم ناپیخته عه قلمه وه مه جوعه به ک
خه لکی لایحه کی بچوک، نه گه که سینک یا هیزنکیان له پشت نه بیشت
بویرون بچنه رتگی کهس له نه ندام و کادی نیشمه، له وانه نه ندامی
سه رکرده بیته .. نه وانه که ده لئین کاری فدری به ۱۱ ناپیخته عه قلمه وه .
نیشمه په نا ده به یته بهر قانون بؤ شهوی عه قلمان پسینی، په نا ده به یته
بهر پارزنی که نهو جوژه که سانه دالنه نه دات، نه گه نا خومان
به ده سستی خومان هفتی خومان ده سینین وه بچنه ههر جینگایه کیش
په لاصاری شهو جینگایه ده ده یین و به ته ریفی خومان محاسبه به بیان
ده که یین، له مه و دواش چارپوشی له هیچ نه عه دایه ک ناکه یین، چارزکی
تر له هیچ نه عه دایه ک، له گوشتی خه لکی بی تاوان چارپوشی ناکه یین،
وه کو ده ران له ناپارزیزو له قولی کانی ماران له زور چاری شه وان

خومان شار دوه شه وه، له سیمانی له سه ر خانو هه رده سیکان کوشت و
چارپوشیمان کردو، له نوزیک چه مچه سال ۸ که سپان کوشتین، خوا
نه ی کوشتن و له مه و رگ گه رانه وه .. نیشمه له لیجنه ی ته تیبع باسان
کردوه، له لیجنه ی مشت هه ر ک باسان کردوه، نه گه له مه و لا قایدی
نه بوو خومان شجرات ده که یین ... خو نیشمه شه وانه بی ده سه لات نیین
که نه عه دا له خه لک قبول بکه یین.

پرسیار:

تایا هانتی نهم دوابی بهی وه فلیکی حکومتی نیران خوی له خوی دا
شیتفادهی نه به حکومتی کوردستان ۱.

۱۱ له راستی دا خوی کورد له گه ل نیران دا عیلاقه ی سارد
کردوه وه، که نه پتوانی ههر به گه رم و گوری بیه پیخته وه، ههر له دوابی
رله رینه وه تا نیستا نهو عیلاقه به رینه دوابی به پیخته وه.

هانتی وه فدی وا له راستی دا من نه سینین، وه فده کهش وه فدی سی
مخالفه ده کی که هارستورن له گه ل کوردستان دا، هاتورن بؤ شهوی که
عیلاقتی نه بیعی دروست بکه یین .. نیشمه حکومتی راسی نیین تا کو
داوا له ده و له تان بکه یین شیتفادهی یین بکه یین، نیشمه جورنیکین
له ده و له شی غیران، داوا سان له کهس نه کرده وه بلین واره شیتفادهی
یین بکه بؤ شهوی ده و له تی سه ر به خو یین، شیتفادهی شیتفادهی
نه کرده وه، به نه ماش نیین شیتفادهی شیتفادهی بکه یین، نیشمه ده و له تی

سدریه خزن نیین ، نیمه وه کو شه مری واقع له پارچه په کی غیران دا
 حکومه نیکمان بو خومان دروست کردهوه ، له زوی قانونی دولتی په وه ،
 له زوی سیاسی په وه ، له زوی جوگرافی په وه هه تاکو نیستا نیمه
 جوژ نیکن له دولته شی غیران ، به لأم دولته شه مرکه زوی په که مان
 دولته نیکی خرابه . بیشترش که شه حزباتی که حکومه نیکنی له بهر
 شه مری واقع دروست کردهوه ، له گه ل نیران هاوپه پمان بون ، هاوکازی پان
 کردهوه ، هه شه په ک ساری کونه به پنی شه دو لایه شهوه ، نیستا
 زیندوو یوه شهوه و من شویم وایه زور بو پیشهوه بیجت و وه کو دوو برا
 بتوان له مه جالاتی جابجا ته عاون بکن و نیش بکن ، نه گینا وه کو
 شهوه شی اعتبار یست نه اعتبار نه ، شه گینا وه ختی خوی
 شه مری کابی په کان چونه په رله مان و نینگلیز چونه په رله مان و
 شهوه نسی هات و چون بو په رله مان و دانیشن و له گه ل ره نسی
 حکومت دانیشن و وه کو شتیکی شه مری واقع معامه له ی له گه ل دا
 ده کن . به لأم وه کو شهوی نه اعتبار نیکی دولتی په ، نیمه خومان داوامان
 لی نه کردهون .

پرسیار :

مه سه له ی گوهرک و داهانی گوهرک ، ناگازان که موبری بان خه لک
 نین ده دات که پاره نیه و بانکه که به ره و نیطالی ده دوات ، نیمه وه کو
 راگه یاندهن داوای شه کردنهان لی کردهون ، شهوان به کیشابی ده زاره تی
 داخلی په وه ، ده لاین هیچ جوژه شه په ک ناگهین بو شه چه ره ی نه علام ...

وه نارونی داهانی برابم خه لیل و گوهرکه که ی چی به له لایه ن
 پارتی په وه ، ۶۰۰ میریان چی به ۶.

۵۵ پارتی هیچ میرینکیان نیه . ۶ مانگه واریدانی گوهرکی
 پادشایان زوت کردهوه و به زور برده پنی . شهوه ی مه نیشی سلطانی
 وه نیشکی په رله مان هانت ، چون سهریان له بانق دا پینان وارهانی
 گوهرکی سلطانی ده پیته بانقهوه ، شه نانهت شهوه ی زه مانی شه پش
 چوره شه بانقهوه و په کیشی له بانق دهوی خیشاوه چونکه بانق ده زانی
 چه نده ... له پادشایان وایان نه کردهوه ، پارتی قسیتی هه لنگرتوه بو
 خوی .. وارهانی گوهرکی برابم خه لیل روزه ۶ تا ۸ میلیون دیناره ،
 حهز ده که م به دلنیایی په وه پینان بلم . شه گه شه و گوهرک به ده دست
 نیمه وه بیست شه تواتین هه زار کاری چاک یی بکه پین ، شه تواتین مه عاشی
 مه و زاف زیاد بکه پین ، مه عاشی شه قاعده به دین ، چه نه یروزی یی
 بکه پینه وه ، داووه ده رمان بو خه دسته خانه بکپین ، هه فیروهه زار مه عاشی
 بدینتی ، چه تین شوقله ی سه که تی دروست بکه پین .. به لأم پارتی
 نایه وی شهوه بکرتیت ، به تاییه تی خه لکی مه نیشی سوزانی به لاره
 گزنگ نیه ، میله ته که به میله لاتی خوی نازانی . له بهر شهوه برسی نه یی
 نینوی شه یی ، غیران دینه وه داگیری شه که ، به خه پانیا نایه ، شه و فوری
 کوردستانی غیراتی گرتوه که بریتی په له گوهرکه که ی برابم خه لیل ،
 مه عاشی مه و زافه کانی خوی زیاد کردهوه ، هه رچه نده هیچ
 حهزه نیشکیشانی نه کردهون . شه بتوانی مه سه له ن و ده کو په کیشی له کانی

شهردا کاروباری دهره نديځلانی راکښا، نه پتوانی کاره یا بؤ دهوک راکښتی. یا نه پتوانی چنه نه سوله لیده په کی گوره پان بؤ بکړن تا له تاریکایی بزگاریان بگن.. نه و موشکیله په مرشکیله په کی گوره په، هیچ میرزیکیان نه چگه له وهی که به زوره ملی داکیریان کردوه. نه گینا هیچ میرزیکی قانونی پان نه که ۱ فلسی گومرکی برابم خلیل بخون. بؤ مه معلوماتیش له ناوچه ی سلیمانی دوو نوقته ی گومرکیان داناره، له ناو پاریزو له شونښکی تری لای هله بجهش گومرک واره گرن.

پرسیار!

کاک نه و شیروان له هه ولیریش وا باوه که ی ن ک گومرکی سلیمانی نادا به حکومتی هدریم.

« وا من لیره له به رده می نه له فیروزه دا ده پلیم، له هه ولیره وه هه رکه سینک ده پیرن پایت له بانقی هه رنده وه، له پهر له سانه وه ده پیرن، پایت سه بری حسابی بانقی لیره بگن.. نه گه ر ښمه وه کو په کښی بده ک فلس و عانه و مافزیکمان له گومرک گل داپووه و ه هه مووی نه چو بووه خه زنه ی حکومتی هه رنده وه چی په ښمه ده لښ پیلین. به لام واریدانی ښمه که مه، په تالیه یی له دواي نالتت بوونه وه ښمه گومرکه کانی خومان نه ده دا له سره چگه وه و شت که نه چو بؤ پیران، چونکه له برابم خه لیل لئی واره گرن. له کانی شه ر که ده ا

نه وان له برابم خه لیل لیبان واره گرن ښمه ش لیره گومرکان لئی واره گرن.. به لام پاش شه وی رنگ که وتین شه و گومرکانه مان لار دوه و شه و سه پته وانه ی داتریبون په شکلی خه بر قانونی هه مویمان لار دوه.. ښستا هه رچی هه په ده چپته خه زنه ی بانقی حکومته توه.

له ده لامی پرسیریکی ترده!

« نه گه سو، نه سه روف نه بولیه نه مانتوانی شه و پاره قه زنه ی که هارو لاتیان هه پانه له بانقه کانی زیر ده لاتی حکومتی هه ریم، هه مووی ۱۵۰ ملیون دیناره، په غنی نه مانتوانی زور په ناسانی نه وایش بده پته وه و شان په شانی شه وه ش باری شانی موه زه ف چاک بگین، نه و نه قاعدانی که نه چن بؤ که رکوک و مه خنور، نه وانه هه زار شپانه پان ده گن تا پاره په کی قه لیبان نه ده نی، نه مانتوانی مه عاشی نه وایش بده ی، مه شاریعی ته نه وه ی بگینه وه. نه مانتوانی پاره بده یین به بانقی زراعی پارمه تی هه لاح بدات، نه مانتوانی پاره بده یین به بانقی هه قاری پارمه تی خه لک بدات خانوو دروست بکات، نه مانتوانی هه موو نه و شتانه بگین.

پرسیار!

شایا حدل بؤ شه وه چی په، دواي نالتت بوونه وه ۵ ملیون دیناریان نار دوه، دوو ملیونان دیناری ناسته؟

۵۵ ټو و ۵ ملیون ډیناره که به و شیو په ناروویانه، وډکو نه تک و
 ټپهانه رایه، من نامه وی لیره دا حمله که ی بلیم، نه بی دایشین بیر
 لوره بکه پنه وه، حه ټیکي بو بدلزینته وه یا وډکو شه وی ده ټین
 (الکل حادث حبیب)، من خوم له و خاوهن ده سه لاته نازام له خومه وه
 حه لی بو دایشم، حه نا نیستا له گفتو گوداین بو شه وی که ټپهانه ایان
 بکه یین که پیشرن.

پر سیار!

ټپمه وډکو راگه پانډن دایمه ناموزگاری ده کریښ که له ناستی وده زعی
 نه بیعی دا یین، به لام برادرانی پارسی به تابه شی گولان دایمه
 له ووزانن و له خزمشی نیکدانی وده ز دایه، تو ده ټیچی چی؟ شایا تا
 که یی ده تنگ یین.

۵۶ کاکه خوی شه وده تروچیې حه کته بی سیاسی به که به و پوهی
 توانا هه وی بدلین بو ناستی کرده وی وده ز، من رای شه خسی خوم
 شه و په که به ټیچی له بیج شینک ینده تنگ نه بیست.. به نسلوبی
 نیستلزی تا، به نسلوبی تانه وده شه رنا، به عنی به نسلوبی وا تا که
 ټپته هه لیکر بیښیت، به لام لایه نگرې شه وډم که هه صوو حه قیقه ټیک
 به خه ټک بوو ترڅی. زورچار و ترومه و ټپته شی دایټمه وه که روژانه
 چه دنار حه قایق هه به به ناری مه سله حه نی گشتی بده له مه سله ته که ی

ده شاره وه که ده بی پالی بگریټ، به عنی خه ټکی نابیسټی..
 نایزانی.. که شینک دپته پیښه وه خه ټک چه وانه ده بیټ، من لایه نگرې
 شه وډم که هه صوو شه و حایبانه پا خروفات، پا خه وی قانون، خه وی
 ته تیغ، مخالفات، نازان، چه ریمه، نه مانه که ده کرټ له بهر چاوی
 خه ټک بوو ترټی، له رادیو و له له فیزیوټن، له چه ریمه که ی خومانا
 بوو ترټی، پلا و بگریټه وه، له خه ټکه که ی خومانی نه شاره وه.. چونکه
 ټپمه ټیژی عه شیره تمان نیه، ټیژی مه لته تمان هه به و ټیژی مه لته ټپش
 ده بی مواجه هه ی بکه ی به حه قایق و به راستی رووډاوه کانی به خه پته
 بهر چاو، نه گه ر وډکو جاری پښوو شتی لوی بشارینه وه، ته راکم
 ده کات، له پرینکا ده ته ټپته وه، دیسه وه شه ر هه لده گیر ټپته وه، له بازی
 سه رنجی منده وه شه وده سیاسه ټیکي خه لته.

پر سیار!

ټپش ټیکي خه ته رناک له م روژانه دا هه لکرا، که ټپتر خه سته خانه
 ده رمانی نه ماوه و له وانه به دایگریټ، بو شه وی خه ټک نه که وټته شه و
 مېخته شه وه، بو چه ند روژیک هه وی بدن داوو ده رمان ته رخان بگریټ،
 تا خه سته خانه کان دانه خرښ.

۵۷ من خوم چه ند دکوژونکم پیښوه له لای خومه وه هه وی ده وډم
 له گه ل شه و که سیاه ی شه و ټپهانه یان به ده سته یان هه ندی پاره دایین
 بکه یین، به لام شه وده ټپمه ناکرې تا سه ریت.. من وه کو ووشم شه و

برادرانه هم ولائته بودلای خویان نازان، تنالته له دابهش کردی
 دهرمانا وادتراوه ۲۵٪ بؤ دهوک ۲۵٪ بؤ هوقیر ۲۵٪ بؤ سلیمانی
 ۲۵٪ بؤ کهرکوی، خوشتان ته زاتن دهوک به هه مووی به فهدار
 شورده گیه که له شورده گانانی سلیمانی ناینت، به عننی شارنکی
 به کولته یه، به هه مووی نفوسیان ۵۰۰ هه زار تی ناپه ریت، مع العلم
 له شارنکی وه کو سلیمانیا به ته نیا له ناو شاره که دا ۶۰۰ هه زار کسی
 نیابه، بی عه داله تی هه تا له داو دهرمانیش کراوه... مه فروزه وه زاره تی
 ته ندروستی کارنکی وایکات به گویره ی نیسه تی دایشتوان دهرمان
 دابهش بکات نه که وه کو شه وی ۴ برا، چونکه نه عه ناعه داله تی
 نیابه، چونکه نفوسی هوقیر له دهوک زوتره، نفوسی سلیمانی ۶۰۰
 هه زار کسی ده بیته نه که زیماتر نه بیته، به وه حسابی که سلیمانی
 میلیونیک و ۶۰۰ هه زار کسی ۵۰٪ ی ده گزینته وه، ته بی شه بی
 عه داله تی به له وه زاره تی ته ندروستی به وه راست بکرنته وه... وه بؤ شتی
 وه قتی هوقیریک ده ده بین به سه درچاو.

پرسیار:

نایا وه زعی ناله بار چون ده بیته سه ر؟

☉☉ نهم وه زعه ناله باره باشره له شه ره، چه نند وه زع له عه خرابترینت
 هه ره وه زعی شه ره باشتره وه له وه باشتره که به کنری بگوین وه
 هه ده بی به زمانی گنترگۆ له به کنترگه بشتن... من نازانم شه وه زه ختی

له سلیمانی رۆشنییره کان و خه لکه وه ته هلی نایازار له سه ر یشه بیان
 هه یه، بی عه سه له یه که هه بیته دین به خه مان ده گرن و یشان ده کن.
 با خه لکی هه و لیره دهوکیش وابهن، رۆشنییره کانن ته ویش بچوین،
 ته هلی بازار بچوین، ره تیس عه شیرته کان بچوین، ساموستای جامع
 بچوین، زه ختیان لی بکن، با ته وایش یشنه یشه وه، با حکومه تیکی
 به ده سه لات و رنک ویشک دروست بکه ین، نه وه ته نیا به سلیمانی
 ناکریت، سلیمانی که وشوته که ناری کوره ستان، دهوکیش که وشوته
 که ناره وه، یشنه نه گه ر زاخه بؤ سه ر نهم حزب و شه حزب یشین
 ته شیرنکی ته ورتومان نه... نه وه ی که هه یه تی هه و لیره عاملی حه سیم
 بیته، مه فروزه هه و لیره شه وه دوره بیییت، زاخه له قیاده ی پارتی
 بکات، له قیاده ی به کیش بکات، بؤ شه وی شه وه زعه باش بکن، بؤ
 یشه وه پروان، حکومه تیکی رنک ویشک دروست بکن که قانون
 بچه بیته... نه وه ته نیا به یشمه ناکریت... به ده وه جی شه ساسی
 به هه و لیری به کان ده کرنت.

پرسیار:

سه ره یه که زاهیره ی چه کداری له ناو شاری هه و لیره که کم بووه وه، یشتا
 وه کو خوی لی هاتوه ته وه، نایا بی بکریت باشه بؤ شه وی شه وه دیاره به
 نه بیییت؟

☉☉ نه ره بریارته ی محافزی هه و لیره، وه زیری ناوخوا دریمان کردوه

جیبه جی بکرتن شتیکی باشه، نه گهر جیبه جی بکرتن... نه وهش
موشکیلهی خه لکی هه ولیره... نه و قانونی پاره له مان وهی کره بو
هه لگرتی چه ک، جیبه جی بکرتن شتیکی چاکه.

پرسیار:

مه سه لهی کورد له دوور نیانیک دایه، تایا نه و مه سه لهیه خه تای کورده
یا غه رب، چونکه غه ریش تانینسا هه دنگاوکی عه مه لی نه ناوه بو
مه سه لهی کورده.

من نیم وایه به ده وه چهی نه ساسی کورده خونه تی، بو نه وهش
نه ده لوی غه رب هیچ هه دنگاوکی نه ناوه، من موافق نیه.. نه م
شاره ی که نیستا به ده بیری چه کده ی نینگلیز خراوه نه سه ر عیراق،
به ده مان شیوه که نیستا نیسه لیره دانیشوین نه وان پشتیوایمان
لوی ده کهن، به عینی ده ناکه نه وه نده گوژاره.. پیاده کوته کانی سلیمان
له بیریانه وه عتی خوی نینگلیز هات نیره ی داگیر کرد و کردی به جور نیک
له خاکی عیراق، نیستا خالی حازر به کیک له وانه ی نیسه ده پاریزی بو
نه وه ی عیراق نه توانی داگیرمان بکات نینگلیز.. له کانی ناشه تالی دا
نه امریکا پشتی له کورده کرد، نیستا نه وه ی که حه ریسه نه وه ی که
کورد پیازی نیسه امریکایه.. به عینی زووه ی ده ولی زور زور گوژاره، زووه ی
نه دقلمیشمان گوژاره، نیسه شوکانیکدا که معاهده ی سه سعده نیلدا
نه به ستره، معاهده ی به سعده نه به ستره، که چی نیستا خالی حازر

عیلاقه مان له گه ل دروینیکانمان هه به، نه جاره تمان هه به، نیسه نه وان
ده عوه ت ده کهن، به عینی نیسه نو قاسیه که له خومانه، به عینی نیسه
حکومه شتیکی رنک وینیکان دروست کردوه تا بئین غه رب نیسته
پیشه وه ١.

پرسیار:

له م ماوه ده ٥ ملیون دینار پارسی ناردیوهی وه کو عباده وه ی خیره...

نه خیره و تمان نه وه وه کو نیه تابه ناردیوانه و عباده وه ی خیره
نیه، گالته یی کردنه.. من وه کو بیستومه له مه سوله گه وره کانی پارسی
له به کی له دانیشته کانی خوی دا و ترویه ی. له دانیشوانی کو بونه وه کی
پرسیوه، تایا نیسه گوهرکی برایم خه لیلان به ده سه وه بیست و روژی ٧
ملیون دینارمان ده سه کوه ت باشره یا بروین سلیمانمان به ده سه وه بیست
که روژی ٦ ملیون دیناری تیا سه رف بکه یی ١. به ده هاله کانیان هیچی
به ده هاله به کی قانونی نیه، سیاسی نیه.

له وه لامی پرسیا نیکدا!

وه لالا کاکه نیستا زووه که گوژاره، نه وه ٧٧% سه ه ی
مه جموعه به ک حزب بون، نه و حزبان هه دنیکیان نیلتیحالیان به م لاره
کرد، هه دنیکیان نیلتیحالیان به ولاره کرد.. هه دنی بلایه ی کردوه، من

خوځ شخړه نالوستم پيشيې ته يوه پكښه كه هه لېوالتوب داهاشو كې
 ۷۷٪ نه هيتي كې كه متر نه هيتي كې زورتر نه هيتي. وه شينتيخاليش
 نا شحسابه كي رود نه كړي شينتيخاليات ناكړي. هه روډولا په كېشي و پارتې
 پټكښه وتوون كه شحسابه كي پټكښه پكښت بو نه وي پزانن نفوسې
 كوردستان چه نده و نه والي حقي ده ننگدانيان هه په چه كن . پاش ته واو
 بوډي عه مه ليدې شحساكه . عه مه ليد په كي معده ده به لا م فابيلي
 كرونه . بو مه سه لې داتيري و نسبي . من شخړه خوځ وه خي خوځي
 لاندنگري شوه بووم كه داتيري يث بې هيچ مه رجك . به لا م شستا
 شې لټك بدريته وه كه پزانن ته جروبي ۳ سالي راپروومان چون بووه .
 بو نه وي كه له بهر تشكي ته جروبي راپروومان دا پير له وه پكښه وه
 كه نه م جاره نسبي بې يا داتيري بې . چون يثت و چون نه يثت .

پرسياړا

ده ربړوي خړابې وه زغې سجنې سلېمان و پاري خړابې به نديخلان كان
 به گشتي و خړوان كړدنې سجنې سلېمانې . نه گه ريش نه كړت شتي زور
 خړاب روو ده دات . معاله جوي چه نابلت پيه ؟

••• من به داخه وه رنگ له ټپوه ناگادارترېم له وي كه وه زغې
 به نديخلانه چون له وي وه زغې مه حاكم چونه . وه زغې شورته چونه .
 به معني زور جينگي داخه له هه رسنكيان دا به راستي حقوقي به شه و
 به شكليكي هه زغې پيشيل ده كړت .. ده يثت سلېمانې جبهاري هه واي

پكښت . پاش پكښت . پټكښه پكښت . بو نه وي هه زايه كي عادل
 يثت . دېسانه وه جبهاري شورته نه يثت چاك پكښت .. شيمه نيقتر احسان
 كړدوه له گه ئې سر زكي په رله مان كه جازنكيان هات بو .. هه لا گه كي
 .. . . . ميقدار پټكښه پاره وي بو ته رخان پكښه و بيكښه به سجنېكي
 عه سري . ناوه داني پكښه وه . ته عيبري پكښه وه . ده وروپشته گه كي پكښت
 به باخ و زارعات . بو نه وي شيعادي ته ربيبه سجنه كان پكښته وه .
 شيداره يه كي پټكښه بو سجنه كان دابرنټ . بالانسبه له گه ئې پارتې
 پټكښه ووتورين نه گه ر په شيمان نه بته وه له ته عديلي و وزارتې داهاشو ده
 وزارتې پټكښه به ناوي وزارتې كاروباري كومه لايه نه په وه دابه زويت .
 نه م وزارتې جگه له داپره وي عه مه ل و ضماني شجتماعي . داتري
 ته قاهدو موته سه سه په كي تازه بو شهيد دروست ده كړت . له هه مان
 كات دا به رټپوه پوري سجنه كان به ره و رووي نه م وزارتې ده كړته وه . بو
 نه وي به شكليكي عه سري له گه ئې كوردستانيكي نازا دا پگونجيت .
 سجنېكي ناوا دروست پكښت . من نومېدم وايه نه و هه لايه ته واو
 بيثت و شينكي پاشي بو دروست پكښت و نه يثت موله فاني شينسي
 شيدايثت . به و شكله چاره سه ر ده كړت .

پرسياړا

پاش چاك بوون و لټك نزيك بوونه وي پارتې و په كېشي . ناوي به وي
 كوردستاني توژنيك له پير چوره وه . شايا چه نابلت چون ته عيبري به وي
 كوردستاني ده كيت ؟ .

۱۱۰ بهره‌ی کوردستانی هر ماوراء حدل نه بووه، به لام نه نشانی کم بوئه توه، نفوزی کم بوئه توه، دهسه لاتی کم بوئه توه. حد نفی را هه بوو که وا بهره زینتوو بکه توه، بیگه نه به دیلی حکومه شی کوردستان که خوزان ده زانن له سایه‌ی بهره‌ی کوردستان دا ولاته که مان ویران بوو، به لام نیستا گفتوگۆ هه‌یه له به‌ینی هه‌موو حیزه‌کان دا بوئه توه‌ی به‌رنامه‌ی بهره‌ی کوردستانی نالی وگۆز بکرت، ده‌ستکاری بکرت، که بگونجیت له گه‌لی داها تودا، چونکه به‌رنامه‌ی کۆنه.

دوهه‌مینی بوئه توه‌ی شیش وکاره‌کانی بوئه دیاری بکرت که چی بکات و واجه‌کانی چی به، چونکه له‌هیچ حاله‌نیک دا نابن به به‌دییل بوئه به‌رله‌مان و حکومه‌ت، به لام ببن به‌سیفه‌یه‌ک که نه‌وانیش عینبه‌رتیک بن، شویت که به‌ک بن نه‌سیفی سیاسی له‌به‌ینی حیزه‌کاندا بکرت. حالتی حازر خه‌ریکی گفتوگۆن بوئه شو مه‌سه‌له‌یه، بوئه زینتووکرده‌وه و گۆزینی به‌رنامه‌ی کم له‌م ته‌عیفه‌ی که نه‌کرت، چگه له‌یه‌کشی و پاریشی شو و حزمانه‌ش به‌نه‌زاری شه‌نهباز وهرده‌گیرین و جینگان ده‌دریتن.

پرسیار:

ده‌رباره‌ی سه‌نگەر گواسته‌وه.

۱۱۱ له‌راستی نام مه‌سه‌له‌یه‌ی به‌ک بکو له‌و زه‌وابته‌یه‌ی که تا

سالی ۶۰۰۰ ده‌بین یی.. له‌م مه‌سه‌له‌ی سه‌نگەر گواسته‌وه به‌دا به‌کۆک لاتی نه‌وان مخالفه‌ نه‌کات دیته‌ لاتی شمه، لاتی شمه مخالفه‌ نه‌کات نه‌چیته‌ لاتی نه‌وان، شیشترازی هه‌ردوو لاسمان ده‌کهن به‌پاره به‌چک به‌فلان.. بوئه موخاله‌جه‌کردنی شو و هه‌روعه له‌گۆتوو نه‌وه‌ی پیش سه‌فه‌ری تاران‌ی کاک مه‌سه‌ود، شمه نیقتیراحسان کرد که شیشفلانیک هه‌بیت که بوئه ماوری سالتیک نه‌ شمه که‌سی پاریشی وهرگیرین و نه‌ پاریشی که‌سی به‌کشی وهرگیریت، بوئه شو‌وه‌ی کۆتایی به‌و هینه‌ به‌ئینین.. خه‌نک له‌یه‌کتر هه‌له‌گه‌رانه‌وه.. شو زامانه‌ نه‌وان وایان نه‌زانی خه‌نک زۆر نیقتیراحسان ییشه‌ نه‌کات، چونکه هیشتا مه‌فلان‌زبان نه‌گه‌رله‌بووه‌وه.. له‌ئاخیرا ده‌رکه‌وت، که نه‌وانیش گه‌بشته‌ شو و نه‌ناغه‌ته‌ی که، شمه‌ش وتمان باشه‌ حازرین.

پرسیار:

ته‌نیج له‌هه‌ولتیر چون هه‌له‌سه‌نگین؟

۱۱۲ به‌راستی من زۆر له‌هه‌ولتیر نه‌زیام، به‌ک جاز له‌هه‌ولتیرش پیله‌به‌کم کردوه، پشم وایه هه‌ولتیر وه‌زعه‌که‌ی نا‌ه‌یعی به، هه‌رچه‌ته‌ده هه‌ولتیر شیری تیا نه‌بووه، هیچ مه‌رتیکی تیا داگیر نه‌کراره‌ شه‌بری نه‌وه‌ی که وه‌ختی خۆی هی بزوتنه‌وه‌ی شیشلانی.. پشم وایه هه‌ولتیر وه‌زعتیکی زۆر نا‌ه‌یعی به، مه‌سه‌له‌ن من جاری وا هه‌یه‌ خۆم له‌ شیشلانی ده‌گه‌رم بۆ حیسابه‌ ده‌سورتمه‌وه، که دینم بوئه هه‌ولتیر نا‌وێرم

ہیں جمالیہ ہم ، ہمارے ناؤ پر ہم بچے ہو گہران .. نیوہ لیرہ چ جینگاہ کی
 بہ خدہ تری نہ زانن من لہ گہ لئی یک زہ لاسا نہ چم بو شوری شعور
 بہ خدہ تری بہ نہ گہم ، چونکہ وائے زانم لہ تاو میللہ تہ کہ مندام ، نہ وان
 دہ مہلزین .. بہ لآم لہ ہدو لیرہ نہ ہدہ چہ کداری نہ ناسراو نہ ہدہ نہ
 چہ کداری نہ ہوتہ وو مہداری جیاجیوا عہ جیب و غہریسی نیلیہ و
 نؤتو نیلی مسلولح فرک و ہون دہ کات کہ س ناؤریت بگہریت . وہ کو
 دہ سہ لآئی سیاسی نیلہ مسلول نیین ، خدہ تری خدہ لکی ہدو لیرہ
 خویہ تی ، لہ نیستخبات دا دہ نگیان بو پاری نہ دلیہ دہ نگیان بہ پہ کیتی
 بدلیہ وہ کو چون لہ سیمانی محافلنگی باشمان بو دانان ، محافلنگی
 باشمان بو دانان کہ شازہ گہی را بگرتاہہ .. شازہ بو نیستخباتی
 دہاتو .

وہ لآئی پرسپیکٹیک

● ● جلیاہ تی لہ و نہوعہ حزیہ لہ ناچہی روزاہ لآئی ناوہ راست دا
 ہدیہ ، نہوعہ حزی بنہ صالحہ بہ .. لہ ہندستان ہدیہ ، لہ پاکستان ہدیہ ،
 لہ تہ فغانستان ہدیہ ، لہ لوبانیٹش ہدیہ . خوی لہ راستی دا عہ شاپہر
 لہ کوردستاندا واقعہ ، من پیم خوش نیہ عہ شیرت ہدیٹ ، کہ ہوش
 نہ ہی معامہ لہی لہ گہ لئی دا بگہین ، نہ ہی ہدو لئی بدین بہ نتیجہ جانی باش
 بیہدین ، نہ ہی ہدو لئی بدین نہ و تہ قالیدہ جوامیریانہی لہ تاو عہ شیرتہ تا
 ہدیہ ہدیہ پارٹوگاری بگہین ، بہ قوہ تی بگہین ، نہ ہی ولکین شہم
 عہ شیرتہ تہ بابین ، نہ چن بہ گز بہ گریا ، دوستی بہ کتوین . نیلہ

لہ داری موستہ معاری بہ کیتی نیستیمانی پہ وہ کہ تہ فکاری خوی گزہیوہ ،
 نیلہ جاران پیمان وابوو صیراعی چیناہ تی موحرکی تاریخی
 بہ شہری بہ .. نیلہ نہوعہ مان گزہیوہ ، نیلہ نیستا نیستانان بہ سلی
 تہ بہ قی ہدیہ ، باوہ زمان بہ وہ یہ دہ ولہ مہندو فہ قیر پینک وہ برین ،
 عہ دالہ تی نیجتماعی تہ حلق بگہین .. تا نیستا لہ تاو نیلہ دا ہینتا
 ہنن بہ عہ قلیہ تی صیراعی تہ بہ قی نیٹش دہ گہن ، نیلہ
 لہ مہرحہ لہ بہ گ دین پیوستیمان بہ ہدہ موو جوہ نیستیراؤنگ ہدیہ ..
 نیستیراری سیاسی ، نیستیراری نیجتماعی ، نیستیراری نیقتسادی ..
 ہتا پیوستیمان بہ نیستیراری تہ قی میللہ تہ کہ مان ہدیہ ، تاکو نہم
 مہرحہ لہ بہ بگہین بہ مہرحہ لہی پشاو بو پینشہ و بچین ، نیستا کاتی
 نہوعہ نیہ نیلہ عہ شیرت بگہین بہ گزی عہ شیرت دا ، ٹالفا بگہین
 بہ گز جوتیارا ، لہ کانیٹک دا ہدہ موو وک یک لئی فہ و صاوہ ، ہدہ موو
 وہ کو بہ گ فہ قیر ہدیہ ، دوی نہوعہ ہونہی عہ شیرت عیلاقہی
 بہ خوی نہوعہ ہدیہ ، ہویہ لہ گہ لیمان معامہ لہ نہ کہین ، شتہ باشہ کالیان
 چاک نہ کہین ، بہ تالیہ تی تہ قالیدہ جوامیری ، ناہ بدایی و حیوانداری و
 راستگوئی و شہم جوہ شتاہ .

پرسپیکٹیک تر لہ بارہی نہ رزو رہ نیس عہ شیرت و جوتیار

● ● کا کہ خوی نیستا قانون ہدیہ ، قانونہ کان تہ زمی عیلاقہ کی
 کردوہ . لہ بہ پنی نہواندا زوری رہ نیس عہ شیرتہ تہ کان کہ وہ ختی خوی

قانونی ژماره ۹۰ در چو، مولکلیکی که میان ماوه، به عزنی له ره نیس
 عه شیره ته کان شه سلدن مولکیان نیه، به لآم نفوزی هه به له ناو
 تابه که خوی دا، له ناویاندا ماوه ته وه، سولعی بۆ کردوون، له شایی و
 شیوه ندا له که لیاندا بووه..

جهوی نه ماتی به عس ته شجیعی شه وهی کرده وه، به عنی وه ختی خوی
 که نه م نفواچی دیفاع وه ته نی پاته بیان که دروست کرد له سهر شه ساسی
 عه شیره ت دروستیان له کرد، شهی خو نیسه زیتوخان له کردوته وه، نه مه
 وایه نیک بووه هه بووه.. له زه مایککا به ره وه عیغی و لاوازی ریشت
 که به عس هاته وه سهرکار زیندوی کرده وه.. قونانی شه وه نیه که
 عدلیهر عدلوه شینیت، نه مه قونانی شه وه به که له که لیان بوین، رایان
 بکشین بۆ کوردایه تی، بۆ نیشتمان پهروهی، بۆ نیشی باش.

پرسیارنیک دربارهی به کیتی و پارژی!

●● وه لآ له به به کگرتنی به کیتی و پارژی هه موو کیشه کان حدل
 ناینت، ره نکه هه ندیکی حدل بییت، به لآم هه موی نا، چونکه نیسه
 به شیکین له عیراق، هه ساری دهلیمان له سه ره، هه ساری ده وله تانی
 درویشمان له سه ره، به عزه جارێ هه ساری سروشتیمان له سه ره..
 به فووبان دپارژی، له بهر شه وهی ده رانه نیک شیقستیادی والشان نیه
 که بتوانین شتیکی وا بکه یین.. من پشم وایه نه به کیتی ناماده به
 له گه ل پارژیا به که بگرت، نه پارژی ناماده به له گه ل به کیتی به ک

بگرت، چونکه دوو سیسته می جیواژن.

●●● ناماده بوان ویتان، به لآ له ره زیتامی هه بهات دا هه ردوو نوسه ر
 فلک الدین کاکه بی و دکتور راز نوری شاهه یس شتیکی وایان نویسه.

●● به شیوه به کی ره سسی شتی وا پاس نه کراوه، به لآم به شتیوهی
 لایه لا باسکراوه و به شتیوهی خدی ره سسی بووه، چونکه نیسه به کیتی و
 پارژی جگه له وهی که له شه فکار و ته وه جوهرانی شیقستیامی و سیاسی و
 شیقستیایمانا دوو نوعی جیواژن، له شتیوهی سهرکرده تی کردنیسا دوو
 نوعی جیواژن، سیسته می نیسه جیواژه له هی پارژی، له م جوژه حزبانه
 له دنیا شدا هه ن، به عنی سهرکرده تی پارژی ده بیته له به نه ماله ی پارژانی
 بیته، به لآم سهرکرده تی ی ن ک له ناو به کیتی دا به زه روروت شه وه نیه
 که ده بی تاله بانی بیته.. مام جه لال به که فاته تی خوی بووه به سکرتری
 ی ن ک نه که له بهر شه وهی که کوری شیخ حسام الدینی تاله بانی به.
 به لآم له ناو پارژیا ره زعه که نه وعیتیکی تره.. له بهر شه وه نه م دوو جزیه
 نه حالقی شریکیان هه بیته، شه دوو جوژه سهرزوکایه تی به ره نکه
 عاتیقیکی که وه بیته له ره یی به کگرتیان دا.

که له پاسای ژماره (۲) دا هاتوو. نه نجومه نه که له سه ره ک وه زیرو سه روکی نه نجومه نی نیشتمانی و سه روکی دا دکای «ته میزه» پتیک دپت و برپاره کانی به کوزمه ل نه پیت.
 ج) نه بی پرله مان نه و نیجرانته به ده نگدان په سه ند بکات.

دوو: حکومت

ا) تا سازدانی هه لپاردنی داهاتوو، حکومتیکی نیشتمانی، هه ریمی کوردستانی عیراق به رتوه نه بات.

ب) نه و حکومت ته به رفرانوان نه کری، تا نه و گروپانهش بگریته وه که له پرله ماننا نین. وه ک حزیه سیاسی په کان و که مینه نه ته وه بی په کان و شه خسیه ته بی لایه نه کان.

ج) برپاردان له ناو حکومت و نار وه زاړه ته کاندای بی ده ست تپوه دانی حیزه سیاسی په کان نه پیت.

د) دوائ لیکولینه وه په کی گونجاو ریخته وه ی حکومت ده ست پی نه کات و. پسیوزی و شاره زایی په چاو نه کری، له پیناو پتیکهانی یا هه لوه شانده وه ی هه ندی وه زاړه ت، پویه رپوونه وه و خو ناماده کردنی باشتر بژ داینکردنی پیوستی په کانی هه ریم.

ه) پتیکهانی نه م دامه زروانه!

مجلسی خدمه ی مه ده تی!

به ریرسیار نه بی له دامه زرواندنی کارمه ندان، به پیزی بنه مای لپهاتیوی و پسیوزی نه ک حزپایه تی.

دیوانی چاوه پیری داریی!

به ریرسیار نه بی له پیچرونه وه ی به رتوه بردنی داریی هه ریم.

نه نجومه نی پلان دانان!

به ریرسیار نه بی له دانانی پلانی شاپوری هه ریم و، که شه پتیکانی بخانه ریزی پتیشه وه.

– پتویسته سپاردنی ژماره ی پوتستی وه زاړه ته هه ساسه کان به پیزی پرده نیسی هارسه نگی له نیوان هه دروو حزیی سه ره کی دا له پتیکهانی حکومتی توئی دا په چاو بکری.

– تیداره ی نیتای کوردستانی عیراق سه لماندی که بی توانایه و پیوستی به سه رله توئی پتیکهسته وه هه په به گتشی و به سه ره رشتی نه نجومه نی وه زیران. نه بی کارمه ندان به پیزی تواناو شاره زایی دامه زرین و به نیشتمانی سیاسی نه بی. کارمه ندانیش پیوستیان به موجی ی باش هه په. تا که نده فی تیداری ته لاچر بکری، تیداره په کی به تواناو شاره زا پیتنه کایه وه.

سی: ده ستور

نه بی ده ستورئ بژ هه ریمی کوردستان ناماده بکری و. په پیمانگای (نه نیشتمانی گوردا) پسیوزانی ده ولته ته فیدرالی په کان بانگ بکات و کویان بکاته وه، بژ نه وه ی پیش مانگی تشرینی په کدی سالی (۱۹۹۴) پروژ ی ده ستور ناماده بکهن. پاشان پروژ که نه خپرنه به رده م نه نجومه نی نیشتمانی کوردستان بژ په سندرکونی، به ر له کونایی هانی

چوار: هه لێزاردن

أ) دواى ئەواپوێنى وادهى پەرله مانی نیشتا، مانگی نایارى سالى (١٩٩٥) هه لێزاردنى سه روگابه تى و پەرله مان ئەنجام نه درى.

ب) پێویسته پروسه ی ناسایی کردنه وه ی باره وێخ پێش هه لێزاردن بێت.

ج) هه به سه ستی ناساده کردنى لێشى راست و دروستى ده نگه دران، نه یی سه رزمیری دانیشتران بکری به ر له هه لێزاردن.

د) پێویسته ژماره یه کى زۆرى چاره بێرانی بیانی سه به رشتى و چاره بیری هه لێزاردن بکه ن.

ه) پێویسته سه رکرده ی حزبه کان، له به رده م رای گشتى ناوخۆ و جیهان به لێن به دن نه نجاسی هه لێزاردنه که هه رچۆنیک بوو، قبولی بکه ن.

ز) نه نجاسی هه لێزاردنه که هه رچۆنیک بێت، حکومه تیکى نیشتلافی پێک دێت، له به ر روژشایی ته رازوی نوێی هیژده کان، واته به یی رێزه ی نوێنه رابه تى هه ر حزبینک له ناو نه نجومه تى نیشتمانی گوردستان دا.

ح) هه لێزاردنى شارده واتى به یی ی پاسایی نه نجام بدریت، کاتى ته م هه لێزاردنه تى به یی رێنگه وتنى هه ردوو حزب ده ستایشان له کری.

سوپاو ناسایی هه ریم

به گ:

أ) سیسته مى به رگری نیشتمانی نیشتا ناشکرای کرد که بی توانابه و پێویسته به شیوه یه کى به رفراوانتر، سه رله نوێ رێنگ به رگه تیه وه، یۆ ته م

هه به سه ستی پێویسته هه به ته تیکى نه رکان جی و وزاره تى پێشمه رگه به رگه تیه وه، ته م هه به ته ش له گه رده نه فسه ران پێک دێت، و، راسته وخوا

نه خه رینه ژیر کۆنترۆل و چاره بیری سه ره ک وه زیرو جیگری سه ره ک وه زیرو.

ب) پێویسته سوپایه کى به کگرتوو به ته وای له خزمه تى حکومه تى دا بێت، و، به ربرسپاری به رگری و پارێزگاری هه ریمى گوردستانى عه راق بێت،

خزمه ت کردنى سه رنازیش نیشتمانی بێت.

ج) له م قوتاهه دا، پێویسته ژماره ی هیژى پێشمه رگه زۆر که م به رگه تیه وه، بگاته نه و راده یه کى هه ردوولا به هاره به شى له سه رى رێنگ بکه ون.

د) هه لوه شانته وه ی مهبلیشیاکان، به یی ی چه دوه لێکى زه مه نى، که هه ردوولا به هاره به شى له سه رى رێنگ بکه ون، پێویسته پێشنیار بکری یۆ

ته وه ی چه کتارانی مهبلیشیاکان روزه روه ی خه ده مانی (حسانى اجتماعى) به رگه تیه وه.

ها) بڑا شہری خالہ کانی نام پنکھوشن نامہ یہ بہ عہد ملی جبہ جی
بکری، پیوستہ کہ لک لہ نہ زمون و شاردابی بیانی وہ ریگری۔

دو: ہیزی پولیس و ناسایش

ا) سہ رلہ نوی و بہ پہلہ ہیزی پولیس و ناسایش رینگ بخریتہ وہ و،
بہ تہ اوای بخریتہ ژیر کونترولی حکومتہ وہ، چونکہ نہ ہیبہ تی
زورہ و، سہ لامتی خد لک و مومتہ لہ کاتی ہہ ریم دابین دہ کات.

ب) پیوستہ پروسی سہ رلہ نوی رینگختنہ وہ بہ سہ رپہ رشتی و
لیبرسراوتی نہ نجومہ تی وہ زیران بیت۔ نہ وہ ش پیوستی بہ توانای
تہ کنیکی و دارابی ہہ یہ۔ پیوستہ ہیزی پولیس و ناسایش مہ شق و
سوجہ تی تہ اوایان ہہ تی تا بتوانن ٹیلٹیرام بہ نہ رکہ کانیانہ وہ بکہن
بہ تہ اوای رنکویتیکی.

ج) کولہ تی شرطہ بکریتہ وہ بڑا مہ شق پیکردنی پولیس و ناسایش.

د) ہیزی پولیس و ناسایش مہ شقی تابیہ تی بیان ہی بکری لہ سہ
پرنسیپہ کانی ہہ لسوکہ وتی مہ دہ تی و، دیموکراسی و پیژگرتنی مافہ کانی
مروٹ و، دلسوزیان بڑا حکومت.

ها) ہسپوزانی بیانی بانگ بکرین، بڑا یارمہ تی دانی ہیزی چہ کدارہ
بہ تابیہ تی لہ ہواری تہ کنیکی و مہ شق دا.

زا) بہ پہلہ چہ دہ لیکسی زہ مہ تی دابنریت بڑا دیاریکردنی رادہ و
قوناعہ کانی سہ رلہ نوی رینگختنہ وہ و، کونٹرانسی بڑا ہیزی پولیس و
ناسایش بہ ستری، بہر لہ کوتلیی مانگی ناب، تا چہ دہ تی زہ مہ تی و

شہزادہ کانی نال وگور دہ ستنیشان بکری۔

ح) نہ و دہ زگاوا دامہ زراوہ کارمہ ندانہ تی کہ سہر بہ حزیہ کانی لہ ناو
پولیس و ناسایش دا پیوستہ بگونیڑیتہ وہ بڑا دہ زگا خزمہ تگوزاری یہ کانی
تری حکومت و، وہ رگرتنی پولیس و ناسایش تہ ہی بہ شہوہ تی
تہ جنیدیت و، دہ رجوی زانکوکان و ہسپوزان دوی مہ شق لہ دہ زگا کانی
پولیس و ناسایش وہ ریگرین۔

نابوری و دارایی

۱) به هوی باری خرابی نابوری له کوردستانی عیراق، که به ده ست که ماروی دووجه مسه رو، ناسه واری چه ننگه یه ک به دوانی په که گانه وه نه نالینن، و زیاتر (۵۰٪) ای خه لک بینکارن و نه م بارودوخه یه کینگ بوو له هویه کانی ناگورکی په کانی نه م دوابی په ... دوی سه قامگیر بوونی هیمنی له هر ریم دا، پیوسته یارمه تی نیوده و له تی گه و ره دابین بکرتت. ب) سوک کردنی نابلوقه ی نه ته وه په کگرتوووه کان، فاکتوری هیمنی په، تا بتواننن نامیرو ده زگای پیوست دابین بکرتت بو ژبانده وه و بوژانه وه ی نابوری، به تایبه تی دابین کردنی پتداویستی په سه ره کی په کانی دانیشتون له بواری وزه دا.

ج) له بهر شه وه ی دابه ش کردنی یارمه تی په نیوده و له تی په کان له پئی رنیکه خراوه ناحکومسی په گانه وه په، حکومت هیچ بهرنامه په کی نه بو رنیکه خستن و پلاتی نابوری، پیوسته حکومتی هر ریم راسته و خور داوا له و ولاتانه بکا، له و کارخانه فریاگوزاری یان بکات، راسته و خور یارمه تی حکومت بدن بو ژبانده وه ی نابوری هر ریم.

د) نه نجومه تی نیشتمانی کوردستان به زووترین کات پاسابه ک داپرنیژن

بو دیاریکردنی سنووو کاری رنیکه خراوه ناحکومسی په ناوخوینی و بیانی په کان، ها پیوسته داهانی گومرکه کان بچینه ناو خه زینه ی گشتی په وه و، نه بی حزیه کان حسابانی همه سوو نه و داهانانه ته سلیم به حکومت بگه ن، که له سه ره تای مانگی شاپار ۱۹۶۱ ه و ده شیان که وشوووه. پیوسته حکومت به هیچ جزوی یارمه تی حزیه کان نه دات تاگومرکه کان به نه واری کوئرتوونن نه کات.

ز) به شی بهر ریم به رایه تی گومرک، سه ره له نوی رنیک بخرننه وه و، پاکرتننه وه له همه سوو که سه بی توانا کان و، کارمه ندی پسنور بخرننه جی یان، شاره زایی و لیتهانوسی په چاو بکرتت و نیشتمای سیاسی یان نه کرتنه پیوانه.

ح) پیوسته بانقی هر ریم، له لایه ن هیزی پولیسی حکومت بهارنیزن و پاسه واتی بکات، حزیه کان کاریان ته بیئت به سه ری په وه.

په یوه ندى ناوچه يې و دهره وه

په ك:

په يوه ندى له گه ل و لآنانى دراوسن

۱) نيداره ي كوردستان ، مافى په نابه رتى نه دات به هم موو كوردنيكى
زولم لنيكراو ، به مخرجى بنكه ي سه رمازي له نار كوردستانى عيراق دا
دانه نيت و ، له سنوره وه هيرشى چه كدارى نه كه نه سه ر ده ولآه نى
مه ركه زى .

ب) له كاتيكنا پرومان به پرده سپى ده ست تيره رنه دان له كاروبارى ناوځوى
كوردستانى عيراق و كاروبارى ناوځوى و لآنانى دراوسن هه به ، هه ردوولا
پيشوازي نه كه ن له رتيگه چاره ي ناشتيا نه و ديموكراسى پا نه ي كيښه ي كورد
له و و لآنانه دا .

ج) هه ر هاريكاريه ك له گه ل و لآنانى دراوسن و حربه سياسى په كان نه يې
بو به رزه وندى په ك لايه ن به كار نه يه ت ، به لكو نه يې بو به رزه وندى
گه لى كورد نيت له كوردستانى عيراق ، بو نه م مه به سته هه ردوولا
ناگادارى په كتر نه كه ن و هاريكاري په كتر نه كه ن و ، خو نه پارزين له
هه ر ده ستيپشكه رى په كى په ك لايه نه كه له سه ر حيسابى كوردى
ولآنانى دراوسن ييت .

نوښته رايه تى حكومه تى هه رتى كوردستان له ده ره وه .

۱) نوښته رى حكومه تى هه رتم ، نوښته رى ره سى حكومه ته ، پيويسته
هاريكاري چيگره كه ي بكات له برارى په يره ندى په كاتى ده ره وه دا .
ب) نوښتگه حزيى په كان ، نابى ده ست له كاروبارى نوښته ره كاتى
ده ره وه ي حكومه تى هه رتم ودرده ن .

ج) دامه زراندى نوښتگه كاتى حكومه تى هه رتى كوردستان له ده ره وه ،
كوزمك كورديان له لايه ن حكومه ته وه ، هه ردوو حزب له قوناعى
په كه م دا پيداويستى په كاتى نه و نوښتگانه دا يين نه كه ين .

د) نوښته رانى حكومه تى هه رتم له ده ره وه ، به رتيگ ويپتى ده ورى په كتر
نه يين و ، چاويان نه كه وى به سه ركردا په تى هه ردوو حزب .

ه) سازكردنى سيمينارو كوزونه وه بو نوښته ران و ، ره خساندى
به شماريكرديان له مه شق و ده ورى ديپلوماتى دا .

ز) پتيكيشنانى كوزميه په كى بالا له پسيوزان و شاهه زايپانى سياسه تى
ده ره وه ، نا حكومه تى هه رتم له مه سه له ي سياسه تى ده ره وه راويزى يې
بكات .

ح) دامه زراندى نوښتگه ي حكومه تى هه رتم له نيويوزكو و پروكسل .

جمہوری زہدنی

۱۱) ناسای کردنہ وی دہ سیدہ جی.

۱۲) شہ بی بہر لہ کوتایس مانگی نابی ۱۹۹۱ حکومتی ٹیکسی نوئی
 نہ نجومہ ٹیکسی سہ روکاپہ شہ پیٹک پیٹ.

۱۳) شہ بی مانگی تشرینی یہ کہ م ی ۱۹۹۱ سہ رژستری دانیشنون بکری و
 لیستی دہ نگہ ران بہر لہ کوتایس مانگی کانونی دووم تہ و او بی.

۱۴) شہ و پسیورو شہ خسیہ تانہ ی کہ بہ پری کوشنہر بہ ٹینی داوہ بیان تیری
 بو کوردستان، شہ بی بہر لہ سہ رژستری کردن بگہ تہ کوردستان.

۱۵) شہ بی پسیورون چاودیرانی شہ لیزاردن، پیش شہ لیزاردن بگہ تہ
 کوردستان، گہر بکری سہ رتای سالی ۱۹۹۵ بگہ ن.

۱۶) شہ بی پروژہ ی دستوری شہریم بہ پارمہ شہ پسیورون لہ تشرینی یہ کہ م
 شامادہ بکریٹ و پیشکش بہ (شہ ن. ک) نہ نجومہ ٹیکسی نیشنیمانی
 کوردستان بکری بو پہ سہ ندرکدن پیش کوتایس سالی ۱۹۹۱.

۱۷) پیوستہ حکومتی نوئی پیش کوتایس سالی ۱۹۹۱، دامہ زرلوہ
 نوئی یہ کان وہ گ نہ نجومہ ٹیکسی خزمہ تگوزاری مہ دہ نی دیوانی چاودیری
 دارایی و نہ نجومہ ٹیکسی پلان دانان پیشک بین.

چاودیری و حہ کہ سی

دہ ٹیکہ و تننامہ کہ بہ ہر دور زمانی نیشگیزی و فہرہ نسی لہ ۲۲
 تہ موزی ۱۹۹۱ نیشاکرا، بہ نامادہ بونی بہ ریژان بیرنارد دوران روایزکاری
 دہ ولت و ہالیوڑی فہرہ نساو، کہ ندال نوزان سہ روکی نہ نیستیتی کورد
 لہ پاریس، د. نجم الدین کہ ریم سہ روکی کونگریسی نیشنمانی کورد
 KNC، شہ م پہ لگہ نامانہ ہاوہ ریستراون.

کومیتہ ی چاودیری لہ شہ خسیہ شہ کوردی و بیانی و راویزکاران پیشک دیت،
 بو حہ کہ سی و پہ کلایی کردنہ وی، بیروپا جیواواہ کان سہ بارہ ت بہ
 روونکردنہ وہ و جیبہ جی کردنہ یہ ندہ کانی ریٹکہ و تننامہ کہ.
 - پیشکاتنی شہ م کومیتہ یہ.

پیش نیشاکردنی لہ لایہ ن ہر دور سہ رکردہ ی کوردو دہ ی پرس ورا
 لہ گہ ل چہ ند حزیٹکی دیاریکراوا دہ شتیشان شہ کری.

سہ روکی وہ فدی ی. ن. ک.
 نہ بشیردان مستہ فا

سہ روکی وہ فدی پ. د. ک.
 ساسی عبدالرحمن